

NOVI LAŠKO DANIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Z UREDNIKOVE MIZE

Pred vami je slavnostna številka, posvečena 29. novembru — prazniku republike. Obljubo smo držali, kajti v rokah imate močno odebelen izvod časnika, v njem pa veliko zanimivega branja. Seveda nismo mogli mimo spominov na dogodke pred 30 leti, ko so v naših krajev vznikali NOO, revolucionarni organi oblasti v vsaki vasi, tajno pa tudi po zasedenih mestih. Kraj, kjer je bil ustanovljen prvi NOO na našem območju, Henino, je obiskala tednikova četverka. Nekaj smo zapisali v časnik, drugo pa boste poslušali v nedeljo, 1. decembra, v naši radijski oddaji, kajti marsikaj smo posneli na trak.

Delovni ljudje so nam za praznične dni pripravili dovolj dela. Z delovnimi zmagami slavijo praznik v vseh občinah, zato bomo v naslednji številki zabeležili marsikaj o tem, koliko je naša 32 let stara Titova Jugoslavija na našem območju bogatejša. Pozdrav iz uredništva

OB PRAZNIKU

GLOBOKO SEGALO KORENINE

So stvari, ki jih ne moremo nikoli dovolj poudariti, dovolj dobro dojeti in vrednotiti. Vedno znova so po svoje osupljivo veličastne, globokoumne in daljnosežne. Eden takih dogodkov je brez dvoma 29. november 1943, oziroma II. zasedanje AVNOJ.

Ne bomo naštevali zgodovinskih sklepov tega zasedanja, saj so še vedno temelj našega družbenega razvoja. Raje omenimo okoliščine, v katerih so nastali in odzvanjali v svet z tolikšno silo ter preprtičljivostjo, da jih nihče, ki je sodil med preudarne politike, ni mogel prezreti. V času, ko je nacizem z mečem delil Evropo in svet, ko so veliki v zavezniškem krogu že risali na zemljevidu sveta meje interesnih področij, se je v malem bosanskem mestecu Jajcu dogodilo, enim in drugim navkljub, da so jugoslovanski narodi sami določili svojo prihodnost. To pa so storili z največjo mero diplomatske spremnosti, saj se je II. zasedanja AVNOJ udeležila velika večina nekompromitiranih poslancev predvojne jugoslovanske skupščine in novoizvoljeni odposlanci vseh jugoslovanskih narodnosti. Notranje že utrjena in z bojem izražena volja je izsnila mednarodno priznanje ter s tem postavila izven zakona vsak poskus poseganja od zunaj v naš notranji razvoj.

Pa ni bilo samo mednarodno priznanje poglavita vrednota. Se bolj pomembno je to, da so AVNOJSKI sklepi izredno hitro pognali korenine po vsem jugoslovenskem ozemlju, pa naj st bo na osvobojenih področjih, ali v pogojih zasedbe pred nosom v ilegalni obliki. Dotedanji odbori Ljudske fronte ali OF v Sloveniji, so v izredno hitrem času uspeli ustanoviti organe ljudske oblasti — narodno osvobodilne odbore. Le nekaj mesecov po zasedanju v Jajcu je v Jugoslavijo prepredala mreža nove revolucionarne državotvornosti, ki je v vojnih pogojih razvijala prav vse oblike delovanja in bila tako sposobna sob dnevu zmage homogeno, z vso autoriteto in bogatimi izkušnjami prevzeti vse predstavninske funkcije v novi, v temeljih spremenjenih državi. Tu se srečujemo z naslednjim fenomenom jugoslovanske razredne borbe in osvobodilnega boja — od vsega začetka je bila nastajanju nove, ljudske, revolucionarne oblasti posvečena enaka pozornost, kot jo je bil deležen oborožen boj sam.

Zakaj te zgodovinske meditacije? Ne le zaradi praznika, oziroma njegove osnove. Zgodovina je vselej učitelica in oreti se je treba tudi nazaj, kadar upiram pogled v prihodnost. Kot se je takrat nova ljudska in revolucionarna oblast rojevala v nedržih najbolj tipičnih slojev ljudstva, tako moramo pri uresničevanju naše nove ustave z delegatskim sistemom vrniti to oblast nazaj v osnovo, seveda na višji razvojni stopnji. Zaradi nujnosti se je v minih tridesetih letih ta oblast navidezno odrujevala, imela izrazito predstavninske oblike in metode. Z delegatskim sistemom, z novim skupščinskim življenjem, z odločanjem in samoupravnim sporazumevanjem o vseh temeljnih interesih delovnega človeka se osrednje koreninje naše državne zgradbe razšča v gosto izprepleteno omrežje, ki k odločjanju in dolžnosti pritegne vsakega občana.

Niso še vsi pod rušo, ki so nam leta 1945 obetali nagel konec in propad, prerokovali, da se bo vse sesulo, preden bo minilo leto. So še mračne sile, ki jim vse, kar se je pri nas zgodilo in spremenilo, ni všeč. Svet riješo meje. Nekateri se iz zgodovine niso in ne bodo nik naučili.

Ničesar se niso naučili tudi vsi, ki jim ni s tega ali drugačnega razloga všeč, da nove ustave nismo le sprejeli, da jo želimo čim prej in temeljito tudi uresničiti. Podobni so onim, ki so pred tridesetimi leti tudi trdili, da so za svobodo in proti okupatorju — le da niso za boj, da je treba počakati na zgodovinski preobrat. Ko da je zgodovina samodejna sila, ko da ni posledica in plod ravnanja ter akcije ljudi?

Zato ob prazniku Republike črpajmo moči in spodbud za prihodnost iz veličastnih, tolikan usodnih dogodkov v preteklosti. Bolj bomo prepričani, da bo današnja setev obrodila.

JURE KRASOVEC

Tudi takrat, seveda trideset mlajši, so takole sedli k peči in se lotili kakšnega hišnega opravila. Le pogovori so bili resnejši, zaupnejši, kajti vsi štirje na posnetku so bili člani prvega NOO na Štajerskem, preživeli člani narodnoosvobodilnega odbora na Henini. Od leve proti desni so: Iljica Trampuš-Jančičeva, Pepca Palčnikova, Lenčka Kozmosova in nekdanji član narodne zaščite Ivan Camloh.

Pred dnevi smo se kot »leteča« ekipa ustavili v Henini, kjer smo zbrali nekaj spominov in po-brskali po današnjih problemih, vse skupaj pa zaokrožili na 11. in 12. strani v praznični zapis o kraju s prvim NOO in prvo partizansko šolo na Štajerskem.

(Foto: Drago Medved)

PO SEJI MS ZKS

URESNIČEVATI NAČELA

Prejšnji teden, natančneje v torek, so se v Celju zbrali na skupni seji člani medobčinskega sveta ZKS. Razpravljali so o nalogah komunistov na širšem celjskem območju pri uresničevanju ustavnega opredeljenega položaja delavcev v organizacijah združenega dela ter o odgovornosti komunistov pri uresničevanju sklepov predsedstva ZKJ o politiki gospodarske stabilizacije. Uvodni poročili sta imela Stefan Korošec in Slavko Verdel, nato pa se je med člani medobčinskega sveta razvila živahnata razprava. Ugotovljali so, da v mnogih podjetjih celjske regije še sledi ustanavljanje temeljne organizacije in da povsod še niso razčlenjeni ekonomski od-

nosi. Zato so komunisti sklenili, da mora biti tako akcija medobčinskega sveta ZKS kot tudi akcija občinskih komitejev in osnovnih organizacij ZK usmerjena v pospešitev vsebinskega položaja delavcev v združenem delu. Pri tem pa je potrebno izdelati enoten sistem samoupravnega sistema informiranja delavcev, pospešiti proces ustanavljanja TOZD v dislociranih obratih in analizirati stanje in vzroke, zakaj v nekaterih srednjih delovnih organizacijah še niso ustanovili več TOZD, čeprav za to obstajajo vsi pogoji. Na seji so komunisti izrazili tudi mnenja, da bi morali nujno proučiti tudi položaj v zvezi z nelikvidnostjo, da bi le tako preprečili njeni stopnjevanje. Podatki namreč kažejo, da likvidnost podjetij celjske regije ponovno pada. Na podlagi teh in številnih drugih ugotovitev bo dolžnost komunistov, da se bodo v svojih sredinah zavzemali za uresničevanje sklepov predsedstva ZKJ. Ob koncu seje medobčinskega sveta ZKS pa je sekretar medobčinskega sveta Janez Zahraštnik poudaril, da morajo komunisti odločno presegati odpore posameznih vodilnih delavcev, ki želijo ovirati proces neposrednega odločanja v združenem delu. Najpomembnejše pa je to, da dejal Janez Zahraštnik, da takšne težave izsledimo in odpravimo tudi v vrstah komunistov.

REGIJA: OCENA POSLOVNE POLITIKE

Danes bo v veliki dvorani Narodnega doma v Celju peti redni zbor upravljalcev Ljubljanske banke, podružnice Celje. Cepav gre na videz za običajno srečanje delegatov upravljalcev, bo zbor vendarle ocenil ne samo do-sedanje poslovno politiko Ljubljanske banke kot celote in zlasti njene celjske podružnice in v tej zvezi tudi izvršitev kreditne bilance podružnice v prvih devetih mesecih letos, marveč bo tudi nakazal pot bančne poslovne politike v prihodnjem obdobju. To pa je pravzaprav jisto, kar odpira nekatere poglede na prehodeno pot in prav tako na njene vidike. To tudi velja za oceno kreditne bilance, ki sicer kaže ugodne rezultate pa vendarle skriva v sebi nekatera vprašanja, ki bi naj dobila odgovor na zboru ali kje drugje. Kako bo s kritjem tečajne razlike, kako banka reagira na poslabšanje likvidnosti v gospodarstvu, kako bo s prihodnjo investicijsko politiko... so vprašanja, ki silijo v tem času v ospredje.

In ne samo to. Po sklepu zadnje seje izvršilnega odbora celjske podružnice Ljubljanske banke in prav tako organov upravljanja kmetijske podružnice, bo na zboru tekla tudi razprava o integraciji med tako imenovano splošno podružnico Ljubljanske banke v Celju in podružnico za kmetijstvo, s sedežem v Celju. Zbor naj bi tudi sprejel sklep o takšni združitvi. Pri vsem tem ne gre samo za formalni akt, ki naj prispeva tudi k zaokroženju območja za enotno podružnico, marveč še za nekatera organizacijska in vsebinska vprašanja. To tudi glede na takšen ali drugačen konec, dobiva Celje z novo osnovno šolo na Otoku, s spomenikom Slavka Šlandra in izredno lepo urejenim okoljem pred šolo in okoli spomenika zelo veliko. Predvsem gre za šolo in spo-

Skratka, gre za vprašanja, ki so v pripravah na integracijo opozorila na svojo prisotnost pa vendar hič potrdila, da bodo z združenimi močmi lažje rešljiva. Sicer pa je treba v tej zvezi zapisati še to — v bančni politiki bodo investicije za proizvodnjo hrane prav gotovo v vrhu prioritetnega seznama. To pa je tudi jasno, da bodo utemeljene investicije v kmetijstvu vedno našle svoje ustrezno mesto pri odobravanju kreditov.

Zbor pa bo odločal še o nekaterih drugih vprašanjih kot o višini obrestnih mer in tarif za plačilo storitev Ljubljanske banke, o spremembah pravil celjske podružnice Ljubljanske banke in drugem.

M.B.

**Šolski center
Boris Kidrič Celje**
— šola poklicnih
voznikov motornih
vozil

objavlja

RAZPIS
za vpis v tečaj
za voznike
»B« kategorije.

Interesenti se lahko prijavijo vsak dan od 8. do 12. ure na sedežu šole, Celje, Ljubljanska 17.

Pričetek tečaja 6. januarja 1975.

OB DNEVU REPUBLIKE NA NAŠEM OBMOČJU

CELJE

SPOMIN NA HEROJA

Vse je pripravljeno na veliko slavje. Vsa dela tečejo tako, da bi v četrtek, 28. t. m., tik pred praznikom dneva republike, na slavnostem način, izročili namenu dva velika spomenika v počastitev revolucionarja in narodnega heroja Slavka Šlandra, novo šolo na Otoku in spomenik. Vse je sicer pripravljeno, toda konec del je odvisen od vremena. Morebitno slabo vreme lahko to slavje prepreči in pomakne naprej.

Ne glede na takšen ali drugačen konec, dobiva Celje z novo osnovno šolo na Otoku, s spomenikom Slavka Šlandra in izredno lepo urejenim okoljem pred šolo in okoli spomenika zelo veliko. Predvsem gre za šolo in spo-

menik, za dve spominski obeležji na velikega revolucionarja, ki bosta pobudnik in spremjevalec učnovzgojnega procesa mladih ljudi. Pomebnost nove šole je tudi v tem, da je bila zgrajena s sredstvi krajevnega samopri-spevka in je tako rezultat izredne solidarnosti prebivalcev in delovnih ljudi celjske občine. In končno, vse skupaj daje Otoku nov pečat komunalne urejenosti in pridobitve.

Spomenik Slavku Šlandru, prispevki organizacije Zveze borcev v Celju, stoji pred šolo, sredi izredno demiselnog urejenega okolja, kjer se iz narave poraja mogočna skulptura. Kip je delo akademškega kiparja Janeza Pir-

nata, sicer pa je iz istrskega kamna. Samo glava je težka 2 tone, medtem ko ima podstavek šest ton.

Trenutna urejenost okolja daje imponanten videz. Se ve, ličastnejši bo ob zaključku del in potem, ko bo ta predele ozelenel, ko se bo okoli spomenika pretakala voda in ko bo v njej odsevala velika mojstrovina.

Ce bo torej vreme naklonjeno in če bodo izvajalci opravili vsaj najmujnejša dela, bodo v četrtek dopoldne odprli novo osnovno šolo (čeprav se je pouk v njej že pričel) in odprtli spomenik. Vse to bodo povezali z ustreznim sporedom in tudi sprejemom okoli sto cicibarov v pionirske organizacije.

Tam, kjer so bili leta 1953 dani zametki za današnjega giganta TGO Gorenje, bodo 28. novembra odprli novo proizvodno halo keramičnih ploščic. Hala je v naselju Gorenje, po kateri nosi ves kolektiv tudi ime, v njej pa bodo v začetku zapošljili okoli 200 ljudi. Halo so zgradili v trinajstih mesecih, z rednim obratovanjem pa bodo začeli marca prihodnje leto. V začetku bo letna proizvodnja milijon kvadratnih metrov ploščic, ki bodo delane po italijanski licenci in ki jih tako primanjkuje na tržišču. Vsekakor je to lepa oddotžitev kraju, kjer je pred 21 leti skupina enajstih delavcev začela širiti TGO Gorenje, ki ima danes že preko 12 tisoč zaposlenih.

Ob otvoritvi tovarne bodo tudi poslati čestitko predsedniku Titu z naslednjino vsebino:

»Ob Dnevu republike slavimo samoupravljalci tovarne gospodinjske opreme Gorenje novo delovno zmago. V vasi Gorenje, rojstnem kraju danes velike družine združenih industrijskih podjetij Gorenje, otvarjamo novo moderno tovarno keramičnih ploščic. Delavci Gorenja smo v kratki zgodovini rasti od barak v vasi Gorenje do številnih delovnih organizacij širom domovine nenehno dokazovali visoko delovno zavest, zrelost, solidarnost in zdrave medsebojne človeške odnose.

Naša delovna mesta potrebujejo pravilnost našega samoupravnega odločanja, ki se odraža v zdravem gospodarjenju in samoupravnem dogovaranju, kot edini realni osnovni za odstranjevanje socialnih razlik in s tem uresničiti napredka celotne družbene skupnosti.«

T. VRABL

FRANCE POPIT: ČAS UKORENITVE

Ko je pred dnevi predsednik predstva ZKS France Popit obiskal Celje in z maratonsko vzdržljivostjo sodeloval v razgovorih od osme ure zjutraj do devetnajste zvečer, je moral vsak, ki je bil navzoč kot poslušalec ali razpravljalec spoznati, da vodstva ZK Slovenije nič bolj ne zanimiva kot to, kako so zaživeli, sklepi desetega kongresa ZK v osnovnih organizacijah, v družbeni bazi.

Popitov obisk je bil uravnan na pravo deduktivno delovno metodo. Najprej je bil Celju razgovor s širšim političnim aktivom, kjer so mu naj-

odgovornejni tovariši pojasnili poglavite probleme in ocenili prizadevanja celjskih komunistov pri uresničevanju sklepov X. kongresa ZK. V svoji razpravi je predsednik Popit pozdravil ugotovitve, da je v zadnjem času tudi na gospodarskem področju Celje doseglo odločnejši premik na boljše. Dejal je, da družba, zlasti pa komunisti ne morejo biti neobčutljivi za utrip takšnega delavskega središča kot je Celje.

V štorski železarni se je pogovor najprej začel na ravni sveta ZK, ki združuje vse organizaci-

je ZK v TOZD. Čeravno so udeleženci v razpravi dokazali temeljito poznavanje svojih nalog, je predsednik France Popit hotel vedeti, kaj od tega vedo delavci, kako se dogovarjajo v okviru TOZD, kako poteka delitev, kako združevanje sredstev, kaj je z različnimi skladji itd. Se bolj v podrobnosti je visoki gost Šel v razgovoru z delovno skupino v valjarni, ki si jo je pred tem ogledal, ravno tako tudi topilnicu. V neposrednem razgovoru z delavci je pravzaprav preveril analitične razlage občinskega političnega aktivista, kot tu-

di poročila vodilnih komunistov v železarni.

Popoldne se je v novi šoli »Slavka Šlandra« sestal s komunisti prosvetnimi delavci, kjer je pretežni del sestanka poslušal razmere v osnovnem, zlasti pa srednjem šolstvu, izkušnje pri uvajajuju novega predmeta in drugih problemih. Poudaril je, da predmet, ki naj mladini nuditi idejno podlago za vstop med neposredne upravljalce, nikakor ne sme postati selektiven. Poudaril je, da bo družba v naslednjem obdobju moralna imeti več posluha in biti bolj

odprtih rok za razvoj šolstva in otroškega varstva, ter da je treba odločno začeti uresničevati sklep o celodnevnom bivanju otrok na šoli.

Pod večer se je predsednik France Popit sestal še s komunisti v tovarni EMO, kjer je svoje vtise s celodnevnega obiska zaokrožil v ugotovitev, da so naprejanja komunistov v celjski občini vredna pohvale in pozornosti, da pa je treba še bolj napeti vse sile, da bi se sklepi X. kongresa ZK kar najhitreje ukoreninili.

J. KRASOVEC

REGIJSKO POSVETOVANJE

O TREH DOKUMENTIH

Pred dnevi je bilo v Celju regijsko posvetovanje o treh dokumentih in sicer o Temeljih skupne politike dolgoročnega razvoja SFRJ do leta 1985, o izhodiščih za pripravo srednjoročnega plana razvoja SRS in predlogu regionalnega prostorskog plana, oziroma urbanistični zasnovi.

Za uvod v razpravo so predstavniki Zavoda SRS za planiranje in Zavoda SRS za regionalni razvoj in planiranje obrazložili temeljna izhodišča dokumentov ter pri tem opozorili zlasti na to, kar je bilo v dosedanjem razpravi o teh dokumentih že izrečeno.

Posvetovanja so se udeležili predstavniki vseh občinskih skupščin, družbeno političnih organizacij, samoupravnih interesnih skupnosti ter večjih delovnih organizacij iz vse celjske regije, razen iz občine Velenje, katere predstavniki so posvetovanje abstinirali, kar niti ni bil prvi slučaj!

V zvezi s temeljima skupne politike dolgoročnega razvoja SFRJ do leta 1985 so bili razpravljalci mnenja, da je dokument v marsikaterem pogledu nepopoln in nedorečen. Zaradi tega bo potrebno še pred njegovim sprejetjem vanj vnesti prenekatero dopolnilo. Zlasti so poudarili, da so v dokumentu sicer dokaj dobro, čeprav samo opisno, brez ustreznih kvantifikacij, podani nekateri razvojni cilji, ki jih nameravamo doseči do leta 1985, da pa niso hkrati opredeljeni tudi načini in možnost, kako bomo te cilje dosegli. Dalje je v dokumentu premalo povedanega o tem, kako se bomo lotili uspešnega odpravljanja nekaterih strukturnih neskladij v našem gospodarstvu, še zlasti pa je premalo poudarjena potreba po nadaljnji modernizaciji proizvodnje in dvigovanju storilnosti dela. Brez upoštevanja tudi teh komponent nikdar ne bo mogoče doseči načrtovani ciljev, so menili na posvetovanju nekateri razpravljalci. Iz predloženega dokumenta je razviden tudi konflikt med potrebnimi razvoja infrastrukture, proizvodnje surovin in repromaterijala, na drugi strani pa potrebe po modernizaciji proizvodnje. Nekateri razpravljalci so se zavzeli za to, da

je potrebno razvoj manj razvitalih območij bolj povezovati z razvojem celotnega ostalega gospodarstva, kajti le tako bo moč uresničiti cilje pri hitrejšem razvoju naših manj razvitalih območij.

Zlasti pomembna pa je misel, da bi moral predloženi dokument o dolgoročnem razvoju Jugoslavije v večji meri temeljiti na določilih naše nove ustaw, s čemer bi tudi samoupravljanje kot temeljni družbeni odnos, dobilo večji in ustreznejši poudarek, saj je v dokumentih vse prema obdelano.

Prav nasprotno, kot v primeru dokumenta o dolgoročnem razvoju Jugoslavije pa so razpravljalci menili o izhodiščih za pripravo srednjoročnega plana razvoja naše republike, za katerega so ugotovili, da je izredno kvalitetno gradivo, ki pomeni že v sedanjih oblikah pomenen člen v pravoravah za izdelavo dolgoročnega perspektivnega razvoja naše republike. V zadostni meri so uvoščane dosedanja zakonitosti razvoja, uvoščevanje pa so hkrati tudi že potrjene bodoče usmeritve. Prav tako so razpravljalci menili, da so bila v zadostni meri uvoščana stališča in sklepov tako resolucije o dolgoročnem razvoju, kakor tudi koncesija slovenških komunistov. Zlasti

pomembno je to, da je podana tudi dokumentacija kot sestavni del izhodišč, saj hkrati pomeni oceno možnosti razvoja na podlagi že znanih programov razvoja na posameznih področjih gospodarstva. V razpravi o tem dokumentu so bila načeta nekatera vprašanja, ki se nanašajo na prespektivni razvoj nekaterih panog, še zlasti kmetijstva, gozdarstva in drugih. Kot poseben problem v procesu planiranja je bilo načelo vprašanje informatike. Ugotovljeno je namreč bilo, da občine sicer napajajo republiški zavod za statistiko z vsemi potrebnimi podatki, da pa se podatki potem razen za republiški nivo ne vračajo nazaj. To zlasti otežka planiranje na nivoju krajevnih skupnosti, zato bo potrebno tudi na področju zbiranja in urejanja podatkov doseči določene kvalitativne premike, zlasti v smislu vrčanja določenih podatkov nazaj v njihovo izhodišče.

Razprava o regionalnem prostorskem planu, oziroma o urbanistični zasnovi je potekala več ali manj v smislu dialoga med predstavniki Zavoda SRS za regionalno prostorsko planiranje in celjskega zavoda za neprivedek gospodarstva. Osnova določenja je bila v podanah različnih demografskih prognoz, kot jih

na eni strani navaja republiški dokument, na drugi strani pa jih upoštevajo v Celju pri izdelovanju regionalnega srednjoročnega programa. Ce bi uveljavili prognoze iz republiškega dokumenta in bi se bodilo razvoj razvijal na teh predpostavkah, potem je ogroženo načelo policentrizma, oziroma bolj uravnoveženega razvoja vseh območij v Sloveniji. Prav tako je bilo v razpravi poudarjeno, da je nesprejemljivo to, da se Velenje v urbanistični zasnovi tretira kot sekundarni center, saj se je že doslej dokaj uveljavilo kot nosilec nekaterih regionalnih funkcij, ki bi jih v bodočem obnašanju skladnega razvoja lahko prevzelo še več. Na koncu so ugotovili, da bo potrebno v bodočem več koordinacije med obema institucijami, da bi tako odpravili nekatera snorna prognose, ki pa so nad vse pomembne za nadaljnji razvoj regije.

Ob koncu je še dvoje misli: da tak nivo posvetovanja, kot je bilo ponedeljko, bi moral biti razprava dosti kvalitetnejša in bolje pripravljena, sicer so tako ali drugače le n'm v škodo, kajti tako se problemov sodelovanja prav ročoto ne da reševati!

BERNI STRMCNIK

TABOR: NOVA TRGOVINA

Zelja občanov krajevne skupnosti Tabor je bila, da bi v tem kraju dobili novo samopostežno trgovino. Zdaj je Savinjski magazin Zalec kupil staro osnovno šolo ter je lepo obnovil. In tako so minuli ponedeljek odprli novo samopostežno trgovino. Krajevne skupnosti so se udeležili predsednik skupščine občine Zalec VLADO GORISEK, predsednik IS JOZE JANCER.

Krajši uvodni govor je imel direktor podjetja TONE LAZNIK, nato pa je spregovoril VLADO GORISEK, ki je tudi prerezal trak. Objekt je za potrošnike izredno pridobitev, saj assortiment zajema ves možen izbor za potrebe kraja. Trgovina meri 110 m². Z upremo vred pa je stala 1 milijon dinarjev. Poslovodja trgovine je METKA STRNAD.

T. TAVCAR

POLZELA: DIREKTORJI ZA VARČEVANJE

Minuli teden je bil na Polzeli sestanek direktorjev organizacij zdrženega dela iz žalske občine, na katerem so pregledali gospodarske dosežke v minulih 9. mesecih ter jih primerjali z dosežki na celjskem območju. Poleg tega so se pogovorili še o pripravah na podpis družbenega dogovora, s katerim se bodo gospodarski organizaciji v občini obvezale za izločanje 1,5% od družbenega proizvoda ter ta denar nameniti razvijanju družbenih dejavnosti po programu za referendum. Ob koncu so direktorje seznanili še s pripravami na ustanovitev skupščin samoupravnih interesnih skupnosti.

Pri analizi gospodarskih dosežkov so ugotovili, da je stanje v glavnem zadovoljivo tako v občini kot tudi celjski regiji. Žalsko gospodarstvo je sicer zabeležilo nižje indeksne rasti kot so jih v nekaterih drugih občinah, še zlasti celjski in konjiški. Zaradi izrednih dosežkov v teh občinah so tudi žalski dosežki

KONJICE: VEČJI IZVOZ

V devetmesečnem obdobju letošnjega leta so dosegli v občini Slovenske Konjice ugodne gospodarske rezultate. Finančni obseg industrijske proizvodnje se je povečal za 18,2 odstotka. Višjo proizvodnjo kot v preteklem letu so zabeležili v vseh OZD v občini, še posebej pa se je prizvodnja povečala v Kovački industriji v Žrečah in to za 47,5 odstotka. Pri povečanju številu zaposlenih (za 10,3 odstotka) se je produktivnost dela v industriji povečala v devetih mesecih letošnjega leta za 7,1 odst. Zanimivi so še podatki o izvozu. Konjiška industrija je izvozila v devetih mesecih letošnjega leta za 8,129.756 dolarjev proizvodov, kar predstavlja 38,8 procentno povečanje v primerjavi z istim obdobjem lani. Največja vrednost izvoza je do septembra dosegla Kovačka industrija, ki je do septembra izvozila za 2.801.186 dolarjev svojih proizvodov. Takej za kovačko industrijo je po vrednosti izvoza Konjus, na tretjem mestu pa je LJP. Tudi število

zaposlenih se je v občini močno povečalo. Do 30. septembra se je število zaposlenih povzelo za 322 delavcev, največ novozaposlenih pa je sprejela Kovačka industrija — 125. V primerjavi z istim obdobjem lanskega leta se je povečalo povprečno število zaposlenih v konjiški občini za 8,7 odstotka. V primerjavi z celostnim povprečjem 1973 pa je bila zaposlenost večja za 7,4 odstotke. Povprečni nominalni osebni dohodki so v obdobju leta 1973 število zaposlenih z osebnim dohodkom do 2000 dinarjev se je v septembri zmanjšalo za 50 odstotkov. Tudi po gospodarskih rezultatih celjske regije sodi konjiška občina v sam vrh tabele. Tako je po produktivnosti in ekonomičnosti na prvem mestu, po stopnji rasti celostnega dohodka pa na drugem mestu. Še posebej so ti rezultati pomembni zato, ker se je konjiška občina še v zadnjih letih prebila med gospodarsko uspešnejše občine celjske regije.

D. S.

Posnetek je s seje direktorjev OZD iz žalske občine, ki je imela izredno bogat in zanimiv dnevni red.

(Foto: T. Tavcar)

SENTJUR

PLETILNICA

Pisali smo že o srednjoročnem programu razvoja celjske Žične, ki zajema tudi več novih obratov, oziroma povečane kapacitete dosedanjih. V planu, ki je v zaključni fazi izdelave, so predvidevali tudi povečan obseg proizvodnje žičnih pletiv in žičnih košar. — gabionov.

Žična je pomemben proizvajalec žičnih pletiv in žičnih košar v Jugoslaviji, saznaš njeni udeležbi v potrošnji na domaćem trgu pri pletivih 30 odstotkov, pri žičnih košarах pa kar 90 odstotkov.

V novem Šentjurškem obratu, kjer bo potekalo delo v dveh izmenah, naj bi v letu 1976 izdelali 5.578.000 m² izdelkov. V obratu bo zaposlenih 157 oseb, od tega 109 v direktni proizvodnji. Potrebnih bo 53 milijonov osnovnih in obratnih sredstev, od tega bi investicijo v osnovna sredstva (38 milijonov) realizirali prihodnje leto, ostalo pa leta 1976.

O tem je potrebno zapisati, da načrtovana investicija v povečano proizvodnjo pletiv predstavlja pomembno preusmeritev v poslovanju Žične, hkrati pa bo to veliko pomenilo tudi za Šentjur. Gradnja novega obrata je nujna, ker nameravajo v obstoječih prostorih povečati proizvodnjo ostalih vrst izdelkov proizvodnega programa. Tako Žična po programu povečuje proizvodnjo žičnih pletiv, sit, transportnih trakov in vzneti za pohištveno ter avtomobilsko industrijo, medtem, ko od programa tkanic in varjenih mrež odstopajo.

KOMUNISTI V ŠOLSTVU

NE ODLIČNO, NE SLABO

V Novem tedniku smo pogovili o članih ZKS na novih šolah celjskega podjetja. Danes dodajamo podatke o članih na ostalih vrstah gojnoizobraževalnih zavodov, nekatere opombe k tem podatkom.

Podobno kot na osnovnih šolah se je gibalo stanje članov tudi v drugih šolah. Poved je v zadnjih letih čutiti prast članstva, če vzamemo spreče neke vrste šol. Drugač je pa je, če pogledamo posamezne šole. V poprečju največjo vključenost v zadnjih šolah in domovih za žence, in sicer 35,5%, drugač takole: posebno osnovne šole 29,1, vzgojnoizobraževalni zavodi 31,9 in glasbene šole 44% od zaposlenega pedagoškega kadra.

Poleg pedagoških delavcev v šolah vplivajo na oblikovanje mladih in tudi starejših, ki se šolajo v večernih školah, tudi drugi delavci, redvsem pedagoški svetovalci ljudje na delavskih univerzitativih in ostali zaposleni v

vzgoji in izobraževanju. Na delavskih univerzah je 9 članov ZK, na celjski emoti zavoda SRS za šolstvo pa 10, medtem ko podatkov o temeljnih izobraževalnih skupnostih nismo zbirali. Če k temu pristejemo še podatke o drugih članih, zaposlenih v šolstvu celjskega področja, potem je vseh članov ZKS, zaposlenih v vzgojnoizobraževalnih zavodih, skupno 716.

Največji porast članstva je bil prav v kongresnem letu 1974, in sicer v vseh zavodih skupno 66 novih članov. Ob tem pa beležimo nekaj šol, na katerih nimajo nobenega komunista, ki bi bil sprejet v zadnjem desetletju. Navajam le nekatere najoddinnejše primere. Na glasbeni šoli v Velenju je bil edini komunist sprejet leta 1960, na enaki šoli v Slovenskih Konjicah pa je bil zadnji sprejet leta 1963, vendar pa je večina delavcev članov ZKS. Celjska glasbena šola pa nima nobenega člana ZKS. Nobenega člana ZKS nimajo tudi v

In še popravek k prvemu

članiku: Vseh članov ZKS v osnovnih šolah je navedenih 448, število kolone pa jih da le 437. Razlika 11 članov gre na račun drugih delavcev, zaposlenih v osnovnih šolah. Prosimo, oprostite netočnosti.

Ob vsem tem pa bi bilo potrebno vprašati, kako uspešno izvajati temeljne smernice in osnovno vsebino naše družbene stvarnosti — vzgajati k samoupravnemu socialističnemu in vzgajati v samoupravnem socialističnemu. Kakšne ogromne napore morajo šole in posamezniki vložiti, da bi se bistveno spremenili odnos učitelj — učenec in odnos učitelj — delo? Kako počasi oziroma kako hitro napredujejo te spremembe na posameznih šolah, v posameznih vrstah šol in pri posameznih učiteljih? O nekaterih vidim, da so včasih v zvezi komunistov delavcev v članstvu, pa je potem odšel v drugo delovno organizacijo. Vendar pa je takih le malo.

JOZE LIPNIK

BOGDAN MIRNIK

Delo in še ničkolikokrat delo, skromnost. Odliki, ki sta poleg drugih zanj več kot značilni. Tak je tudi v izražanju. Umirjen in preudaren, tih.

Bogdan Mirknik. Pravi Celjan. V sredini preteklega tedna je dopolnil šestdeseto leto življenja. Da bi bil zdrav in poln življenske energije še dolgo vrsto let!

Pred vojno je študiral na ekonomski visoki šoli v Zagrebu. Pa sta mu okupator in leta 1941 prekrizala ta življenski načrt. Toda, to je bilo tudi tisto obdobje, ko je vedel, kje je njegovo mesto. Za poleti 1941. leta se je vključil med aktiviste OF. Delal je na propagandno-informacijskem in preskrbovalnem področju. Iz njegove delovne bilance tega časa je tudi ciklostilna tiskarna, ki je bila skrita v Butejevi hiši.

Potem je prišla izdaja Zapor. Stari pisker in jeseni 1942. leta se taborišče smrti — Dachau.

Po osvoboditvi sem najprej delal v okrožnem odboru OF. Bil sem referent za industrijo in obrt. Spomini na ta čas so izredni, lepi. Kolikšna zagnost. Na tisoče in tisoče nalog. Osebnih želja, razen tistih najbolj osnovnih, nismo poznali. In koliko udarnišča!

Izredno razgibano obdobje. Zato ni naključje, da ga srečujemo na najrasličnejših odgovornosti. Pri organizaciji

okrajin in pozneje tudi okrožne obrtne zbornice. Potem ga je pot vodila na ministarstvo za trgovino in preskrbo, od tod na republiško plansko komisijo. In spet je prišlo na vrsto njegova Celje. V Emajlirki je delal na finančnih planih ter v organizaciji podjetja, pozneje na uvoznom referatu. Njegovih sedem let kot tajnik obrtne zbornice v Celju je bilo plodnih v vsakem pogledu, še zlasti pri izobraževanju kadrov ter v organizaciji družbene obrti. Medtem je bil tudi ljudski odbor, predsednik sveta za obrt in še in še.

Bil je tudi direktor IFE in na koncu svoje delovne aktivnosti in na lastno željo v železarni Store na mestu organizatorja proizvodnje. Torej na koncu aktivnosti na tistem delovnem mestu, ki mu je največ pomenilo vseskozi.

Njegovo delo pa ni bilo posvečeno samo gospodarstvu.

»V krajnji skupnosti Medlog sem po vojni pravzaprav nadaljeval ti-

OBRAZI

sto, kar sem na tem terenu začel med okupacijo. Seveda, pod drugačnimi pogoji. Bil sem tudi prvi predsednik krajevnega odbora Medlog. In še danes, po tolikih letih, sem tesno povezan s tem svojim terenom. Zato naj to priložnost izkoristim, da opozorim na problem, ki tare to obrobo celjsko območje. Gre namreč za željo in potrebo, da bi Medlog čimprej dobil tiste prostore, v katerih bi se lahko shajali člani vseh družbenopolitičnih organizacij. Menim, da bi potem krajevna samouprava bolje zaživila oziroma tako kot si vsi želimo. Zlasti zdaj, v urešnjevanju nove ustave,« je še dejal Bogdan Mirknik.

Sicer pa, njegove aktivnosti s tem ni konec, in nikoli se ni omejevala samo na omenjena področja. Bila je pestra in plodna in segala je na vse področja družbenega dogajanja.

TURIZEM

Pred hotelom Evropa v Celju

HOTEL ZADVA ŽEPA

Kolektiv hotela Evropa je lani s preureditvijo restavracijskih prostorov napravil prvi korak v programu adaptacijskih in investicijskih del. Zdaj je na vrsti drugi. Po prvotnem načrtu naj bi pričeli dela pri preurediti vrtne dvorane, zatem z gradnjo štirinadstropnega hotelskega bloka, kjer bodo pridobili 56 sob oziroma 84 ležišč in po potrebi 20 pomožnih postelj pa tudi z adaptacijo vodnega stolpa v ljubsko restavracijo na začetku prihodnjega leta. Toda, kot vse kaže, se bo začetek vseh teh del zavlekpel za eno leto.

Trenutno so v delu še načrti, medtem ko je konstrukcija financiranja znana in potrjena.

»Po vsem tem bo imel naš hotel 170 postelj, od tega 84 v novem delu, ki bo imel B kategorijo, ostalo pa v starem, sedanjem, ki je C kategorije. Tako bomo imeli hotel z dvema kategorijama ali drugače povedano — hotel za dva žepa,« je med drugim ugotovil direktor Evrope, Miloš Planinšek.

Preureditev bo zajela še sanitarije, ekonomat, celotni vrt, ki bo poslej pokrit itd. Tako se bodo povečali tudi restavracijski prostori na vrtu.

S popolno preureditvijo hotela bo Celje veliko pridobil, ne samo na številu nočitvenih zmogljivosti in njihovi kvaliteti, marveč tudi sicer. To velja tako za restavracijski del v hotelskem poslopu, kot za novo ljubsko restavracijo v vodnem stolpu na Kocenovem trgu. Načrti torej lepi.

»Kako ocenjujete devetmesečno poslovanje?«

»Na splošno dobro, sicer se pa srečujemo s tistimi problemi kot vsi gostinci. Medtem ko se je realizacija v devetih mesecih letos v primerjavi z tistem obdobjem lanskoga leta povečala z 22 odstotkov, celotni dohodek pa za 23%, so stroški narasli v tem času za 29%. Zato ni naključje, da se je ostanek dohodka zmanjšal, in to za 11% v primerjavi z devetimi meseci lani. Zlasti boleča je ugotovitev povečevanja obveznosti. Samo republike so v tem času znašale nekaj nad enajst starih milijonov, kar je za nas hudo breme. Seveda pa je pri tem treba povedati, da so cene ostale nesprenjemjene. Le pri kavi smo dražji za deset par.«

»In kadri?«

»So še vedno problem. Fluktuacija je še zmeraj izredno močna. Kljub vsemu. V glavnem gostinski poklic za mladega človeka ni zanimiv. Tudi zaradi nezadostnega prostega časa.«

»Kakšno bo silvestrovjanje?«

»Na vsak način zanimivo in privlačno za vsakogar. V naših prostorih bomo imeli tri godbe, strošek bo 220 din, od tega 120 za rezervacijo in 100 dinarjev za silvestrov menu. Zanimivo je, da imamo že zdaj zasedenih nekaj kapacitet. Tako bo v našem hotelu pričakalo novo leto tudi petdeset Italijanov.«

MB

ZIMSKE CENE

Pred kratkim je Celjska turistična zveza objavila cenik za letosnjico zimske sezono. Tako bo penzion na Svetini veljal od 70 do 91 din, na Celjski koči 100 din, na hotelu Golte in v depandansah od 90 do 140 din, v Mozirski koči pa od 65 do 80 din. Drugod, kjer imajo smučarske vlečnice in smučišča, bodo pensionske cene od 70 do 100 din.

Letišča v zasebnih turističnih sobah bodo bodo od 25 do 40 din. V tej ceni pa ni stroška za kurjavo ter za turistično takso.

ŠENTJUR: 26 MILIJONOV

Kot je objavil koordinacijski odbor za odpravo posledic potresa v Sentjurju o virlih sredstev in na njihovi uporabi je do zadnjega dne oktobra prejela občina za odpravo posledic potresa 26 milijonov dinarjev.

Od tega tri milijone za izgradnjo osnovne šole Loka, 30.000 za komunalno opremljanje zemljišč za izgradnjo koč, 161.000 za nakup priolic, 300.000 dinarjev je znamala dotacija IS SRS, 259.000 zbrali v občini, 22 milijonov pa so prejeli za sanacijo oziroma novogradnje stanovanjskih hiš. Kot je znano škodo po potresu v senturski občini ocenili na 141 milijonov dinarjev.

Iz dotacije in dela sredstev, ki so jih zbrali v občini, so dodelili enkratne denarne pomoci 204 občanom prizadetim v potresu. Denarna pomoc je bila od 1.500 do 2.500 dinarjev. Pri tem, kdo naj dobije denarno pomoč so sodelovali krajevne skupnosti,

odbor RK (saj je bilo v potresu prizadetih več socialno ogroženih), socialna služba občine, občinsko združenje borcev NOV in predstavniki koordinacijskega odbora glede na kategorijo potresnosti.

Samoupravna stanovanjska skupnost je tako pristopila k gradnji 13 družbenih stanovanj v Loki in kupila pet stanovanj v Sentjurju, katera so prizadeti občani že prevezeli v zadnjih dneh oktobra. Glede na pravilnik pa so v tem času podeličili 97 kreditov upravičencem IV. kategorije in 145 kreditov upravičencem tretje kategorije. Povprečna doba odplačevanja kreditov je do 25 do 40 let.

Tako je samoupravna stanovanjska skupnost občine Sentjur do novembra angažirala za gradnjo družbenih stanovanj v nasproti vozeči tovornjaku, krov je bil slednji, se ni mogel vedeti, kakšno bodo posledice nepravilne tovornjake vožnje. V nesreči je bil težje poškodovan: zlom medenične kosti in gležnja, poškodovana rebra, brada, odgrvine in podobno, takšna je bila vsota neprijetnosti.

Naslednja postaja Mojmir Rožič pri Kasezah v Savinjski dolini zatekel v nasproti vozeči tovornjaku, krov je bil slednji, se ni mogel vedeti, kakšno bodo posledice nepravilne tovornjake vožnje. V nesreči je bil težje poškodovan: zlom medenične kosti in gležnja, poškodovana rebra, brada, odgrvine in podobno, takšna je bila vsota neprijetnosti.

To pomeni, da so angažirala na sredstva večja od razpoložljivih. Do nekoračitve je prišlo, ker pričakujejo v dru-

CELJE: VSE NAJLEPŠE O LJUDEH V BELEM

Ko se je 23. septembra letos Mojmir Rožič pri Kasezah v Savinjski dolini zatekel v nasproti vozeči tovornjaku, krov je bil slednji, se ni mogel vedeti, kakšno bodo posledice nepravilne tovornjake vožnje. V nesreči je bil težje poškodovan: zlom medenične kosti in gležnja, poškodovana rebra, brada, odgrvine in podobno, takšna je bila vsota neprijetnosti.

Naslednja postaja Mojmir Rožiče nezgode je bila seveda celjska bolnišnica, kirurgija, poskodbeni oddelek. Prišel je tja, kot pač pride vsak, ki

-mst-

NOVI TEDNIK MED DELEGATI

POGOVOR OB PRAZNIKU

SAMOUPRAVLJANJE JE MARKSIZEM

Velikokrat se nam zgodi, da v vsakdanji družbeno politični praksi preveč poenostavljamo stvari in se niti ne potrudimo, da bi jih razumeli v vsej njihovi globini. Prav zaradi tega smo pogosto v zadregi, ko poskušamo pojasniti določen pojaz z spremljajočimi vzroki in dejstvi, ki so povzročila, da pojaz sploh lahko zaznamo.

Odločili smo se, da v praznični številki Novega tednika objavimo razgovor, ki ne osvetljuje proces samoupravljanja samo s praktičnega zornega kota. Poskušali smo osvetliti proces samoupravljanja tudi teoretično. Za razgovor smo prosili TONETA ZIMŠKA, podpredsednika skupščine občine Celje.

N. T.: Samoupravljanje pogosto razumemo kot čisto jugoslovansko izvirnost, mnogokrat ga imamo celo za eksperiment, ki se nam sicer kaže v praksi kot zelo uspešen. Ali se vam zdi, da premo poudarjamo marksistično ozadje samoupravljanja?

T. Zimšek: »Ideje o samoupravljanju in določene oblike samoupravljanja prav gotovo niso neka jugoslovanska izvirnost (naj spomnim na Pariško komuno, razne oblike lokalne samouprave itd.). Če pa govorimo o socialističnem samoupravljanju, ki se uspešno razvija in oblikuje v celovit sistem pri nas, potem gre resnično za izviren jugoslovanski pojaz, ki mu ni primere v človeški zgodovini. Da smo pri tem uspešni, vemo sami najbolje. To pa priznava tudi velik del napredno mislečih ljudi v svetu, ki želijo z vedno večjim interesom naš sistem spoznati in tudi osvajati. Kot primer navajam socialistične sile v Franciji in v nekaterih drugih zahodnih državah, velik del neuvrščenih držav itd. Dolgo se že tudi ve, da socialistično samoupravljanje pri nas ni bil in ni nikakršen eksperiment, temveč zavestno uresničevanje družbe, ki temelji na neomejenem zgodovinskem zaupanju v delovne ljudi in njihovo osvajanje. Strinjam se, da še vedno premo poudarjamo marksistično osnovo samoupravljanja, za kar je, na žalost, že preveč dokazov. Kako si sicer lahko razlagamo dejstvo, da uvajamo v šole šele sedaj nekoliko celovitejše

spoznavanje samoupravljanja in marksizma, da imamo še vedno bolj borno idejno politično usposabljanje samoupravljalcev, da je večji del znanosti zaprtih v meščanskih pozitivističnih okvirih itd. Celo v naših najodgovornejših voditeljih pogost vidimo samo državnike, čeprav menim, da je na primer tovaris Tito daleč najprej marksist in kljub velikim državnim uspehom še le potem državnik.«

N. T.: Samoupravljanje deluje kot kohezivni element v sicer atomiziranem sistemu odločanja delavcev. Kako bi nam razložili to dejstvo kot marksistično enotnost protislovij?

T. Zimšek: »Ker je vprašanje hudo filozofsko, bo odgovor bolj poenostavljen in bolj posreden. Menim, da je za naš socialistični samoupravni sistem značilno, da si ne zakrivamo oči pred materialnimi in drugimi družbenimi protislovji, da priznavamo tudi kratkoročne interese, ki iz tega izhajajo. Stem konkretno in zavestno

vključujemo protislovja kot gibala razvoja v našem sistemu demokracije v zgodovini in danes, so bili zavestno grajeni in do grajevani kot učinkovito sredstvo za zatiranje vladanih delovnih ljudi, ne glede na to, ali so bili in so verige zatiranja želzne ali pa potrošnisko pozlačene. Meje raznorednosti interesov so ostro začrtane s 'sveto privatno lastnino' proizvodnih sredstev ali z državnim monopolom. Šele družbena lastnina proizvodnih sredstev in na njej zgrajeno socialistično samoupravljanje daje možnost povsem izenačenih družbeno ekonomske pravice in s tem možnost svobodnega sproščanja raznorednosti interesov večine v teh okvirih. To je razpolaganje z rezultati dela s strani tistih, ki so jih ustvarili tako v organizacijah združenega dela, kot tudi v družbi kot celoti preko de-

sledi, da za naš socialistični samoupravni sistem ne morejo biti problema različni interes, manjši pojavi konfliktnosti v organizacijah združenega dela in v družbi, če jih bomo znali vedno znova (za to pa so podane z novo ustavo in jasnejo politično orientacijo ZK) obvladovati z demokratičnimi sredstvi (samoupravno sporazumevanje in principiela aktivnost družbeno političnih organizacij).«

N. T.: Zakaj delegatski sistem v svojem bistvu presega vse znane demokratične sisteme odločanja?

T. Zimšek: »Vsi znani sistemi demokracije v zgodovini in danes, so bili zavestno grajeni in do grajevani kot učinkovito sredstvo za zatiranje vladanih delovnih ljudi, ne glede na to, ali so bili in so verige zatiranja želzne ali pa potrošnisko pozlačene. Meje raznorednosti interesov so ostro začrtane s 'sveto privatno lastnino' proizvodnih sredstev ali z državnim monopolom. Šele družbena lastnina proizvodnih sredstev in na njej zgrajeno socialistično samoupravljanje daje možnost povsem izenačenih družbeno ekonomske pravice in s tem možnost svobodnega sproščanja raznorednosti interesov večine v teh okvirih. To je razpolaganje z rezultati dela s strani tistih, ki so jih ustvarili tako v organizacijah združenega dela, kot tudi v družbi kot celoti preko de-

legatskih razmerij in sistema. Razumljivo so to smotri, ki se jim z novo ustavo še približujemo, pa čeprav z velikimi koraki. Odveč je poudariti, da bi pomenila legalizacija 'raznorednosti interesov' v kapitalističnem sistemu, če bi pomenila v osnovi enake ekonomske pravice vseh članov družbe do proizvodnih sredstev in rezultatov dela, neposreden napad na 'sveto privatno lastnino' manjšine nad proizvodnjami sredstvi in takojšen propad tega sistema. V teh temeljnih vzrokih je posledično povezana družbeno ekonomska in družbeno politična omejitev meščanskih demokracij in buržoaznega parlamentarizma ter moč in prestižnost delegatskega sistema, ko gre za oblikovanje resnične svobode in demokracije v okviru celotne družbe.«

N. T.: Ce bi točkovali pot od ideje do uresničitve delegatskega sistema s števil od ena do deset — kje smo sedaj?

T. Zimšek: »Verjetno se strinjava, da je takšna primerjava prav na robu še smiseln poenostavitev. Torej, upoštevaje vse zadržke in če gledam na vprašanje s kvalitetnimi vsebinskimi merili menim, da je ta točka tri, ki je sicer v hitrem gibanju navzgor, vendar bo to gibanje v prihodnjem zahtevalo še več zavestnih idejno političnih pričazdevanj za resnično usklajeno kvalitetno rast.«

DAMJANA STAMEJCIC

SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI PREVZEMAJO FUNKCIJO DRŽAVE

V prejšnjem sestavku smo obravnavali mesto in vlogo samoupravnih interesnih skupnosti v prevzemanju funkcij države in pojasnili namen ter funkcijo konferenc. Danes lahko ugotovimo, da kandidacijske konference že potekajo. Te bodo sklenjene 15 dni pred volitvami. Ker so volitev razpisane za delovne ljudi v TOZD na dan 5. decembra, za delovne ljudi in občane v KS pa na dan 8. decembra, poteče čas za kandidacijske konference 20. oz. 23. novembra. Do volitev bo čas izrabljen za vse ostale volilne priprave. Imenovani morajo biti volilni odbori, določena volišča, sestavljeni in preverjeni volilni imeniki, pripravljene glasovnice, obveščeni volilci, na katerih voliščih volijo itd.

Na kandidacijskih konferencah se delovni ljudje in občani odločajo v glavnem za številnejše splošne delegacije. Zakon o oblikovanju in volitvah delegacij ter delegirajujočih delegatov v skupščine SIS, ki enakopravno sodelujejo s

pristojnimi zbori skupščin družbeno političnih skupnosti, ki je bil ta teden sprejet v skupščini SR Slovenije, določa, da splošna delegacija šteje najmanj 10 članov. Taka naravnost delovnih ljudi in občanov je v spoznanju, da bodo splošne delegacije delegirale delegate v skupščini SIS na najmanj 6 področij človekovih potreb in interesov pa tudi na druga (stanovanjsko, kulturno, telesno-vzgojno, varstvo človekovega okolja in druga). In drugo, da malo številne splošne delegacije ne morejo izražati pristnih interesov delovnih ljudi in občanov območja, ki jih je oblikovalo. Uveljavilo se je pravilo, da štejejo delegacije, ki samostojno delegirajo delegate v skupščini SIS (to pa so večje TOZD oz. KS), okoli 20 članov. V manjših in srednjih velikih TOZD in KS (ki pa se za delegirajočo skupnega delegata v skupščini SIS združujejo v konference delegacij) pa se njihovo število giblje med 10 do 15 članov. Za primer naj navedemo, ka-

ko bo potekalo delegiranje delegatov v skupščini SIS iz splošnih delegacij v KS. Zakon določa, da splošne delegacije delegirajo delegate v skupščine SIS glede na število delovnih ljudi in občanov samostojen mandat, sicer pa bodo izvoliti delegate v konferenco delegacij za radi delegiranja skupnega delegata v skupščini SIS. Upoštevajoč to temeljno načelo bodo v skupščini večine samostojnih interesnih skupnosti splošne delegacije v KS samostojno delegirale: KS Center KS Dolgo polje in KS Gaberje — Hudinja po enega delegata. V konferenco delegacij pa se bodo združevale delegacije: KS Medlog, Ostrožno, in Otok — za pošiljanje dveh delegatov; druge pa: KS Aljažev hrib in Pod gradom — za enega; KS Dobrno, Strmed, Frankolovo — za enega, KS Ljubčna, Trnovlje, Škofja vas — za enega; KS Smartno v R. dolini in Vojnik — za enega; KS Store in Svetina — za enega delegata, v skupščini SIS. Podobno je to načelo speljano v TOZD oz. KS, okoli 20 članov. V manjših in srednjih velikih TOZD in KS (ki pa se za delegirajočo skupnega delegata v skupščini SIS združujejo v konference delegacij) pa se njihovo število giblje med 10 do 15 članov. Za primer naj navedemo, ka-

če združenega dela s področja družbenih dejavnosti, ki prav tako oblikujejo splošne delegacije pa bodo za SIS v kateri delujejo kot izvajalci dejavnosti v zboru izvajalcev skupščine SIS delegirale delegate ne iz članov splošne delegacije, temveč bo delegiranje opravil delavski svet oz. ustreznih organov (svet zavoda in podobno). Ta specifičnost je uveljavljena zato, ker gre v zboru izvajalcev za razpolaganje z dohodkom, s finančnimi sredstvi, ki so potem, ko so vključena v dohodek teh organizacij (šole, zdravstvene organizacije itd.) na podlagi dogovorjene cene in dogovorenega načina oblikovanja dohodka teh organizacij, njihov dohodek s katerim te samostojno razpolagajo. Zato se tu kot delegant pojavlja delavski svet.

Ko bodo izvoljene splošne delegacije v vseh TOZD in KS se bodo te med 8 in 14. decembrom sestale, da bi se konstituirale in oblikovale za delegiranje delegatov v skupščine SIS. Na teh prvih sejah

bodo izvolili vodjo splošne delegacije in njegovega namestnika ter delegate za skupščine SIS, če ima delegacija glede na število delovnih ljudi in občanov samostojen mandat, sicer pa bodo izvoliti delegate v konferenco delegacij za radi delegiranja skupnega delegata v skupščini SIS.

Ker zakon ne zahteva, da TOZD, ki nimajo več kot 30 delovnih ljudi, volijo svojo delegacijo (funkcijo delegacije opravlja v tem primeru vsa delovna skupnost) bo ta ne posredno določila delegata v konferenco delegacij. Pri tem pa velja opozoriti, da oseba, ki po ustanovi in zakonu ne more biti član delavskega sveta oz. drugega ustreznega organa, ne more biti izvoljen v delegacijo in ne delegiran na zasedanje skupščine SIS.

Prav tako delovni ljudje, ki z osebnim delom opravljajo kmetijsko, obrtno in podobno dejavnost, z delovnimi sredstvi, na katerih imajo lastniško pravico na volitvah, dne 5. decembra, ne bodo volili posebne delegacije, ker bo funkcijo delegacije oprav-

ljala delegacija za delegiranje delegatov v skupščine družbeno političnih skupnosti, ki so jo zvolili na pomladanskih volitvah. Seveda pa bodo tudi delovni ljudje volili 8. decembra delegacijo v KS.

Na prvih sestankih delegacij bo potrebo izvoliti tudi organ družbene kontrole, ki bo skrbel za uresničevanje programa in nadziral delovanje samoupravnih interesnih skupnosti. To je organ članic SIS (ne organ skupščine) sestavljen pa je iz široke delegatske osnove vsega združenega dela in vseh delovnih ljudi in občanov.

Tako bo vse nared, da se bodo skupščine SIS na prvo zasedanje lahko sešale v dneh od 20. do 22. decembra v skupščine SIS na ravni več občin (regionalne) oz. republike (občinst), da gre za republiško SIS, ali pa za zvezno skupnost v republiki).

PIŠE: BOJAN VOVK (3)

NOVI TEDNIK MED DELEGATI

EVIDENTIRANI KANDIDATI ZA SIS V MOZIRJU

Na zadnji seji konference občinske organizacije SZDL v Mozirju so med drugim evidentirali tudi možne kandidate za vodilne funkcije v samoupravnih interesnih skupnostih.

Tako naj bi bil predsednik skupščine samoupravne interesne skupnosti za vlogo in izobraževanje dipl. inž. Peter Kozić, predsednik izvršnega odbora pa prof. Rudi Kuhar. Enaka mesta naj bi v ostalih samoupravnih skupnostih zasedli: za kulturno prof. Rudi Kuhar (skupščina) in Anton Aeman (izvršni odbor), otroško varstvo Meta Hribernik in Jožica Pečnik, socialno varstvo Jejka Zidarn in Franjo Suborepec. Kandidat za predsednika zbornih delegatov za samoupravno interesno skupnost za zdravstveno varstvo je dipl. pravnik v pokolu Vilij Platovsek, za invalidsko pokojninsko zavarovanje Stane Prodnik, za raziskovalno delo dipl. inž. Mirko Tratnik ter za zaposlovanje Fanika Križnik.

IN KONJICAH

Na razširjeni seji izvršnega odbora občinske konference SZDL Slovenske Konjice in predstavlja občinskega sveta ZSS so člani evidentirati kandidate za nosilce vodilnih funkcij v samoupravnih interesnih skupnostih. Evidentirali so naslednji kandidati:

— za vlogo in izobraževanje: Franca Taksa, Janka Kovača, Roziko Sedin;

— za kulturno: Filipa Beškovec, Franca Seliba, Emila Lajha;

— za socialno skrbstvo: Milivoj Verdel, Maksa Brečka, Mario Šibar;

— za telesno kulturo: Bojanu Vojčinčo, Toneta Obrusa, Dušana Zidarja;

— za zaposlovanje: Marjan Kovšeta, Marinko Hasenhele;

— za pokojninsko in invalidsko zavarovanje: Vinka Soederinika, Dušana Slibarja;

— za otroško varstvo: Franca Jelenka, Zlate Koprivnik in Ido Tepej.

Na kandidacijskih konferencah, ki že tečejo v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah občine Slovenske Konjice, bodo delovni ljudje in občani sprejeli ali pa dopolnil predlagano kandidatno listo.

D. S.

IZ DELA IZVRŠNIH SVETOV

CELJE: KAKO DOLGO ŠE TAKO?

Tudi na šestnajsti seji članov izvršnega sveta skupščine občine Celje ni manjkalo razprav o gospodarskih gibanjih in nekaterih značilnostih gospodarskega življenja v tem času. Na eni strani izredno zadovoljivi rezultati o fizičnem obsegu proizvodnje, doseganjem celotnega dohodka, družbenega proizvoda in izvoza, na drugi strani pa skrb pred čedajevanjem neizkušnjosti. Poglavlje zase je seveda tudi kritike tečajnih razlik zaradi devalvacije dinarja. Prizadeti so zlasti uvozniki.

Občinski proračun izkazuje sicer okoli 200 starih milijonov primanjkljaja, sicer pa so obeti za izvravnavo proračunske bilance dobre.

Zato se je izvršni svet znašel v težavnom položaju ob odobravanju nekaterih rednih pa tudi dodatnih sredstev.

Nazaj na temu so se nje-

govci člani strinjali z odobritvijo desetih starih milijonov dinarjev za kritike stroškov zdravljenja borcov NOV pa tudi za pokritje obveznosti socialnega sklada.

Razprava o formiranju sredstev za izgradnjo celjskega turistično rekreacijskega centra Golovec in tehničkega šolskega centra je opozorila na nekaj starih problemov. Zlasti boleče je izvenerila razprava o zbiranju sredstev za tehnični center. Celje prevzema pri uredni-

Sicer pa je na seji prevladalo mnenje, da naj bo celjsko gospodarstvo obremenjeno pri sofinanciranju objektov splošnega družbenega pomena z 1,2 odstotka naravnega dohodka.

MB

povezovanja z združenim delom in podružljjanja lokalne informacije. Pri tem smo izhajali iz možnosti delegatskih razmerij, političnih pobud in iz realnih razmerij, ki se ne zadoljujejo le z družbenimi organizacijami zahtevajočimi novinarskih hiš. Hočemo reči in prepričani smo, da tudi informativna dejavnost ne more lebdati med proračunsko prostodušnostjo in tržno pohlepnoto.

Primer. Pokrajinski časnik v Sloveniji realiziramo 60 odstotkov celotnega dohodka od reklam in propagande in 40 odstotkov od naklad ter družbenih subvencij (te ne presegajo 10–15 odstotkov dohodka). Velika odvisnost od porabnikov časopisnega prostora niti trenutno niti dolgoročno dobra in perspektivna. Vodi v nezdravo koketiranje med revno mladenko — lokalno informacijo in zajetnim mladenicem — gospodarskim partnerjem (ki je lahko zelo samoupravno naravnian ali pa meša samoupravljanje bolj po tehnomenažersko in v grupnolastniškem slogu). Zato v Sloveniji predlagamo SZDL, da se dogovorimo o vlogi lokalne informacije v komunikacijskem sistemu in jo čvrsto povežemo z združenim delom v občinah in na območju — najprej morda z družbenim dogovorom in samoupravnimi sporazumi o sofinanciranju informativne dejavnosti lokalnih medijev ali pa da njihovo dejavnost v najkrajšem času vključimo v dogovore o splošni in skupni porabi. Pomeni, da bi ustavili medobčinske samoupravne interesne skupnosti za lokalno informiranje in v njih izpeljali načelo svobodne menjave dela. Misel ni nova. Njen politični prerez bi povedal, da bi s samoupravno interesno skupnostjo postavili v drugačno samoupravno pozicijo izdelovalcev informacij — novinarje in porabnike — delavcev in občane. Družbeni odgovornost do obveščanja bi

Karel Kač predsednik zbornika krajevnih skupnosti v Žalcu

KAREL KAČ je predsednik zbornika krajevnih skupnosti žalske občinske skupščine. Z njim sem kramljal o delu v zboru in seveda najprej povprašal po izkušnjah iz dosedanjega dela, čeprav jih je po dobrega pol leta še težko ocenjevati.

»Res je, zbor krajevnih skupnosti se še vedno vživila v svoje delo, sicer pa enako velja tudi za oba preostala zbornika. O izkušnjah je zato težko govoriti, čeprav na dve stvari že lahko opozorimo. Prva značilnost je v tem, da se delegati polnoštivalno udeležujejo sej. Druga, še pomembnejša, v tem, da so delegati na seje pripravljeni. Vidi se, da so vsaj večji del građiva prebrali, ga predstavili in zato jih na sejah ni strah razpravljati.

Sicer pa se takšnega dela, kot je aktivizacija množic iz krajevnih skupnosti preko delegatov in delegatskih razmerij ne da opraviti čez noč in bo uvajanje v delo zbornika gotovo še trajalo.«

Seveda nisem mogel mimo tega, da bi Karla Kača povprašal, kaj je treba storiti, da bo ta proces uvajanja, kot ga sam imenuje, uspešnejši in hitrejši končan.

»Pozorni moramo biti predvsem na izobraževanje delegatov. Čimprej moramo pripraviti kakšen seminar za delegate in jih na ta način širše usposobiti. Bistveno je namreč, da jim odpremo perspektive širšega gledanja na probleme, ki jih sedaj kot občani prepoznamo lokalno in s tem priznati.

Sicer pa je na seji prevladalo mnenje, da naj bo celjsko gospodarstvo obremenjeno pri sofinanciranju objektov splošnega družbenega pomena z 1,2 odstotka naravnega dohodka.

moram, da smo se od začetkov takšnih osebnih in ozkih gledanj zelo balili. Tembolj nas zato veseli, da iz seje v sejo lahko zasledujemo vse večjo »širino« delegatov. Ti prihajajo na seje s pripravljenimi — razpravami, izdelanimi v sodelovanju s konferenco delegacij v krajevnih skupnostih, s sveti v družbenopolitičnimi organizacijami v krajevni skupnosti. To pa je dobro, saj krajevna samouprava prodira v vse celice naše družbe.«

Seveda v obdobju, ko se v Žalcu pripravljajo na tretji referendum, namen razgovor ni mogel imeti te teme.

»Celoten program referendum gre v prid hitrejšemu razvoju naših krajevnih skupnosti, saj so tudi vsi objekti iz programa v svoji končni fazi namenjeni našemu občanu. Menim, da bodo naši občani to spoznali

in se pravilno odločili za samoprispevek, saj bomo lahko le s skupnim pristopom in denarjem rešili skupne probleme. Se to velja poudariti, da gre pri referendumskem programu za tisti program, ki rešuje za daljše obdobje vse tiste težave na področju družbenih dejavnosti, ki so predpogoji za soliden in skladen razvoj občine na osnovi sprejetega srednjoročnega načrta razvoja.«

Nisem si mogel kaj, da ne bi povprašal tudi po tistih, ki zlomarno ali s premajhnim razumevanjem govori o programu referendumu. »Da, tudi takšnih ne manjka, vendar so to pretežno občani, ki so slabo obveščeni in zato tudi njihovo izkrivljeno gledanje. Ti sti posamezniki pa, ki zavestno rušijo program referendum pod krinko prehodnih obremenitev bodisi gospodarstva ali posameznikov, so posamezniki, ki želijo škodovati razvoju občine na račun lastnih ozkih interesov. Gre namreč za dvotinost, ki je marsikdo ne razume. Gospodarstvo da je zagotovila za hiter razvoj družbenih dejavnosti, te pa prispevajo ogromen delež k razvoju in napredku gospodarstva. To je tisto, kar nujno zahteva skladen razvoj občine.«

Res je tako, kot pravi Karel Kač, ki v isti senci zatrjuje, kako pomembno je, da v preostalih dneh do referendumu storijo vsi, ki to zmorejo, kar največ za pravilno tolmačenje sprejetega referendumskoga programa.

BRANKO STAMEJCIC

PODRUŽBLJANJE LOKALNIH INFORMACIJSKIH SREDSTEV

PIŠE: JOŽE VOLFAND (3)

Streženje dnevnih političnih pomenov prvo stopnico k monopolu, nevarnost, da lahko posamezne skupine izkoristijo moč in vrednost lokalne informacije. Omenili smo, da so črte te nevarnosti še ostrejše v lokalnih družbeno-političnih skupnostih kot kje na vsepubliški ravni. Ureditev ustanoviteljskih razmerij s strani SZDL in javno razgrnjena programska politika medija ni le obramba proti monopolnim lovkom, ampak tudi proti vsem poskusom piratskega nastajanja lokalnih informacij. V Sloveniji smo k sreči ta razmerja uredili in to uprašanje z novo ustawo in zakonom še odločneje zaostriли.

Drugi odgovor na uprašanje, kako bomo lokalci v Sloveniji izpeljali proces podružljjanja informacij, vsebuje torej programska zasnova medija. Programska zasnova se otreza pozitivizma in politične registracije ter spremlja človekovo delo in bivanje v vsej njegovi mnogostranosti.

V snovanju take politike morajo biti bolj vključene tudi osnovne organizacije ZK. V občinah ali pa območjih bomo v izpeljavi delegatskih razmerij začeli ustanavljati informativne centre. Več delavcev bo krovilo informacije. Politični subjekti v lokalnih sredstvih obveščanja bodo potem takem v iskanju in potrjevanju nove vloge lokalne informacije pred nalogami, ki jih ne bodo mogli zaobiti. Zato pa morata biti ZK in sindikat v novinarskih hišah močnejša, politično in akcijsko bolj usposobljena in učinkovitejša. Odkrito si moramo pogledati v oči in reči najbrž tudi iz objektivnih vzrokov, da politično delo v redakcijah ni vedno najboljše. Morda zato, ker smo ves čas v spolitiki.

Združenje pokrajinskih časnikov in lokalnih radijskih postaj Slovenije pa si je odprlo še en horizont

dobjila drugačne dimenzije. Močno bi se vplela v združeno delo in ne bi pokrila le materialnih deficitov lokalne informacije, pač pa bi samoupravno organizirala dejavnost posebnega družbenega pomena. Najbrž bi tržna odvisnost tiska od propagande ostala, v manjši meri seveda, toda ta odvisnost bi se razblinila v družbenem odnosu združenega dela do »te prave informacij«.

Ce se tako tiscemo ugovore, družbenega odnosa do obveščanja še nimamo. Sedanji odnos se bolj zrcali v jasnih, naglašamo, pravilnih zahtevah do socialistične angažiranosti lokalne informacije. Toda konkretnih zadrug ne rešuje in pušča odprt prostor vegetiranju ali iznajdljivosti ali pa tudi manipuliranju z lokalno informacijo.

Na proslavi 30-letnice slovenskega društva novinarjev je France Vreg razgrnil podatke, koliko delavcev je v skupščinah: časopisnih hiš ozroma v izdajateljskih svetih. Parafrasirana njegova misel pravi, da smo dali premalo mest v teh družbenih organih delavcem. Samoupravna interesna skupnost strukturalnih problemov sama po sebi ne rešuje. Čeprav odpira več možnosti, Toda koliko novega bi lahko zvedeli v razpravah o skupni porabi, kjer bi bili program, razvoj, obseg in materialne zahteve informativne dejavnosti ponujeni pred delavci v združenem delu.

Te razprave bi nas udarile po nosu. Tu in tam streznile. Toda začeli bi se zares dogovarjati o lokalni informaciji, ki mora rasti iz združenega dela, saj se nanj, kakorkoli že vzamemo, tudi vrača.

Lokalci v Sloveniji si bomo prizaderali za tako samoupravno organiziranost lokalne informativne dejavnosti.

KONEC

DOGODKI

ŠOLA IN TRADICIJE NOB V ROGAŠKI SLATINI

V torek je osnovna Šola Rogaška Slatina organizirala športni dan, ki je bil temeljito povezan s tradicijami NOB. Medtem ko so se učenci nižjih razredov na krajših izdelih srečali z borce NOB, so starejši učenci odšli na daljši izlet na Plešivec nad Rogaško Slatino. Tam letos obnavljajo partizansko bolnišnico, ki bo postala trajen spomenik NOB. Učenci osnovne Šole so se na svojem sportnem dnevu srečali z resničnostjo iz preteklosti, s svojo mladeničko vremena pa opravili večino potrebnih fizičnih del pri obnovi bolnice.

Jože Lipnik

CELJE: 958 NOVIH PIONIRJEV

Za Dan republike bodo v celjski občini sprejeli v pionirske organizacije 958 pionirjev, ki bodo dobili v trajno last pionirske embleme — rutico in pionirsko kape. Priprave na sprejem so po vseh solah zelo svečane, prvič pa bodo pionirji dobili pionirske znake brezplačno.

Z. S.

CELJE: DIABETIKI SRS ZBOROVALI

Občni zbor diabetikov Slovenije, ki je bil pretekli teden v Celju ponovno osvetil problematiko diabetičnih bolnikov, predvsem njihove prehrane. Kljub vsemu pa je razveseljajoče dejstvo, da je v državi vedno več trgovskih podjetij, ki tudi tovarni, ki so zainteresirane, da začnejo izdelavo prehrabnih artiklov za diabetične bolnike. Srbska tovarna SOKO je poslala celo 15 kilogramov izdelkov na pokušajno, med najboljšimi domačimi izdelki, ki so bili na občnem zboru tudi naprodaj, pa je bila slasčišarna Vrhnica iz Celja.

Na občnem zboru slovenskega diabetičnega društva se je zbralo 140 ljudi, med njimi 86 delegatov iz Slovenije. Za predsednika društva so ponovno izbrali Franca Koželja iz Ljubljane.

Z. S.

CELJE: PRIHODNJE LETO 10 LET FORMATORJA

Clan izvršilnega odbora poslovnega združenja Formator v Celju so na svoji zadnji seji ugodno ocenili ne samo poslovne rezultate v devetih oziroma desetih mesecih letos, marveč tudi uspehe letosnjega sedmega sejma obrti. V tej zvezki so samo že opozorili, da naj bi bilo poskrbel za razširitev prodaje na domačem tržišču, zato tudi za povečanje števila trgovskih zastopnikov in ne nazadnje za povečanje števila tistih organizacij zdržanega dela, ki bi teh službi v celoti zaupale prodajo vseh svojih izdelkov na domačem trgu.

Sicer pa je razprava o prihodnjem sejnemu obrtu, ki bo že v novi halji celjskega turistično rekreacijskega središča Golovec, opozorila na številne nove naloge, ki bodo zahtevali tudi drugačne organizacijske in druge pristope za izvedbo tradicionalne obrtne prireditve, ki bo, predvsem po zaslugu pokritih prostorov, dobila tudi mednarodno sejemska verifikacijo. To pa tudi pomeni, da je Celje na pragu novega vzpona kot sejemske mesto.

Poslovno združenje bo prihodnje leto stavilo deseto občinico dela. Odločili so se, da bo osrednja proslava v aprilu, sicer pa bodo vse prireditve v 1975. letu v znaku jubilejne občinice.

MB

MOZIRJE: PREDLOG ZA IS

Predsednik izvršnega sveta skupščine občine Mozirje Hubert Herček je naslovil na konferenco občinske organizacije SZDL pismo s predlogom, da tudi ta najbolj množična politična organizacija podpre kandidaturo Toneta Vrhovnika, dipl. ekonomista pri Gornjesavinski kmetijski zadrži za novega člena izvršnega sveta.

Clan konference so potrdili ta predlog.

Imenovanje novega člena izvršnega sveta je v zvezki s tem, da se izpolnil sestav tega organa občinske skupščine s članom, ki bo predvsem skrbel za vprašanja, ki zadevajo kmetijsko politiko in proizvodnjo.

RIMSKE TOPICE: DAN KRVODAJALCEV

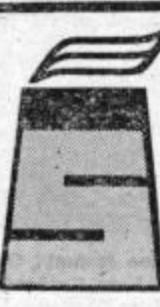
Nedavno je bila v Rimskih Toplicah v dvorani Vojnega centra za medicinsko rehabilitacijo proslava »Dneva krvodajalstva«. Ob tej priliki je Občinski odbor Rdečega kriza Laško podelil priznanja za služenim darovalcem krvi.

Darovalce krvi je pozdravil dr. Branko Drakšler, predsednik Osnovne organizacije Rdečega kriza Rimske Toplice.

Zasluženim darovalcem krvi so nudili tudi kulturni program s sodelovanjem Podmladka Rdečega kriza Osnovne Šole »Antona Askerca« Rimske Toplice.

GOSTINCI IZPUŠČENI

V prejšnji številki Novega tednika je bil objavljen seznam vseh, ki so sodelovali na kongresu in so bili za sodelovanje povaljeni. Občinski sindikalni svet se zahvaljuje se enkrat vsem sodelujočim, tudi Gostinskiški Šoli iz Celja, ki je bila v zahvali pred tednom dni izpuščena. Opravljemo se!

Kamin, dimnik št. 1
SCHIEDEL — YU —
v Evropi
PGP

GRADNJA ŽALEC

KRAJEVNI PRAZNIK V ZREČAH

RAZLOGI ZA SLAVJE!

28. in 29. novembra bodo občani krajevne skupnosti Zreče skupaj z delavci Kovačke industrije in Cometa proslavili praznik republike. V teh dnevih bodo namreč v Zrečah odprli vrsto novih objektov, pomembnih tako za razvoj kraja, kot tudi za razvoj občin delovnih kolektivov. 28. novembra bo praznovala krajevna skupnost Zreče. Ob 15. uri se bodo sestali na slavnostni seji člani krajevne skupnosti, ob 16. uri pa bo vrsta slovesnosti. Tako bodo tega dne odprt nova šolsko igrišče, odkrili dve skulpturi kiparja Vasilija Cetkovića iz Celja, postavili temeljni kamen za izgradnjo treh stanovanjskih blokov za delavce Kovačke industrije in Cometa ter odprli vrsto novih cestišč na Dobravi. Ob 19. uri bo koncert moškega pevskega zborja DPD Svoboda iz Zreče v programu pa bo sodelovala tudi

Nova proizvodna hala obrata Renault Kovačke industrije Zreče

Foto: D. Medved

Pogled na tovarno umetnih brusov Comet Zreče.

Foto: D. Medved

folklorna skupina »Jože Hermankov« iz Maribora.

29. novembra pa sta pripravili organizaciji združenega dela Comet in Kovačka industrija vrsto praznovanj ob otvoritvi njunih novih proizvodnih obratov. Tako varja Kovačka industrija nov obrat Renault, rekonstruirana obrata stare kovačnice in orodjarne, skladische, jekla orodjarne II in nov obrat za sinter in hladno kovanje. Tovarna umetnih brusov Comet pa bo odprla novo proizvodno halo, kjer bodo izdelovali armirane bruse in rezalke za rezanje vseh vrst materialov. Izdelovalci bodo tudi nekaj tipiziranih brusnih plošč in kotne brusilne strogje. Seveda bodo novi proizvodni obrati obeh tovarn v veliki meri prispevali k razvoju kraja in lepšemu živju vseh občanov Zreče.

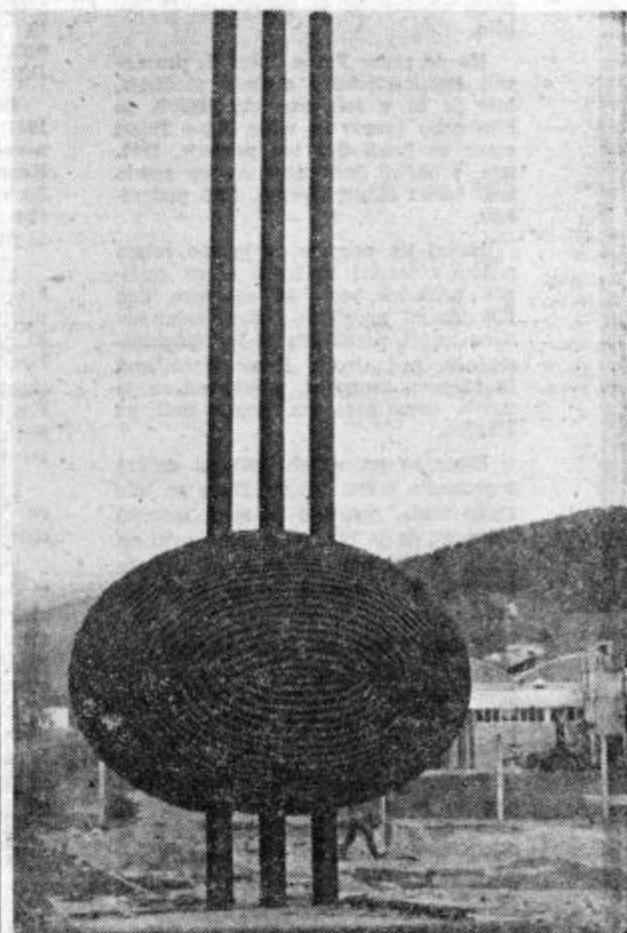
D. S.

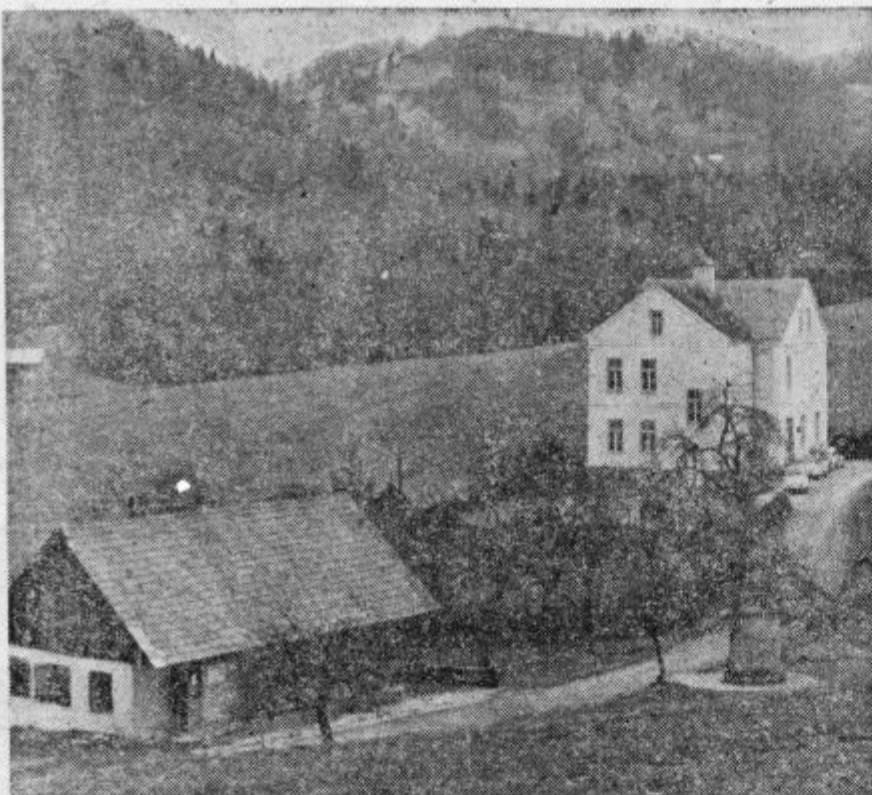
SIMBOL USTVARJANJU

Pred novo tovarno Kovačke industrije v Zrečah je zrasla velika plastika po vzoru velikih ameriških uličnih plastik ali pa tistih, ki stoje po trgih sodobno urejenih stanovanjskih pa tudi poslovnih sosesk. Ce pogledamo oba objekta: tovarno in plastiko, dobimo enoten simbol ustvarjalnosti. O delu akademškega kiparja Vasilija Cetkovića v Zrečah smo že veliko pisali. Zatorej ni potrebno

predstavljanje tega umetnika, ki je našel sožitje med svojimi plastikami in krajem, ki mu jih pogojuje. Ni pravzaprav težko iskat podobnost v teh simbolih, ki so plod prizadevanja na eni strani neposrednih protizavalcev, na drugi strani pa umetnika, ki nadaljuje začetno delo. Iz takšnega procesa je nastala tudi zgornja plastika v novem naselju, sestavljena iz starih črpalk in skomponirana v tibrano a dovolj sodobno obliko dinamične plastike, ki spominja na jetra in pogon tovarne. Najnovejša plastika ogromnega formata pa deluje monumentalno v tem smislu, da združuje v sebi fizično veličino, obogateno z gracijsko kompozicijo velike krogle. Ta krogla, ki je elipsaste oblike stoji (visi) na treh visokih stebrih. Celotno jedro je prežeto s tisto značilno napetostjo, ki je svojska vsem okroglastim formam in ki nas navdaja z vizijo ogromne energije, s komaj sluteno sproščenostjo te sile, ki jo ti elementi vsebujejo. Z omenjenirpa plastikama so Zreče nedvomno ponovno pridobile veliko dragocenost.

DRAGO MEDVED

Dsновна школа на Henini, v kateri so bile 16. avgusta 1944 volitve v NOO, prvi na območju okupirane Štajerske. Ob koncu vojne in do ukinitev krajevnega odbora po dokončni zmagi, je bil sedež NOO v baraki pri šoli. V šoli pa so že pred tem vpeljavili pouk, zato je tu bila tudi prva partizanska šola na Štajerskem.

HENINSKI MEJNIKI

Kako najlaže spoznati zgodovino nekega kraja, njegov utrip skozi desetletja? Nič lažjega: povsod ali skoraj povsod so nam na razpolago šolske kronike, ti zvesti zapisovalci vsakdanosti, ki so jih vedno budno čuvali pred kakršnimi koli nevarnostmi in jih ohranili do današnjega dne. Tako tudi na Henini.

Kar tri kronike so nam v heninski šoli položili pred nas: prvo, kjer je tekel čas še skozi nemško pero, drugo, kjer se je pred nas razgrnila najslavnejša doba heninske šole, narodnoosvobodilna borba in tretjo, še vso sveže dehteočo, današnjo.

No, listi prve še niti niso tako zameneli, kot to ponavadi trdimo za takšne kronike, saj že kar na začetku kronist ugotavlja, da je bila šola ustavljena 1902 leta. Takrat še ne uporablja imena Henina, pač pa je tam ob datumu povsod videti ime St. Kanzian in Polana. V letu 1907 je šola imela 102 »šolodolžna otroka«, 44 dečkov in 58 dečkic, ki pa seveda niso vse hodili v šolo. Kronika ugotavlja, da je pouk obiskovalo 44 dečkov in 58 dečkic.

Ko so cesar Franz Jožef I. praznoval šestdesetletnico svojega vladanja, bilo je to v šolskem letu 1908/9, je bilo nebo »jasno ko ribje oko.« Taisti cesar so imeli dve leti pozneje, 1911. leta, v občini Jurklošter, kamor spada tudi šolski okoliš Henina, 2999 podanihkov.

Nekaj let pozneje se je »po celem našem cesarstvu in izven njega razširila pretužna vest, da sta tega dne (28. junija) popoldne v Sarajevo našle smrti preminula naš prestolonaslednik, nadvojvoda Franc Ferdinand in njegova soprogica«, s tem pa se je začela prva svetovna vojna tudi za Henino.

Sicer se pa v teh letih ni ničkaj spremenilo v teh krajih. Zime so bile zjako hude, ponekod je sneg zametel vse poti, da je bilo tako težko priti na kraj. V kroniki se že pojavlja ime Henina, St. Kanziani pa stopa v počelo.

V letu 1919 stopa kronist predvsem nad nemogočo draginjo in nad oderškimi cenami, »ki jih zmore le kak grajsčak. Ljudstvo snosi po večini koke.«

Šolsko leto 1920/21. »Novembra 1920 se je izvršila volitev v konstituanto. Samostojna kmečka stranka je dobila v naši občini največ glasov, ne desti manj ljudska in demokratska

stranka, nekaj glasov so dobiti komunistična, jugoslovanska demokratska stranka...«, ugotavlja v tem letu prizadeleni heninski kronist Poderžaj.

Na Henini se ni dogajalo nič posebnega. Zime so bile hude tako kot prej, le draginja je nekoliko zaspala. Dečja je telovadila, telovadba je bila eno ur tedensko, telovadilo se je po sokolskem sestavu.

No, 9. oktobra 1934 je ozločinska reka v Marseillu ustrelila našega priljubljenega kralja Aleksandra I. »dvé leti pozneje pa je bila kot nova šolska upraviteljica imenovana Ilijca Trampuž, še istega leta pa je na šoli prišel tudi učitelj Radovan Gobec iz Laškega.

Kot vsako šolsko leto, se je tudi leto 1939/40 končalo na Vidov dan, s tem pa je tudi konec prve kronike in začetek druge, tukrat pa tudi druge svetovne vojne.

Pouka seveda ni bilo več, knjige so bile zažgane, šola deloma poškodovana. »Po osvoboditvi tukajšnjih krajev, piše Vojteh Jager, spomladi 1944 se je tu ustanovila prva partizanska šola, poučevala pa je prejšnja upraviteljica Ilijca Trampuž.«

Ilijca Trampuž je bila v juniju 1944 tudi tajnica prvega Krajevnega narednega osvobodilnega odbora na Kozjanskem, ustanovljenega na Henini. Za trenutek se izognimo kronistu šolske kronike in sledimo Pavlu Balohu in njegovi knjigi »Po potek revolucije«.

»V njem so delali: Silvester Pompe, kmet kot predsednik, Ilijca Trampuž, učiteljica kot tajnica, Anton Bobovečki, kmet, kot predsednik gospodarske komisije, člani pa so bili Helena Kozmos, kmetica, Marija Česar, kmetica, Emina Petan, kmečka hči, Ferdinand Spitalar, kmet in Marija Sajti, kmečka hči.«

Pavle Baloh: »Prve uradne prostore je imel KNOO v leseni baraki, zgrajeni za strojno postajo.«

Tretja kronika govori o osvoboditvi Jurkloštra v noči od osmoga na deveti junij 1944, o navdušenju prebivalstva, o svobodnem kozjanskem ozemlju, kmalu zatem pa kronist že piše o obnovi porušene domovine in o delu na šoli, ki se je odvijalo več ali manj takoj, kot povsod po krajih, kot so Henina. Danes je na šoli plošča, ki mimočutim govori o tem, da je bila tukaj prva partizanska šola osvobojenem Kozjanskem.

Po kronikah heninske šole brskal MILENKO STRASEK

HENINSKI

NARODNO OSVOBODILNA ODBORA OKUPIRANEM ŠTAJERSKEM, STA

Da bi bilo bolj v slogu dogodkov pred 30. leti, smo v Henino »vdrli« nenapovedano. No, element presenečenja se nam je »posrečil«, kajti zvečer nas je na »mitingu« bilo prištekov skoraj toliko kot domačinov.

Zakaj smo si za partizansko uredništvo izbrali Henino? Razlog je bil dovolj velik. Tu je pred več kot trideset leti nastala s pravimi volitvami izvoljena ljudska oblast, prvi NOO na Štajerskem. To pa je že dogodek, vreden osvežitve in obnovitve, sicer pa tudi sedanj problemi Henine in okoliških zaselkov niso tako majhni in nepomembni.

V letiči ekipi smo bili: Mateja Podjedova, Drago Medved, Milenko Strašek in Jure Krašovec, popoldne se nam je pridružil glasbeni urednik Radia Vojko Rizmal, ki je s seboj pripeljal še ansambel Florjana Lesjaka. Ta pa ni gasil, ampak podžigal k plesu, ki ga ni bilo. Je bil to kakšen miting?

Nekateri odborniki prvega odbora NOO na Henini in v Panecah se dogovorili izpred tridesetih let spominjajo živo, kot da so se zgodili šele pred kratkim. Želeli smo zvesteti podrobnosti. Hoteli smo vedeti, če so bile takratne volitve v prve organe oblasti v naši, še neosvobojeni domovini, čisto zaresne. Bili so malone užaljeni, da sprašujemo.

MARIJA KOZMUS (Panec): »Kajpak so bile prave volitve, takšne kot vse potlej. Odbor OF v Panecah je skrbno pripravil volivne spiske. Dobro se spominjam, da smo imeli težave s terencami in borce iz tehnike Antonom Aškerca, ker nam »civilistom« niso hoteli sprva povedati pravih imen... Tistikrat seveda ni bilo veliko administriranja, zato sem tajniške posle še kar zmogla. Obširnih zapisnikov nismo pisali, sklenjenega smo se držali kolikor mogoče čvrsto in nikomur ni privlo na misel, da bi se skliceval na kak zapisknik. Naloge so bile razdeljene. Glavna skrb je bila prehrana - partizanskih enot, skrb za ranjene borce in obveščevalna...«

IVAN CAMLOH (Polja-

na): »Bil sem predsednik volivne komisije. Volišče smo imeli v šoli. Ozajšali so ga mladinci in tudi zastava je bila. Presneto, da ne vem, če je kateri od vaščanov, ki bi bil star nad osemnajst let, ni prišel voliti. Bil sem nekaj časa tudi predsednik gospodarske komisije. Sami, rekel bi da samoupravno, smo se od-

hče ni odklonil, da bi kaj dal. Dajali smo, kar smo zmogli. Pozneje, ko je bila obvezna oddaja, ko so od nas zahtevali več, kot smo zmogli, je marsikaj zginilo v skrivališču. Je že tako, da sila ni nikoli dobra...«

ILJICA TRAMPUS-JANČIC: »Na Henini nisem bila tujka, saj sem tu učila pred vojno že dolga leta. Aktivisti so me postavili za partizansko učiteljico, skrb zame in za otroke pa prepustili NOOju. Bili smo v dobrih rokah. Jedla sem, kar so jedli ljudje v vasi, spašala navadno kot kak berič zdaj tu zdaj tam. Bili smo nekakšna komuna in ker skoraj nihče ničesar ni imel, smo si bili močno enaki.«

PEPCA PALCNIK: »Najbolj se mi zdi čudno, kje se je jemalo. Polna hiša nas je bila že domaćih, zraven pa deset mesecev noč in dan vsaj širje partizani, včasih tudi več. Ena pa je, razvajeni pa le nismo bili. To pa ne... In veselo je bilo takrat v teh hribih, čepravno včasih hudo, da nam je kri ledenu v žilah. Ce je bilo mirno, smo zaplesali, če je bila hajka, smo pač tudi bežali.«

Fakole smo minuli torek posedeli v razredu, kjer so bili med vojno sestanki OF, sestanki NOO in kjer sta partizanski učiteljici Ilijca Trampuževa in Vera Krašovec na poučevali. Spomine na dogodke pred 30 leti je pripovedovala Ilijca Trampuž-Jažičeva.

ODMEV JAJCA

V HENINI IN PANEČAH - TAKRAT PRVA NA RESNIČNO IZ SVOJEGA LJUDSTVA VZKLILA!

PROBLEMOV NE ZMANJKA

No, malo humoristični uvod v naš heninski zapis o problemih v tem delu krajevne skupnosti Jurklošter, ki pa ima, naslov namreč, resnično podlago v stavku enega izmed udeležencev naših pogovorov, ki je dejal, da je njihov patron, ki čopi kot kokila nad Henino, v probleme djan. Kakorkoli že, problemov je v Jurkloštru, ki ni zmanj na Kozjanskem, resnično veliko, kako pa je bolj podrobno s temi redimi, pa nam je na kratko povedal vodja šole Franci Jones.

Franci, naj mi bo dovoljeno, da ga spomnjam s tem mladeničkim imenom, zakaj mladenič Franci tudi je, mi je sicer obširno razložil jurkloštersko problematiko in pri tem ni pozabil ničesar. Seveda sva se najprej ustavila, bila sva pač na Kozjanskem, pri cestah. Mnogo je bilo obljub, je dejal, mnogo raznih obetov, ampak cesta iz Rimskih Toplic je še vedno zvita in makadamska, kar tudi cesta proti Planini. Heninčani, z njimi pa tudi vsi ostali v krajevni skupnosti menijo, da so, glede na uvrstitev laške občine, kamor spadajo, ki je srednjerasvita občina, nekoliko zapostavljeni za svojimi ostalimi kozjanskimi brati in sestrami: Planino, Kozjem, Pilštanjem, Bistrico ob Sotli in tako naprej. Asfalt, asfalt, pojejo usta...

S Francijem sva si bila edina tudi v tem, da je Jurklošter izrazito kmetijsko območje in da ima kot takšen tudi specifične probleme, na primer z od-kupom sadja, ki nikamor ne gre, pa s prodajo živine (čemu razvijati kmetijstvo, če pa nam ne od-kupujejo volov, smo slišali poaneje) in podobno.

Tudi z avtobusnimi vezami je bilo do nedavnega zelo hudo. Avtobusa do septembra skorajda ni bilo, zaradi tega pa je bila na tem koncu prava pravljata vojna. V Kloster je bilo treba peš, celih trideset let peš. Ko so uvedli progo Rimsko Toplice-Henina-Jurklošter in nazaj, so bile v prenekatereh očeh solze.

Z vodovodno oskrbo so zadovoljni in nimajo večjih problemov, pač pa so problemi s trgovino, ki je sicer sorazmerno dobro založena, za večje stvari pa je treba pogledati v Rimsko ali pa v Celje. Se slabše je z oskrbovanjem z gorivom, pri tem mislimo bencin. Bencin ima za svoje potrebe kmetijska zadruga, ostali pa ga lahko iščejo, kar vedo in znajo. Jurkloščani so zaradi tega znova odrezani od sveta: če jim zmanjka bencina, ostanejo tam, kjer pač ostanejo.

Seveda je čisto razumljivo, da si najbolj želijo bencinsko črpalko, ki je, kot smo lahko ugotovili na vsakem koraku, v Jurkloštru nujno potrebna.

Uporno, da se bo ob naših vrsticah kdo zamisli in pogledal v papirje, če bi morda le bilo mogoče, da bi Jurkloščani dobili bencinsko črpalko in pa manjšo trgovino, ki bi jih rešila težav.

Drugade so tukaj pridni ljudje: lovci so med naj-

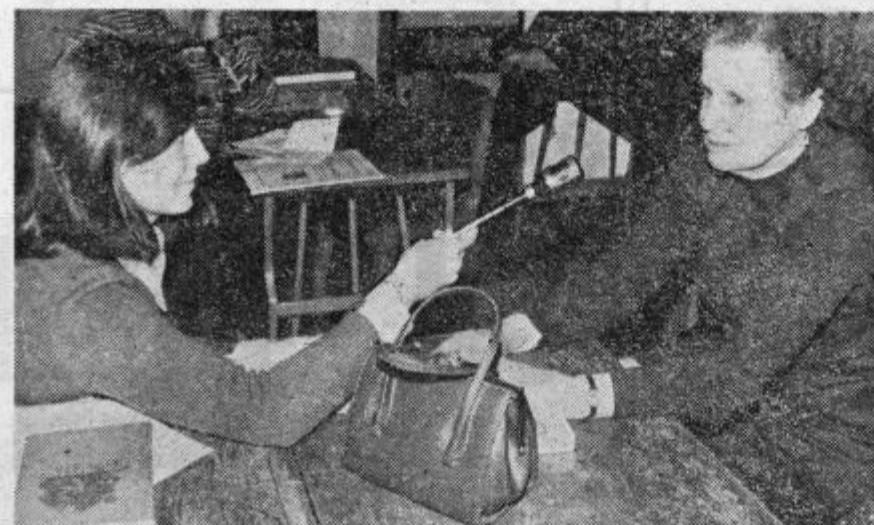
bolj delavnimi daleč naokoli, enako borce, gledališčniki domačega odra so sicer nekoliko populisti, pevci pevskega zboru pa životarijo. Malo bolje je z mladino, saj so pred nedavnim ustavili osnovno organizacijo ZSMS na Henini.

Mnogo hude krvi povzroča njihov podprt samostan, ki se še kar podira. V oboku zija že kar poštena luknja, ki grozi, da se bo zdaj zdaj zrušila

na mimoidečega, v najslabšem primeru na otroke, ki pogosto hodijo pod to nevarnostjo. V bližini je namreč šola. Da ne bo prepozno...

Najbrž smo kaj izpuštili, prezrili, a kaj, ko je v vsakem krajtu toliko problemov. Ko se jih bo nabralo še več in bodo ti, ki so tukaj omenjeni, izginuti, se znova vrnetamo in poklepamo.

Milenko Strašek

ILJICA TRAMPUS - JANČIČEVA:

„ŠOLA BO! BILA JE!“

Srečanje s prvo partizansko učiteljico v Henini, je bilo nadvse prisrčno in prijetno. Živahnina in dobre volje nam je pričovala o letih bivanja, tu na Henini. Začlostni in lepi trenutki jo vežejo na ta kraj, seveda pa se najraje spominja tistih dni, ki jih je preživel prav na šoli, atti med prijaznimi ljudmi tega zaselka.

»Kako je prišlo do ustanovitve prve partizanske šole na Henini in kdo je pravzaprav dal pobudo za ustanovitev?«

Spominjam se, kako mi je Ivan Dobršek-Janko dejal: »Ti si za v brigado prešibka, ne boš šla med partizane. V Henini boš učila otroke. Potrebujemo te. In sem šla...«

»Kakšen je bil vaš vtis, ko ste prvič stopili v razred?«

Najprej smo imeli sestank s starši. Razred, prav ta, v katerem smo zdaj, je bil nabito poln in staršem sem razložila, kako važno je, da njihovi otroci začno hoditi v šolo, saj nekateri še govoriti niso znali dobro, kaj sele pisati. To so bili

problemov in da je bilo tega na sredo dovolj.

Se veliko dogodkov in časov svojega učiteljevanja nam je povedala Iljica, ki je prvič stopila v razred na heninski šoli že leta 1934.

»To so bili zlati otroci, pričoveduje z ljubezijo.

Prav gotovo, saj smo imeli na šoli organizirano celo lastno stražo.

»Kako ste si postavili učni program, ker ste imeli v razredu otroke različnih starosti?«

Nič hudega ni bilo, saj tako je še vedno na šoli. Bili so predmeti, ki smo jih lahko delali skupaj; peli smo, da, veliko smo peli, telovadili in risali smo lahko skupaj, ostale predmete pa sem seveda ločila.

»Bili so to težki časi. Verjetno ste imeli tudi težave s šolskimi potrebsinami in učbenikl?«

Ne, morem reči, da sploh nismo poznali teh

RANJENCI BILI PRVA SKRB

Marija Kozmutis iz Pančev Št. 3 je bila v času NOB tajnica krajevnega narodnoosvobodilnega odbora. Pričovala nam je o svojem delu in življenju v tem času in med mnogimi pričedelimi je bila tudi tale, ki jo bom sedaj na kratko opisala.

Nekoč, ko bi morali imeti sestanek, se je pričela nenapovedana hajka. Včasih smo bili že v naprej obveščeni, če se je pripravljala hajka, takrat pa nismo nič vedeli. Ko smo prišli domov, je bilo v dolini že polno belogardistov. K naši hiši pa sta se zatekla dva ranjenca. Eden je bil Holandec in seveda ni znal govoriti ne slovensko, ne hrvaško in tudi nemško ni znal. Seveda sem mu najprej pomagala, kakor sem le vedela in znala. Da je bil Holandec, sem razbrala iz dokumentov, ki jih je imel pri sebi. Po poklicu je bil frizerski pomočnik, zaposlen po vsej verjetnosti nekje v Nemčiji. Drugi ranjenec pa je bil naš fant. Oba sem prevezovala in skrbela za njun, potem pa smo ju odpeljali v sosednjo hišo, ker nismo vedeli, kje je bolnica. Leta 1945 pa se je bolnica preselila v Jurklošter in nekoga dne sem ga šla obiskat. Seveda je bil zelo srečen in

me je takoj spoznal. Kasneje sem izvedela, da je v Topolščici umrl za tifusom.

Spoloh smo na ranjence zelo pazili in ljudje v glavnem sploh nismo vedeli, kje se nahajajo partizanske bolnice. Spominjam se, kako je moj oče nekoč sred noči zapregel par volov v kmečki voz in odrival v noč. Na pot je seveda moral oditi brez luči, po slabih gozdni poti. Veliko kasneje je od nešega ruskega oficirja izvedel, da je tisto temno noč vozil ranjence in med njimi je bil tudi ta Rus, Sergej po imenu.

Takih in podobnih dogodkov je bilo v tem času veliko. Pomagali smo drug drugemu in posebno partizanom, kolikor smo se mogli. V naši hiši in tudi drugod smo redko kdaj sedili sami za mizo. Se svež in topel kruh smo nekolikočkrat razdelili s partizani in včasih smo jim sred noči skuhali zgancev.

Zivljenje v vasi je bilo kljub vojnim vlivom pestro in živahno. Partizani so velkokrat prirejali mitinge in tudi mi, kmetje, smo sodelovali pri raznih kulturnih prireditvah. Zdaj pa vse več mladih odhaja za Isajim kruhom v dolino in v mesta in nekoč lepe kmetije ostajajo prazne.

Pančeve. Naselje, ki sodi v heninski okoliš in je imelo volitve v NOO isti dan, kot so bile v Henini. Kasneje sta se oba NOO združila v enega.

MOZIRJE - SZDL**MENJAVA VODSTVA****Ivan Kramer, novi predsednik**

Clanji konference občinske organizacije SZDL v Mozirju so na svoji redni seji v sredo, 20. t. m. na lastno željo razrešili dosedanjega predsednika Hinka Čopa in na njegovo mesto po zaključeni javni razpravi izvolili Ivana Kramera, diplomiiranega ekonomista v GLIN Nazarje.

Hinko Čop je bil na čelu občinske organizacije SZDL polnih devet let. Vodil jo je uspešno in mnoge politične akcije so uspele tudi po zaslugu njegove delavnosti, vestnosti. Ker je po konstituiranju delegatskih skupščin sprejel dolžnost podpredsednika izvršnega sveta pri občinski skupščini in ker je hkrati tudi načelnik oddelka za gospodarstvo, sta tako novi funkciji postali nezdržljivi s predsedniško pri občinski konferenci SZDL.

Ob razrešitvi se je Hinku Čopu zahvalil za njegovo delo Matevž Požarnik in mu v imenu SZDL ter vseh občinskih družbeno političnih organizacij in skupščine še enkrat čestital za uspehe, ki jih je dosegel pri uveljavitvi in krepitvi organizacije SZDL v Gornji Savinjski dolini.

MB

Ivan Kramer in Hinko Čop

NA TV CIKLUS O SPOLNI VZGOJI

V decembru mesecu se bodo na ljubljanski televiziji pričela predavanja o spolni vzgoji. Ciklus bo zajel tematiko od spočetja dalje, obdobje nosečnosti ter starševski pomenek o teh občutljivih stvarach. Oddaje se bodo zvrstile v decembru v naslednjem zaporedju: 6. 12. ob 18.45 do 18.55, 13. 12. ob 18.45 do 18.55, 20. 12. ob 18.45 do 18.55, 27. 12. ob 18.45 do 18.55.

Decembarski ciklus o spolni vzgoji toplo priporočamo tudi našim bralcem!

POLZELA

TOVARNA NOGAYIC * POLZELA

**Ob dnevu republike —
29. novembru
čestitamo
vsem delovnim ljudem
in poslovnim
prijateljem!**

**FRANJO STANOVŠEK
-75 LETNIK**

Vsako jutro ob istem času srečujemo v Soštanju Franja Stanovška, ko hiti z obvezno aktovko v pisarno društva upokojencev na Glavnem trgu, kjer uraduje. Po navadi ga ljudje ustavljači tudi mimogrede in ga kar na ulici povprašajo za ta ali oni nasvet. Na našega rojaka pa smo postali pozorni tudi zato, ker se je kot najstarejši udeleženec velenjske občine pred dobrim mesecem odpeljal z vlakom Bratstva in enotnosti z Srbijo na obisk k svojim dobrim znancem v Cuprijo, kamor je bil leta 1941 izseljen.

Že z 18. leti je moral na vojno, nakar se je po razpadu Avstroogrške leta 1918 takoj priključil Matstrovinom borcem za severno mejo in se udeležil bojev na štajerski fronti vse do Gornje Radgona. Zanimivo je, da je ravno v Gornji Radgoni kot vodja odvetniške pisarne preživel usa leto od 1922. do 1941, ko ga je okupator z družino vred izselil v Srbijo. V Gornji Radgoni je deloval v raznih

društvin in bil več kot 10 let tudi načelnik Sokola. Vojna leta je preživel v Cupriji, od koder se je leta 1945 vrnil v Radgono, kjer je služboval naprej na okrajnem ljudskem odboru, nato pa na državnem posestvu v Gornji Radgoni in Ra-

kičanu, kjer se je leta 1955 upokojil.

Kmalu po upokojitvi se je vrnil v Soštanj in se takoj vključil v delo v raznih družbenopolitičnih organizacij. Vsekakor pa je največ deloval v društvu upokojencev in bil 13 let predsednik, sedaj pa je že 4. leta tajnik. Njegova zasluga je, da je odbor društva upokojencev v Soštanju uspešno dobitala sredstva za ureditev pisarne društva upokojencev, kakor tudi klubsko prostore, v katerih se upokojenci že vrsto let radi sestajajo. Od leta 1967, ko se je osnovala zveza prostovoljcev za severno mejo, je predsednik občinskega odbora tega združenja s sedežem v Soštanju, katerega uspešno vodi še danes. Za osestransko delovanje je prejel različna priznanja in odlikovanja, med drugim tudi Red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem, s katerim ga je odlikoval predsednik Tito.

Jubilantu Franju Stanovšku želimo ob njegovi 75-letnici še mnogo zdravja in veselja tako v društvu upokojencev. Kakor tudi v krogu njegovih domačih. V. K.

KOKARJE 74**CIJ DOSEŽEN**

Letošnje usposabljanje vojnne enote sodi v redno delo rezervistov. To je bilo letos bolj obširno kot prejšnja leta, ker to zahtevalo potrebe naših oboroženih sil in mednarodni politični položaj. Namen letošnjih vpoklicev je bil zastavljen zelo široko. Predvsem je bilo potrebno doseči medsebojno spoznavanje vojakov — starešin in spoznavanje aktivnih in rezervnih starešin. Svoje mesto v enoti sta morala najti vsak vojak in starešina — to pa je bilo obenem tudi preverjanje, ali vsak odgovarja mestu, na katero je bil postavljen. To je bilo važno — zaradi tega, ker se je dogajalo, da so bili nekateri deljeni na mesta, za katera niso bili usposobljeni ali pa niso imeli nagnjenja do določene vrste dela. V praksi opravljamo to preverjanje na vajah in šele potem lahko sigurneje naredimo določene spremembe in nove razporedede. Dogaja se, da kadrovskna služba postavi mladega — neizkušenega starešino na mesto, kjer bi moral biti starejši in bolj izkušen — in obratno. Pojavljajo se tudi nekateri problemi ob zdravstvenem stanju obveznikov.

Eden osnovnih ciljev vaje je bilo usposabljanje starešin za vodilne delavce in komandirje svojih enot. Kajti samo na vaji s formiranjem enot in s praktičnim komandiranjem je starešino mogoče postaviti na določeno mesto in preveriti njegovo znanje v vodenju in komandiraju-

Nič manj pomembno pa ni bilo ponavljanje najvažnejših tem z našega strokovnega področja — to so opravili prav vsi. Spoznali so osnovne prvine novih tehničnih sredstev, bili so na strelskih vajah s svojim orožjem, opravili pa so tudi nekaj najosnovnejših nalog s področja osebne zaščite pred radioaktivnim in kemičnim

Podpolkovnik Milan Vujičić

delovanjem borbenih sredstev. Obnovili so tudi znanje o postavljanju minskih polj in drugih oblik uničevanja in zadrževanja sovražnika. Vse ostale dejavnosti pa so se odvijale po potrebi: tako so npr. vezisti omogočili linije iz tabora z vsemi enotami v času vaj izven tabora, tehnična enota je omogočila zanesljivo delovanje tarkne, intendantni so nas dobro aranžirali od prvega do zadnjega dne in so tako svojo dolžnost opravili prav dobro. Prav tako so nam naši zdravnik in drugi člani sanitetne ekipe zagotovili vse preventivne mere.

Zelo pomembno je bilo preveriti fizične zmogljivosti vojakov in starešin, prav tako spoznavanje z osnovno zasnovno obrambo naše domovine in možnosti uspešnega vojevanja z upoštevanjem vseh dejavnikov splošnega morama poudariti, da so vojaki in starešine ob težkih pogojih in ob fizičnem naporu pokazali veliko truda. Ni bilo niti enega resnega disciplinskega prestopka, a splo-

šno razpoloženje in tovarištvo je bilo zelo dobro.

Ze tri leta uspešno sodelujemo s celjko občino in celjskimi taborniki, ki imajo svoj tabor v Kokarjih. Ta tabor smo uredili s skupnimi močmi in sredstvi. Mi jim bomo tudi v prihodnje pomagali v urejevanju tabora; a taborniki nam bodo v zamenoma omogočili še nadaljnjo uporabo njihovega prostora za bodoče vaje.

Posebno poudarjam zelo topel sprejem pri prebivalcih v Kokarjih, Nazarjih in v Mozirju. Prav tako pri vseh predstavnikih družbenopolitičnih organizacij teh krajev, tako da smo razvili zelo močno sodelovanje in dobre tovariške odnose med prebivalstvom in predstavnikoma JLA. V tem letu smo že priskočili na pomoč krajevni skupnosti Kokarje pri urejevanju cestišča za asfaltiranje ceste v vrednosti okoli 10 milijonov starih dinarjev. Se važnejše od vsega tega pa je dejstvo, da smo uspel razviti takšne odnose s krajanji in da smo nanje naredili dober vtis, kakršnega bomo moralni razvijati tudi v budučnosti.

**PODPOLKOVNIK
MILAN VUJIČIĆ**

**Osnovna šola
BRATOV LETONJE
Smartno ob Paki**

razpisuje
prosto delovno mesto

**HIŠNIKA —
KURJAČA**

za nedoločen čas.

POGOJI: KV delavec v lesni ali kovinarški stroki, po možnosti z izpitom za kurjače nizkotlačnih kotonov.

Stanovanje v šoli, nastop službe takoj.

SREČANJE Z GODBENIKOM

POGREBI IN PARADE

Že kot mulc sem občudoval možakarje, ki so v zlikanih uniformah in s svetlikajočimi instrumenti v rokah korakali po mestnih ulicah in igrali poskočne viže, ki v človeku dvignejo osebno razpoloženje. Kakor hitro smo zaslišali njihove ubrane glasove, smo že stekli za njimi in jih potem kot kratkohlačniki spremljali, kakor dolgo se je pač dalo.

Celje je kraj, ki ima že dolgo vrsto let eno najboljših godb na pihala v Sloveniji. To je godba, ki igra poskočne viže za budnice, umirjene in ubrane na promenadnih koncertih, borbene na mitingih in otožne na pogrebih ter komemoracijah. Že iz tega je razvidno, da gre za tako zvrst glasbe, ki jo lahko uporabiš povsod in da je mesto brez takšne godbe prazno.

No in med temi celjskimi godbeniki je še vedno aktiven tudi Albin Povalej iz Celja, ki v instrument vztrajno piha že več kot petdeset let. To pa je že oblečnica, o kateri je vredno, da nekaj napišemo. In povejmo takoj v začetku, da je Albin Povalej trenutno najstarejši aktivni glasbenik.

Dolgo sem se odpravljal, da nekaj napisal o človeku, ki je trenutno najstarejši aktivni član celjske godbe na pihala »France Prešeren«, dolgo zato, ker pač enostavno ni časa, da bi sedel pred zlovecem in poslušal njegovo godbo. Vendar vsaka stvar pride enkrat na vrsto in tako je tudi ta zgodba o Albinu Povaleju, ki preživlja zaslužen pokoj v bloku na Ljubljanski cesti. V prijetno urejenem stanovanju sta si z ženo Erno (da o sinovih Zoranu in Bogdanu sploh ne govorimo) pripravila prostor, ki je nujn in kjer se imata živo. Malce ju moti trušči ceste, saj je tam glavno semaforsko križišče, vendar se tudi tega človek sčasoma navadi. Učesa postanejo gluha in prebudi jih samo še kakšen rukarček ali trmasto pritiskanje na zavore, da vili, kot bi se preganjali psi.

Albin Povalej je prijeten mož, ki mu ne bi prisodil njegovih let. Z veseljem se spominja mladostnih let, ki jih je preživel v Bukovžlaku ali Bežigradom, tam, kjer je bil rojen. Njegov oče je bil kočijaž (kako lepo se to sliši, kar malo nostalgično dobit človek za tistimi lepimi, starimi, romantičnimi časi!) sta se (potem tako veste, kako gredo takšne stvari danje!), poročila in v domače mezzo spravila šest otrok. Prvi, Anton, je žal umrl že

po petih dneh, drugi je bil doletelo še Francija, ki je bil zidar pri Ingradu, ostal pa je še najmlajši Konrad, ki je bil livar v Litostroju, umrl je tudi Pepi, isto je

mače posestvo.

Kako je Albin prišel do igranja? »Vsem so mi bili fantje, ki so marširali v uniformah in s svetlikajočimi instrumenti v rokah. Tako sem po vajenški dobi prvič prišel za instrument leta 1924, bilo je meseca julija ali avgusta, in to za baskrilni rog pri takratni železničarski godbi na pihala, ki je igrala še na pokojnem Zelenem travniku. Vadil sem pri kapelniku Albinu Petermanu in po enem letu vaj tudi že prvič nastopil. Ta godba še danes obstaja, saj je to mnogim dobro poznana godba na pihala »France Prešeren«. Takrat nas je bilo okoli dvajset godbenikov. Tako letos slavim jubilej, saj že petdeset let igram v godbi in se ukvarjam z glasbo.«

Albin je po poklicu mizar in je do upokojitve delal pri bivšem Vehovarju, zdaj Poštno. Kljub napornemu delu je vedno našel toliko časa, da je sodeloval na vajah in igral po koncertih, mitingih, proslavah, očetih, komemoracijah, pogrebih. Tudi zdaj je še vedno aktiven, čeprav po mestu ne maršira več z godbo, saj je to naporno in astma ga muči. Tako, ko sedijo, potem še gre in zarezijo takšne viže, ki morajo človeka dvigniti. Danes je v celjski godbi na pihala okoli 36 članov, redno pa jih igra 25 do 28. Med zelo starejšimi godbeniki je tudi Rok Kolar, ki je v godbi tudi že petdeset let, vendar ni več aktiven. S tako dolgim stažem je aktiven še Albin, ki pa je v vseh dolgih letih igranja vzgojil tudi mnogo novih glasbenikov.

Potem se spominja, kako je bilo nekoč, ko so igrali na nekem pogrebu v okolici Grobelna. Ob povratku se ni spravil na vlast Anton Verdej iz Teharij in Albin ne bi bil prijatelj, če ne bi izstopil iz vlasta in ostal s prijateljem. Z instrumenti sta jo mah-

nila proti domu, se valjala po algah v nekem ribniku, se prala pri hišah in seveda igrala, pela in se veselila. »Pri vsej lumperiji sva še prišla domov in kar je najbolj komično, prinesel sem dve celi jajci!«

Takšnih dogodkov je bilo še več, saj so se včasih znali bolj poveseliti, kot danes. Albin Povalej je za svoje dolgoletno igranje dobil najviše glasbeno priznanje, Galusovo značko in nekaj diplomi, igral je tudi na štirih

kmecih občetih v Ljubljani in kar je še posebej zanimivo — v skočevski misli Skratka, povsod, saj je bil in je cenjen, kot predan glasbenik.

»Vska glasba mi je všeč, ki je dobro zaigrana. Kdor poje, slabo ne misli, kajne? Prve stike z glasbo sem dobil na cesti, torej tam, kjer smo potem tolikočrat igrali. To pa je najširši auditorij in najboljše občinstvo. Že zato se splača igrati. In se bom igrati.« TONE VRABL

Razpisna komisija organizacije skupnih služb

ŽELEZARNE ŠTRE

razpisuje
delovno mesto

SEKRETARJA DELOVNE
ORGANIZACIJE

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje:

— da ima visokošolsko strokovno izobrazbo in 5 let delovnih izkušenj na odgovornih delovnih mestih, ali višješolsko strokovno izobrazbo in 8 let vodstvenih delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih in sicer tiste smeri, ki nudi znanje in sposobnosti za izpolnjevanje naloge predpisanih za tako delovno mesto

— da je moralno politično neoporečen in družbeno aktiven.

Nadalje kadrovsko-splošni sektor

objavlja

naslednja prosta delovna mesta:

1. VODJO pravne službe
v organizacijski skupnih služb

POGOJ: visokošolska izobrazba pravne smeri s pravosodnim izpitom ter 2 leti ustreznih delovnih izkušenj

2. PRAVNEGA REFERENTA
za disciplinsko pravne zadeve

POGOJ: višješolska izobrazba pravne smeri ter 2 leti delovnih izkušenj

3. REFERENTA za inventivno-
raziskovalno dejavnost v sektorju
za kakovost in razvoj

POGOJ: visokošolska izobrazba metalurške ali strojne smeri in 2 leti ustrezne prakse

4. GLAVNEGA RAČUNOVODJO
v finančnem sektorju

POGOJ: visokošolska izobrazba ekonomske smeri ter 4 leta delovnih izkušenj

5. ASISTENTA za regulacijo
v oddelku za elektroniko
in avtomatiko meritne službe

POGOJ: dipl. elektro inženir, šibki tok in odslužen kadrovski rok v JLA

6. REFERENTA za družbeni standard
v kadrovsko-splošnem sektorju

POGOJ: višješolska izobrazba socialne, pravne ali ekonomske smeri ter 2 leti ustrezne prakse

7. DELOVODJO za TOZD proizvodnje
114. panoge

POGOJ: delovodska šola metalurške ali strojne smeri ter 2 leti ustrezne prakse

8. STROJNE TEHNIKE za delo na
vzdrževanju in pripravi proizvodnje

POGOJ: srednješolska izobrazba strojne smeri ter 2 leti prakse

9. ELEKTROTEHNIKE jaki in šibki tok
za delo na vzdrževanju

POGOJ: srednješolska izobrazba elektrosmeri ter 2 leti prakse

10. VEČ KV DELAVCEV kot strojnih
ključavničarjev, strugarjev,
elektromehanikov itd. za delo
na vzdrževanju in proizvodnji11. VEČ DELAVCEV za priučitev
v valjarstvu, jeklarstvu in livarstvu

Prijavam od 1. do 6. naj kandidati priložijo kratki opis dosedanjega strokovnega in družbeno-političnega dela.

Prijave pošljite v 15 dneh po objavi ali se osebno zglašite v kadrovsko-splošnem sektorju Železarne Štre. Pri prijavi na razpis je treba navesti za razpisno komisijo.

SKRIVNOST BRASLOVŠKEGA JEZERA

M. AŠENBERGER PRIJET

Primer »Braslovško jezero«, kjer so pred dnevi v njem našli avto in pod njim žensko truplo, se vedno in ponavljajo. Cuva jezero (to delo opravlja že šest let) Franc Dobrišek. Je v jezeru opažil rdečo liso, ki naj bi bila upraznjena blazina ali krpa. Ker predmeta ni mogel potegniti s trnekom, se je po daljšem razmišljanju odločil in jezero izpraznil. Rdeča liso se je spremenila v avto, pod katerim je ležalo žensko truplo.

Postopek raziskovanja nezavadenega primera je jasen. Obvestilo miličnikov, UJV, zdravnika, preiskovalnega sodnika in po ugotovitvi za koga gre, seveda tudi sorodnikov. Pa začetek akcije, da čimprej dobili človeka, ki lahko pojasi zagonetni primer v Braslovškem jezeru. Pod avtom je bila mrtva Jožica Ašenberger, 19, sicer doma v Saleku pri Velenju, zadnje tri tedne poročena z Milanom Ašenbergerjem, 25, iz Podgorje pri Šmartnem ob Paki. Ona je delala v Tovarni gospodinjske opreme Gorenje, on v Rudarskem Šol-

skem centru. To so skopili podatki o primeru, ki je razburil ljudi, vse ostalo pa je več ali manj samo skelepanje, kako je do dogodka prišlo. Pojasnjeno bo (če bo) samo v primeru, da dobijo Milana Ašenbergerja, moža pokojne Jožice, ki naj bi kaj več povедal o dogodku.

Na Upravi javne varnosti pa smo do zaključka redakcije izvedeli naslednje:

Obdukcija Jožice Ašenberger je pokazala, da ne gre za nasično smrt, temveč za utepitev. Jožica Ašenberger ni znala plavati. Da obeh na njunih domovih niso pogrešali gre pripisati dejству, da sta se po poroki sellila iz njenega na njegov dom in so pač tako eni kot drugi starši misili, da sta na enem izmed obih domov. Da sta se sellila tudi usodnega dne naj bi bil dokaz v oblečah Jožice Ašenberger, ki so jih našli v potopljenem avtomobilu. Kako in predvsem zakaj sta se pripeljala do Braslovškega jezera, kjer je prišlo do usodnega dogodka, pa je zaenkrat še nepojasnjeno in prepričeno zgolj ugibanjem.

Ob zaključku redakcije smo dobili na upravi javne varnosti v Celju obvestilo, da so Milana Ašenbergerja v četrtek zvečer ob 21.15 uri prijeli miličniki pm Velenje. Skrit je bil v zidanici v bližini kraja Podgora, kjer je stanoval. Vrata je z notranje strani zabil, tako da so jih

povemo lahko še to, da so izjave ljudi, ki so bili na pogrebu Jožice Ašenberger, da so videli tudi njenega moža Milana, zgoj domišljaji, kajti če bi se res pojavit, bi bil tudi prijet. Milan, ki je kot smo že omenili, bil zaposlen v Rudarskem šolskem centru, bi se moral javiti na delu že 29. oktobra, vendar se ni. Zakaj, to bi lahko pojasnil on sam. In še to: starši obeh prizadetih družin so se dobro razumeli in tudi tukaj ni iskati vzroka za tragedijo.

Milana Ašenbergerja isčijo. Skrivnostno je izginil. Samo on bi lahko pojasnil primer »Braslovško jezero« in utopitev njegove žene Jožice. Milački zakon je bil takoj na čuden način za vedno razprt.

Ob zaključku redakcije smo dobili na upravi javne varnosti v Celju obvestilo, da so Milana Ašenbergerja v četrtek zvečer ob 21.15 uri prijeli miličniki pm Velenje. Skrit je bil v zidanici v bližini kraja Podgora, kjer je stanoval. Vrata je z notranje strani zabil, tako da so jih

TONE VRABL

KAKO POISKATI OTROKOM PROSTOR

Ob tednu otroka v mesecu oktobru smo si v različnih samoupravnih interneh skupnostih, organizacijah zdržanega dela in družbenopolitičnih organizacijah ter društih, ki nam je vzgajanje in izobraževanje osnovna dejavnost in skrb, zastavili nalož pod gesmom »Poisci otrokom prostor. V občinskem merilu je kar 75 odstotkov otrok v različno urejenem varstvu izven vrtcev. Zato smo se odločili, da bomo omogočili tem otrokom vsaj eno izmed oblik vzgoje in poskrbeli za razširjanje notranjega in zunanjega prostora, kjer se bodo počutili varne in srečne. Vrtci smo pripravljeni storiti prvi korak. Izkoristili bomo poldanske kapacite svojih prostorov, ki so od 15. ure dalje neizkorisne. Organizirali bomo prostovoljne dejavnosti, takoimenovane kroške ali ure:

— za telesno in ritmično gibanje vzgojo, kjer se bodo lahko otroci sprostili in urili svoje telesne sposobnosti in sposobnosti;

— ure jezikovne in umske vzgoje, kjer si bodo otroci ob poslušanju pravljic, zgodb ali pesmic bogatili fantazijo, govorno izražanje in miselne sposobnosti;

— ure likovne vzgoje, ki bodo omogočile otrokom sprostitev v risanju in oblikovanju.

Posezna vzgojna področja bodo vzgojiteljice smiselno medsebojno posredovali tako, da bodo lahko otroci svoje sposobnosti in interes vsestransko izražali. Osnovna oblika dela v teh zaposlitvah bo igra, ki je v predšolski dobi otrokova osnovna aktivnost in potreba. V njej se bodo lahko sproščali, učili, ustvarjali in se preko nje postopno vključevali v kolektivno življenje.

Na razgovor o tej načini zamisli bomo potabili vse starše, ki smo jim zaradi prenapolnjenosti vrtcev odločili sprejem njihovih otrok in tudi tiste, ki imajo varstvo otrok sicer urejeno, pa bodo zainteresirani za vzgojno delo. V poštev pridejo

otroci stari nad 4 leta. Staršem bomo prikazali pomen, oblike in vsebine predšolske vzgoje, oziroma konkretnih dejavnosti, ki jih bomo v popoldanskem času organizirali. Ponujena je tudi možnost razširjenega programata na šolah.

Razveseljivo je dejstvo, da so nam pri tem pripravljene pomagati naše skupnosti izobraževanja samoupravne interesne in vzgajanja, otroškega varstva ter telesno kulturna skupnost.

Ker smo na področju vzgajanja in izobraževanja že vedno v kadrovski stiski, bo delo temeljilo na dodatnem angažiranju vzgojiteljic. Upamo, da bomo tudi to kasneje

ustrezeno rešili. Vsak začetek pač zahteva veliko dobre volje. Ostalo ostaja na starših. Pričakujemo, da se bodo po upisu v 1. razred, ki je bil 18. in 19. tega meseca, pri nas oglasti najprej bodoči prvošolarji. Prav pa bi bilo, da tudi drugi ne bi odiščali, kajti z izvajanjem programa bi lahko začeli že v drugi polovici decembra. Zato pozivamo vse starše tistih predšolskih otrok, ki niso v družbeno organizirani vzgoji, da se oglašijo v vrtcu svoje krajevne skupnosti in se tam o tem podrobnejše pogovorijo.

Od nas vseh je odvisno, da se bodo besede uresničile.

ANICA CETKOVIC

ENOTNEJŠA PRIPRAVA NA ŠOLO

Samoupravne interesne skupnosti so zgodaj pripravile svoje predloge programov dela v 1975. letu, da bomo lahko ugotovili ali pokriva naše interese in potrebe, ali jih bomo spregledali in nenačudnje, ali jih bomo finančno zmogli ter preko

njih uveljavili princip slobode menjave dela.

Delavci, ki delamo na področju predšolske vzgoje in varstva smo razmišljali o vlogi izobraževalne skupnosti in skupnosti otroškega varstva, ki nas najbolj neposredno zadevata in ugotovili,

da je končno le prodrio v zavest ljudi, da je organizirana predšolska vzgoja temeljni del vzgojno-izobraževalnega procesa in sistema. Potreba po razvijanju mreže predšolskih ustanov ne nastaja le zaradi varstva otrok. Vedno bolj je prisotno spoznanje, da ni dovolj, da je otrok pod varno streho in sit, temveč je zelo odločilno, kako vsebinsko preživlja svoje otroštvo. Starši, ki že imajo otroke v družbeno organizirani vzgoji — v vrtcih, so v to toliko bolj prepričani. Saj imajo dnevne priložnosti spoznavati pestro otrokovo življenje v vrtcih in njegovo napredovanje v razvoju in poznaje bogate obresti v šoli, ko se zlahka vključi v naloge, ki jih nalaga šola.

Glede na omejene materialne možnosti na področju vzgajanja in izobraževanja ter otroškega varstva, je razumljivo postopno zajemanje generacij predšolskih otrok v vzgojno varstvene zavode. Vendar bi se pri pripravi otrok na šolo med 6. in 7. letom morali odločiti za enotnejše pogoje in možnosti. Tudi tu lahko odpravljamo socialne razlike. V sedanji praksi gre priprava otrok na šolo, tako imenovana malta šola (izraz povsem ne ustrez), po dveh třih: tako imamo v občinskem merilu 25 odstotkov otrok, v

ANICA CETKOVIC

RAZVITO SAMOUPRVLJANJE NA ŠOLI NA VRANSKEM

NAJLEPŠE DARILO REPUBLIKI

Sele nesaj mesecev je mimo, kar so se vranski šolarji preselili v novo šolo. Nišo se še niti dobro navadili novih pogojev za delo, novih prostorov in možnosti, ki jim jih ti dajejo, pa so že pričeli pod vodstvom svojega ravnatelja Janeza Krofliča snovati nove korake v vzgojnem, varstvenem in učnem procesu na šoli. Toda, začnimo lepo pri začetku:

BOLJŠI POGOJI

Tako pedagoško delo, kot delo v izvenšolskih dejavnostih je lahko danes, v novih prostorih in boljših pogojih za delo učencev kot tudi njihovih vzgojiteljev in učiteljev, povsem drugače zasnovano kot v minulih letih. Rezultati so že tu. Kažejo se v večji angažiranosti in aktivnosti otrok pri pouku in izvenšolskih dejavnostih. Seveda je prva naloga šol čim bolj poglobljeno in kakovosten učno-vzgojno delo. Na osnovi dobrih materialnih pogojev za svoje učenje bodo učenci pridobivali na znanju. Tu imajo veliko vlogo seveda tudi tehnični pripomočki, kot so responderji, grafskopi itd. Seveda pa zahteva vse to od učitelja več znanja, več priprav, več truda.

Toda pustimo tokrat izjema neposredno učno-vzgojno delo z mladimi ob strani. Vransko šolo smo obiskali iz drugih vzrokov. Na zanimiv način se namreč lotevalo reševanja sekundarnega pedagoškega dela z mladimi v izvenšolskih dejavnostih. To naj bi bilo kar najbolj socialistično usmerjeno in prežeto z idejnostjo. Tudi tu je treba vzpostaviti aktiven odnos med učitelji in učencami. Vse kaže, da so na Vran-

skem na dobrni poti. Sicer pa pravi ravnatelj Janez Kroflič o tem takole:

»Odnos učitelj-učenec mora postati odnos med dvema razpravljalcema. Sele razprava obeh naj pripelje do skupnega mnenja. To naj velja tako za pouk kot za izvenšolsko delo. Neposrednost v delu z mladimi vodi do željnih ciljev. In to neposrednost je najlažje doseči pri izvenšolskih dejavnostih. Te moramo razširiti in v njih učencem pokazati kakšne so naloge šole, kakšni odnosi naj vladajo med učencem in učiteljem, kakšna je samouprava, s katero se bodo srečali, ko bodo zapustili šolo. Želimo preprosto, da postane učenec aktiven oblikovalec dela šole in da bodo tudi uspehi skupni.«

Smoter šole naj bi bil oblikovanje osebnosti mladega človeka. Pridobivanje znanja naj sopađa z vzgojo v duhu samoupravnemu družbe. Seveda se tega s suhim besedami ne da doseči. Učence je treba postaviti v takšno okolje s takšnimi samoupravnimi odnosi, kakršne bodo skusili, ko bodo pričeli z delom v tovarnah, kolektivih... skozi praktično delo jih moramo spoznavati z našim političnim sistemom.

Na Vranskem bodo to v prihodnjih mesecih naredili.

BESEDA POSTAJA DEJSTVO

Pionirska organizacija na osnovni šoli Vransko šteje nad 400 članov. Za razvijanje samoupravnih odnosov z vsemi organizacijami vsekakor preved. Rešitev je v delegatskem sistemu, ki bo zagotovil pionirske organizaciji večjo možnost vpliva na samoupravlja-

nje na šoli in možnost za spoznavanje dejanskega samoupravljanja v praksi. Delegatski sistem bodo izpeljali še v svoji zadruži, šolskem športnem društvu in še kje. Skratka povsod tam, kjer je učencev oziroma članov preveč za neposredno sodelovanje in je tako nemogoče zagotoviti vpliv učenca v samoupravnem procesu. Ta vpliv pa mora biti. Učenec mora sodelovati o ustvarjenem dohodku v pionirske dejavnosti, o razvojnih usmeritvah itd.

In kakšen bi bil v praksi tak delegatski sistem, o katerem razmišljajo na Vranskem in ki ga bodo v teh mesecih izpeljali?

O tem pravi Janez Kroflič: »Pionirska zadruža, ki zajema velik del otrok na naši šoli, bo tvorila organizacijo zdržanega dela. Posamezne dejavnosti v tej zadruži pa bodo temeljne organizacije zdržanega dela. Tako bo imeli 4 TOZD: Hranilico, točilnico, knjigarno in kmetijsko zadružo. Te temeljne organizacije bodo, kot prave

TOZD, poslovale s samostojnim obračunom, v okviru organizacije zdržanega dela pa solidarno zdrževale sredstva za skupne potrebe.

Skozi te dejavnosti želimo torej vzpostaviti podobne odnose, kot jih ima neka organizacija zdržanega dela s področja gospodarstva.«

Ob vsem tem nikakor ne smemo pozabljati, da gre poleg te, na svoj način zabavne šole za življenje in kasnejše delo v samoupravnem sistemu, tudi za zelo prijetno obliko poklicnega usmerjanja, da o vzgojnih prijemih, ki so ob takšnih oblikah dela mogoči sploh ne izgubljamo besedi.

DELEGATSKI SISTEM V RAZREDE

In kakšen bo videti delegatski sistem v razredu? Janez Kroflič odgovarja: »Vsak razred bo imel svojo delegacijo, ki se bo pred sejami konference delegacij sestala, razpravljala o dnevnem redu, sprejela svoja stališča in stališča razredne skupnosti tudi zastopala na sejah. S tem želimo vzbuditi razredne skupnosti k delu v samoupravnem smislu, saj šolska skupnost doslej ni odigrala svoje vloge. Na zborih šolske skupnosti je bilo namreč nemogoče ugotoviti interese razrednih skupnosti ali učencev. Sedaj bo iz množice interesov lažje spoznati, kateri so skupni in kje bo treba delati. Tesnejši bo tudi stik s samoupravnimi organi šole. Delegat šolske skupnosti, ki bo v samoupravnih organih šole bo lahko vzpostavil aktivnejši odnos in lažje iznadal tiste probleme, s katerimi

mi se učenci v šolski skupnosti srečujejo.«

PIKA NA I

Naša razmišljanka in pogovori na osnovni šoli Ivana Farčnika Buča na Vranskem gotovo ne bi imeli smisla, če ne bi ob koncu vsaj poizkusili na ta razmišljanka postaviti pike.

Pri takšnih oblikah dela s tako jasnimi cilji, šole ne bi smele ostajati osamljene v svojih prizadevanjih. Prijetilo bi se namreč lahko, da bi jih označili za »poskusne zajčke. Prav bi bilo, če bi se takšnih in podobnih oblik dela tako v klasičnih šolskih kot razvijajočih se izvenšolskih dejavnostih posluževali enotno. Ne kaže namreč eksperimentirati, ampak iskati stik s socialističnim samoupravnim sistemom, v katerem šola deluje. Kajti le takšna šola nam bo dala samoupravljalcu, katerega želimo imeti in ki bo dejani-

sko sposoben samoupravljati. Samoupravljalcu, ki je osveščen, ki bo poznal svoje pravice in ki ga bo boj za pravice in za urešnje interesi delavškega razreda pritegnil kot boj za urešnje lastnega interesa.

Zato bi razmišljanja, kakšna načenja na Vranskem in morda še kje, kazalo urešnje tudi drugod. povsem tam, kjer se iskreno borim za z idejnostjo prepojenega učenca, ki bo neobremenjen s faktografijo, a logično razmišljajoč človek. Zato bi takšna razmišljanka morela postati vsakdanja praktika na sleherni šoli in ne tam.

Najlepše darilo, ki ga Vranski šolarji podarjajo svoji republiki ob njenem praznem rojstnem dnevu, je svečan podpis aktov o ustanovitvih pionirske organizacije zdržanega dela s štirimi temeljnimi organizacijami.

Branko Stamejč

Delovna organizacija

OPEKARNE LJUBEČNA Ljubečna 36 Celje

objavlja

dve prosti delovni mesti v administraciji

za katera se zahteva srednja šolska izobrazba — ekonomska srednja šola ali upravno administrativna srednja šola.

Zaželeno je praksa in znanje strojepisja.

Prošnjo v rokopisu, življenske in zadnje šolsko spričevalo pošljite kadrovski službi do 26. 11. 1974.

IZPOVED ZDRAVLJENEGA ALKOHOLIKA

DVAKRAT ROJENI PRIMOŽ

Sanjava pokrajina z viniogradi in cerkvicami na gričkih je pred 31 leti rodila svojega sanjavega sina. V Loki pri Planini se je rodil nezakonski sin, rastel s kupico v roki, po materini želji namejen za duhovniški poklic. Ni smel med ostale otroke, ki so se podili po grapah, pohajkovali za ptičjimi gnezdi, spletali deške zgodbe.

V osemletku je hodoval v Sentjur in v internatu prišel med vrstnike. Ni jih bil vajen, tujec med njimi, vedno tarča, kamen spotike. Ni se znal braniti, zato je komaj čakal, da se bo v soboto odpravil v svoj svet, domov. Dve uri in pol je pesačil, se med tem oziiral po bližnjih gričih in koval prve pesmi. Doma pa se je zatekel k svojemu prijatelju — alkoholiu. Nanj je naletel pov sod, navadil se nanj in bil že s trinajstimi leti alkoholik. Trinajstletni bolnik Primož, ki je pil tudi še potem, ko se je vrnil v šolo v Sentjur. Ni je skončal, vpisal pa se je v rudarsko šolo v Velence. Tudi te ni napravil, čeprav mu je rudnik nudil vse možnosti. Lahko bi postal inženir, se danes spominja Primož. Kot delavec se je zapo sil v Celju pri Merzu. Po službi se je začel križev pot po Mariborski cesti, dokler ni okajen prišel domov. Tudi v Celju ni dolgo zdržal. V Hrastnik se je odpravil, kjer je zašel v slabo družbo in s pitjem nadaljeval. Usta so bila polna premogovega prahu in izgovor je bil tu. Knape razjeda žeja, Primož pa jo je že od doma nosil v sebi. Samski dom in življenje v njem ga je ubijalo, ker ni našel nobene topilne. Zapletal se je in opotekaje našel službo v železarni v Starih Spet. Je začel kot nekvalificirani delavec v valjarni, se udnjal kot rezalec in se vpisal v tri letno poklicno šolo za

Odpiral si se kot školjka — počasi in z bolečino. PRIMOŽ KOPRIVC, ZDRAVLJENI ALKOHOLIK, član Kluba zdravljenih alkoholikov. Železar Štore, si se predstavil in me skraja nezaupno motril izpod čela. In ker je moja bolečina podobna tvoji, so bile najine stopinje kmalu ubrané. Pripovedoval si mi svojo »alkoholno zgodbó«, govoril o svojem življenju. Nekdaj temnem, danes svetlem. Kot pri spovedi ali zdravniku, ki te je zdravil, si rekel.

Zdaj že dva dni zlagam besedo k besedi, tehtam pomen in smisel vsake posebej in se sprašujem, koliko naj napišem, kaj naj izpustim. Ti si se očistil in preložil breme name, jaz pa ga ne nosim nič kaj pogumno. Prebiram tvoje pesmi, iz katerih se zrcalijo tvoje stiske in tvoje junaštvo. Po glavi mi brni tvoj stavki: »Napišete lahko vse, kar sem vam povedal, morda bo komu pomagalo.«

Tega ne zmorem, dragi Primož. Hvala za zaupanje, a pustiva nekaj v najini »kamri ci«, naj bo samo najina last. Kljub temu, da je to »očiščenje« in seciranje po duši del tvojega ozdravljenja. Ljudje so včasih čudni, ne bi vsega razumeli. Tvoje junaštvo pretresa in hude besede iz preteklosti zginevajo v toplini tvojega doma. V njem smo postali prijatelji, s tabo in tvojo družico ter tvojo Suzano, zato ne zameri, če si jemljem pravico, da te tikam.

odrasle. Solo je končal in se izučil za litarja. Vmes pa je pil, veliko pil, odslužil vojake in od tam, iz Dalmatinskega Zagorja, pripeljal tudi ženo Milico. Domača dekleta so ga preveč poznała, zato si je izvobil tujko ter svoje nagnjenje pred njo in njenimi domaćimi skrbno skrival. Pred osmimi leti sta se poročila in čez leto se jima je rodila hčerka Suzana. »Do otrokovega rojstva je še nekako šlo, skrival sem, da pijem, potem pa so sledili dnevi, ki so se držali drug drugega,« se spominja Primož. »Zapil sem zadnji dinar, žena pa ni bila v službi.«

Bil sem pijanec, pretepač, surovež

Pet let je teklo tako življenje. Samo da je našel družbo, že sem vedela, da ga ne bo domov nekaj dni. Kuverte nisem videla skoraj nikoli. Zapustiti, otrok me je vprašal:

na ločitev. Pretepel je mane in otroka, bala sva se ga kot črnega vraka, niza pripoved iz hudi dñi Primoževa skromna, skraja nezaupljiva, žena Milica.

»Videl sem, da gre zares, da se je žena trdno odločila, da se zaposli, zato sem v tisti stiski pil še bolj. Kadar sem imel dovolj pijače v sebi, sem se počutil močnega. Bil sem »skop« vsega omizja in nič mi ni bilo, če sem sto jurjev zabil v eni sami noči. Bil sem počaščen, če je omizje pilo za moj denar. Zmanjkovalo pa ga je doma. Ničesar si nismo kupili, bil je majhen otrok pri hiši, jaz pa sem videl le kozarec pred sabo. Ce nisem imel denarja sem nagnal ženo, da si ga je sla exposodit, jaz pa sem z njim zavil na konjak k Bilejčanu. Ce si ni hotela izposojat, sem jo natepel... V fabriki sem začel delati »plavev. Enkrat tri dni skupaj in nisem si upal več pred obratovodjo, bilo je to leta 1972. Žena me je mislila zapustiti, otrok me je vprašal:«

Vprašanje me je streznilo in se mešalo s slabovo vestjo. Bil sem takrat že tudi član Zveze komunistov in nisem se več počutil vrednega, da sem v njihovih vrstah. Pa še ženina grožnja o ločitvi... in odšel sem v Vojnik. Vedel sem le to, da tam zdravijo pijance, danes vem, da zdravijo bolne ljudi, alkoholike. Nekaj ur sem taval pred poslopjem, dokler me ni opogumila obiskovalka svojega sina. Zdravil se je zaradi alkoholizma. Vstopil sem in dejurni zdravnici povedal, zakaj sem prišel. Se nekaj formalnosti in ostal sem tam. Tri meseca sem se zdravil.«

»V začetku nisem verjela, da bo Primož ozdravel, ker nisem vedela, da se pjanstvo zdravi. Niti nisem hotela sodelovati. Primoževe trepetajoče roke se igrajo s kristalnim pepelnikom, ki ga je dobil v dar za drugo obletnico abstinenčne. Dali so mu ga v klubu, kjer se zbirajo prijatelji. Poleg leže dve diplomi in z nimi sedi črnočrna Mi

Na svetu je toplina in sreča

lica. In Suzana zvedavo škreblja zraven ter pove, da je danes njen očka najboljši očka na svetu. Takrat Primož vstane in dve solzi se mu potocita po licu. Le za trenutek ga premaga ginjenost in jo hoče skriti. Seže po svežnju pesmi, ki so nastajale vse življenje. Tudi danes še piše in na eni smo prebrali podpis »Crni vrag. Namenjena je preteklosti, s katero Primož še vedno obračunava. Pravi, da še vsega ni razčistil...«

»Sledovi ostajajo kljub vsemu in sreča je prišla v dom počasi. Iz kotov je prilezia, sedla na novo pohištvo, ki ga prej ni bilo. Suzana pa je dodala toplino. Rane se celijo in danes lahko rečem, da imam dom, topel dom. Prej sem več zasluzil, danes bolje go spodarim. Kar vidite pri nas, sva kupila po mojem zdravljenju, prej nisva imela ničesar.«

Sedimo v blesteči, na novo opremjeni kuhinji, sicer slabega stanovanja v delavskih hišicah štorske železarne. Sem nas je povabil Primož, ko smo ga najprej obiskali na njegovem delovnem mestu. Vlival je kalup nekega železnega stvora in kremenčev pesek se je lepil z njegovimi svetlimi lasmi. Cisto nič ni Primož podoben litarju, zato se ne ujema z okolico, ki zahteva trdnega, močnega moža. Njegove roke so zdelane, a bi kmalu znale prijeti za pero, svinčnik, ki bi risal močne stavbe ali koval verze, ki danes okorni teko izpod njegovih prstov. Izrazno pa so tako močne, da prevpijejo ble dikavost današnjih verzovcev.

Sedimo v Primoževi kuhinji in vežemo preteklost s sedanostjo. Nasmejana in okrogolična Suzana poseže vmes ravno takrat, ko zagrozi molk. Stiska se k očku, Milica pa nam skuha kavo in pogleduje svojega moža. Skupaj povesta: »Sinoči sem jo šel čakati na avtobus, ko se je vracala iz sihta domov.«

»Ne morem verjeti, da sem to res dočakala. Stopej iz avtobusa in zaglejam Primoža.«

Doma sta sedla in razdelila denar, ki ga je tisti dan prinesel Primož domov.

Črnobela slikanica nekega življenja se je zaprla. Daj, Primož, odpri jo še enkrat in napiši viano — PRICEL BOM STUDIRATI. Pregnal boš še zadnjo bolečino, ki je v tebi. Pomagala pa ti bo tvoja zlata Milica in tvoja radovedna Suzana. Pravita, da bosta zdržali, da doseže svoj cilj. Njima se pridružujem tudi jaz. Naša skupna želja pa ti naj bo vezivo za tvoj rojstni dan, ki ga praznuješ v teh dneh.

Tekst: ZDENKA STOPAR
Foto: DRAGO MEDVED

GLEDALIŠČE

PAVLIHA NA ODRU

V sredo, 27. novembra bo v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju, premiera slovenske novitev Janeza Žmarca, »Pavliha in malo čez les«. Ob tej priložnosti smo obiskali avtorja, ki nam je odgovoril na nekaj vprašanj.

»Kakšno je vzdušje v dneh pred premiero?«

Moram reči, da takoj, kakršno je pred vsako premiero. Pri nas ne ločimo, ali igramo za otroke ali za odrasle. Tudi pri mladinskih ali otroških igrah se pripravljamo na premiero z isto intenzivnostjo, kakor pri igrah za odrasle.

»Povejte nam kaj o tem, kako se je Pavliha rodil, kako je pravzaprav nastajal, kdaj ste ga pisali in od kod ste dobili idejo?«

Zgodba o nastanku Pavlihe je dokaj komplikirana in ima svojo predzgodovino. Napisal sem jo razmeroma hitro, med letošnjimi počitnicami, eno verzijo pa že spomladi. Nastajala pa je takole: dobili smo tekst Vere Albrehtove »Pavliha en dan kralja«. Na željo Bojana Stihha, bi naj jas to predlogo adaptiral. Moram reči, da predloga ni bila slaba, vendar pa je bila meni tuja. Predloga je bila nekoliko starejšega datuma in zato sem jo začel prilagajati da našnjemu okusu in jo posodobljam. Pri tem delu pa sem nenadoma opazil, da se mi je precej izmuznila iz rok in vse bolj je začela nastajati povsem moja stvar. Ko sem igrico predložil Avtorski agenciji, se je le-ta uprla takki adaptaciji in je zahtevala, da opustim vsako sorodstveno vez z delom Vere Albrehtove. Crtal sem še vse ostale usedline, ki so ostale od igrice »Pavliha en dan kralja« in celotno stvar sem spravil v povsem nov okvir.

»Napisali ste že več igric za otroke. Ali bi lahko že zdaj pred premiero ocenili vašega Pavliha?«

Težko, zelo težko bi ga ocenjeval že zdaj. Kako ga bo ocenila publike, pa bomo videli po premieri.

»Delo režира Dušan Mlakar, sceno je zasnovala Meilita Vovk-Stihova, kostumi so se rodili v skicirki Mije Jarčeve, glasbo je napisal Darijan Božič, koreografija pa je delo Jake Hafnerja. No, moramo priznati, da so to sama znana in zvezna imena, pa vendar nosi glavno breme igralski ansambel. O ansam-

blu pa povejte, prosim, kaj več vi.«

Ceprav je bilo za to predstavo razmeroma malo vaj, moram poudariti, da so se igralci izredno zagrizli v delo in da ga je vsak po svojih najboljših močeh skušal oživeti. Igralcem sem zelo hvaljen, ker moram priznati, da so se spoprijeli s precej težko materijo, kajti delo je treba približati otrokom na najbolj vizualen način.

»Zdaj, ko sva približno razčlenila vaše delo, pa nas še

čisto na kratko seznanite še z vsebino.

Komedija govori o Pavlihovih dogodivščinah na kraljevskem dvoru, o tem, kako postane Pavliha kralj in napravi red v dužavi, kjer vladajo dolgčas. Minister Kuma, strogi učitelj kraljeviča, ki se rad igral, pa se seveda ne sme, in mu šele Pavliha omogoči igro.

»Pavliha bo razveseljeval otroke predvsem v mesecu decembru, pred novoletnimi prazniki in verjetno še po Novem letu. Koliko predstav računate, da bo ansambel odigral?«

V mesecu decembru bomo imeli najmanj 36 predstav, ki se bodo vrstile skoraj po tekočem traku, po dve ali tri predstave na dan. Kolikor se le da, se tretje izogibamo, ker to je le prevelik napor za igralce. Sest predstav bomo imeli tudi v Velenju, vse druge pa bodo odigrane v matični hiši.

»Boste povabili medse tudi dedka Mraza?«

Tako kot vsako leto, bomo v času praznovanja dedka Mraza, svemontirali za zaključek igre tudi obdarovanje otrok. To so seveda zaključene predstave, ki jih odkupi kakšna delovna organizacija in na koncu predstave obdarí otroke dedek Mraz.

Začelimo Pavlihi v sredo čim lepši sprejem in bučen aplavz, vam pa, za odgovore prav lepa hvala!

MATEJA PODJED
FOTO: VIKTOR BERK

VAŠ PROBLEM
RADEČE AVTOBUS

Radeče so bile to dopolne puste, ulice prazne in prav potruditi sem se moral, da sem našla sogovornico. Pred samopostrežno trgovino sem zaustavila JOZICO BREGAR. Tako je stekel najin pogovor:

— Oprostite, ste doma iz Radeč?

Nisem čisto iz Radeč. Živim v Praprotnem, v Radeče hodim le v službo.

— In kako daleč se vitez?

Praprotno je oddaljeno od Radeč približno 7 km. Imam deljen delovni čas, zato moram zvečer, ko trgovino zapremo, kar pes v Praprotno. Avtobusne zvečer nimam. Vidi, to je velik problem, saj ni nič kaj pritetno hoditi pozimi in v temi v 7 km oddaljeno vas.

— Imate tudi družino? Seveda. Poročena sem in imam dva majhna otroka.

— Kako pa je z otroškim varstvom?

Na srečo sta otroka pri starih starših. Ne vem, kako bi bilo, da bi morala še otroka prevažati in prenašati sem, v Radeče, v otroški vrtec. Za mnoge matere predstavlja otroško varstvo včasih kar nerešljiv problem, zlasti za tiste iz nekoliko oddaljenih vasi in zaselkov.

— Kaj se vam zdi v Radečah še nujno potrebno urediti?

Upam, da bo Zdravstveni

dom kmalu dograjen in, da bodo potem, ko ga bodo razširili, povabili k sodelovanju tudi specjaliste in uredili dispanzer za žene. Mislim, da je to v Radečah nujno potrebno. Hitra cesta te bo izpeljana iz Radeč, bo tudi v veliki meri pomogla, da center Radeč ne bo več tako prometen in prazen in tudi takšnega trušča ne bo, kot je zdaj. Razen tega pa je cesta, ki povezava skozi Radeče preozka, brez ustreznih pločnikov in je za pešča zato tudi nevarna.

Tako je pripovedovala Jožica Bregar o problemih, ki tarejo Radečane in njo.

Hvala za prijeten pogovor in naj vam čisto mognede prišepnem na uho, kar so mi zaupali na krajevni skupnosti Radeče. Za 29. november bodo odprtli prizidek Zdravstvenega doma v Radečah.

Mateja Podjed

OBETAJOČA KOZJANSKA JESEN

Kozjanske ceste so znova postale delovisce. Trenutno grade cestni odsek Bistrica ob Sotli—most in urejajo križišče, dela tečejo tudi na cesti Prelesko—Buče—Kozje, kjer bodo še letos, seveda že bo vreme šlo na roke, opravili zemeljska dela, asfaltirali pa naslednje leto, nadaljujejo tudi rekonstrukcijo ceste Polana—Virštanj, kjer bodo položili asfalt prav tako naslednje leto, medtem ko je klanec Skopecno že premagan.

V razgovoru s predsednikom Izvršnega sveta občinske skupnosti občine Smarje pri Jelšah, Benom Božičkom, smo izvedeli, da so sredstva za vse te projekte že zagotovljena in da s finančiranjem torej ne bo težav. Za cesto Polana—Dobležje kot nadaljevanje proti Virštanju je investitor občinska skupnost, posrednik investitorja pa KORS Rogaska Slatina, ki bo kredit tudi najel. Hkrati potekajo tudi razgovori z Jugoslovansko ljudsko armado, ki naj bi gradila cesto Bistrica ob Sotli—Podsreda—Kozje preko klanca Skopečno. Razgovori bodo kmalu končani in verjetno bo sklep o graditvi podpisani že ta mesec. Predčasnega vrednotenja te ceste, ki bo povezovala Kumrovec s Kozjanskim in tako torej tudi ves spominski park Kumrovec-Kozjansko je oca 10 starih mi-

lijard, zgrajena pa naj bi bila v treh letih. Na samem začetku gradnje bodo v Kozjem zgradili bazo gradbene opremitve, ki bo ostala tam tri do štiri leta, dokler se bodo pač urejale lokalne ceste.

Z deli na tej cesti naj bi zadeli naslednje leto maja ali junija z začetkom v Bistrici ob Sotli. Občinska skupnostna že ureja zemljiško pravne zadave z lastniki zemljišč na bodoči trasi nove ceste, to pa je hkrati tudi prva faza.

Mognede bi povedali še to, da v občini poseben štab ljudi že pripravlja nove investicijske programe za naslednje leto, v katere bodo vključeni novi dislocirani obrati s sedeži v Smarju pri Jelšah in Bistrici ob Sotli, ki ima največjo migracijo prebivalstva v občini. Program investicij bo končan v roku 14 dni, ko bo predložen bankam.

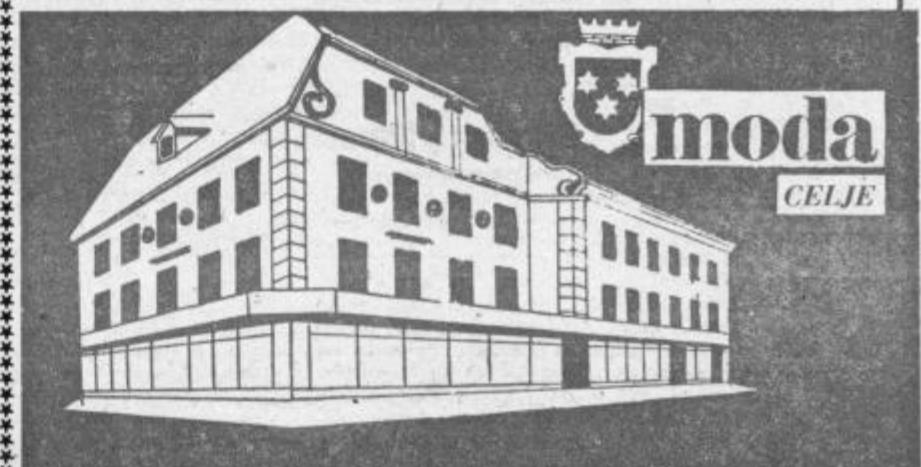
Z vodovodnim omrežjem je bilo v preteklih letih v celoti pokrito šmarsko šolsko območje, preostanek del pa bo končan v prvi polovici naslednjega leta. Sredstva so zagotovljena, medtem ko je vprašljivo nadaljevanje gradnje vodovoda Fužine—Sotla. Če bodo priskočile na pomoč banke, se bodo deli pač nadaljevala, v nasprotnem primeru pa ni jasno, tako menjajo na občinski skupnosti v Smarju.

MILENKO STRASEK

VSEM DELOVNIM LJUDEM IN POSLOVNIM PARTNERJEM ČESTITAMO OB DNEVU REPUBLIKE — 29. NOVEMBRU — IN SE PRIPOROČAMO ZA OBISK V NAŠIH POSLOVALNICAH:

VOLNA
VESNA
MANUFAKTURA
DROGERIJA

STARI TRG
MLADOST
TORBICA
BABY

80 KONUSOVIH LET

DELAVCA PRIPOVEDUJETA

Od tedaj, ko smo vsi razmišljali o tem, kako zagotoviti, da bo delavec resnično odločal o proizvodnem procesu in delitvi, da bo postal osveščen proizvajalec, ki bo labko tudi resnično razpolagal z rezultati svojega dela, je do danes preteklo dobrih 24 let. Tedaj so pričeli v Konusu voliti prve delavske svete in delovni ljudje so začeli s tem prevezmati upravljanje kombinata v svoje roke. V Konusu so izvolili prvi delavski svet 1. septembra leta 1950, izvolili pa so tudi upravnim odbor kombinata kot izvršilni organ delavskega sveta.

Prvi organi upravljanja je vodil Jože Macuh in sicer do 18. marca leta 1952. Nato pa so mu sledili: Pavel Omersa 18. 3. 1952 Franc Ribič 20. 4. 1956 Marjan Grbac 26. 4. 1957 Franc Tavčar 10. 5. 1960 Jure Pokorn 25. 6. 1964 Milena Novak 6. 5. 1965 Jože Hrovatič 27. 4. 1966 Silvo Komplet 13. 5. 1968 Franc Sevšek 9. 6. 1972 Ivan Umnik 19. 1. 1974

Vsi člani samoupravnih organov so se sprva ubadeli z različnimi težavami, ker pa so od vsega začetka težili k čim bolj dosledni uveljavljanju načela o neposredni delavski samoupravi, so se zelo hitro pokazali vidni uspehi delavskega samoupravljanja. Seveda pa je bil potreben določen čas, da so delavci spoznali in v celoti obvladali zamotano tehniko upravljanja. Pri prvih delavskih svetih, ki so imeli bolj posvetovalni značaj, je imel še vedno glavno besedo direktor kombinata, ki je lahko v veliki meri tudi vplival na sprejemanje posameznih sklepov.

Z razvojem kombinata in povečanjem proizvodnje pa je bilo potrebno usklajevati tudi sistem samouprave. Že leta 1960 so ustanovili pet ekonomskih enot, ki so jih pet let pozneje razširili na 11. V teh delovnih enotah so člani neposredno razpravljali in odločali o najpomembnejših gospodarskih vprašanjih, razvoju in poslovanju delovne enote ter kombinata kot celote. Takšna

oblika samoupravljanja je vključevala veliko delavcev in le-ti so se vedno bolj zavedali svoje vloge v tem procesu ter vedno bolj odločno postavljali svoje zahteve.

Samoupravljanje je že od vsega začetka pomenilo nelehno gibanje, razvoj kombinata, prizadevanja za boljše poslovne uspehe, osvajanje domačih in tujih tržišč, razvoj samoupravnega procesa. To so bila leta, v katerih so si delavci kombinata nabrali obilo izkušenj in jim tako tudi uresničevanje ustavnih določil leta 1973 ni pomenilo večjega problema, saj je bilo nanje dobro pripravljeno.

V današnji podlistek vključujemo tudi dva razgovora z delavcema, ki sta nadavno prejela visoka odlikovanja za dogoletno delo v kombinatu. To sta Gertruda Potočnikova in Pavel Omersa.

Gertruda Potočnik je danes že v pokoju, vrsto let pa je bila zaposlena v Konusu.

»V Konusu sem se zaposnila leta 1936 kot uslužbenka.

Najprej sem delala v knjigovodstvu, potem pa so me premestili v oddelok jermenerne in nato še v oddelok za tekstilne utensilije. Tedaj je bil lastnik tovarne Še Lavrič, zaposlenih pa nas je bilo okrog 300 delavcev. Zelo hude čase smo preživljali med vojno, posebej še zato, ker so bili podnevi pogosti bombni napadi in smo morali zato delati predvsem ponoči. No, ko je bilo vojne konec, pa se je prav zaprav začela ponovna graditev tovarne. Dneve in dnevi smo objavljali porušeno tovarno, ki se je tedaj še imenovala Tovarna usnja Slovenske konjice. In danes sem zelo zadovoljna ko vidim, da je naše delo obrodilo sadove.«

»Kako pa gledate danes na razvoj Konusa?«

»Konus se je v teh letih res razširil in razvil. Ce bi danes kdo videl tovarno tako, kot je bila pred vojno, jo gotovo ne bi spoznal. In da ne govorim o tem, koliko se je spremenil položaj delavca v Konusu. Danes je vsakdo zaščiten pri delu, v

Gertruda Potočnik

Pavel Omersa

kombinatu redno obratuje ambulanta, delavci dobivajo toplo malico, Res, neprimereno je bolje kot včasih.«

Pavel Omersa pa je zaposlen v Kohusu še danes. Kot smo že omenili, je postal leta 1952 predsednik delavskega sveta v Konusu. Danes je Pavel Omersa oddelkovodja v krom barvarni.

»Ko sem se zaposil, sem najprej odstranjeval mast iz svinskih kož. Potem sem delal ob strugalem stroju, nato na blazinarem in še pozneje sem delal pri izgo-

tavljanju masnih krav. Prva leta smo imeli v Konusu velike težave, saj ni bilo ne surovin in ne pomožnih materialov. Uvedli so tudi delovni čas, tako da so delavske žene prisiljene možem opoldansko malico. Tudi zaščite pri delu ni bilo. Skoraj in predpasnike smo dobili le za najbolj umazana dela. Veliko smo delali tudi udarniško, predvsem smo pomagali graditi glavni objekt usnjarnarne.«

Tako priovedujejo delave.

DO VARŠAVE IN NAZAJ (4) PIŠE: DRAGO MEDVED

ZA VSE PREMALO ČASA

Vstopil sem v trgovino s spominki. V kotu je stala prodajalka in s pomočjo ogledala in rdečila za ustrelice lepšala svojo podobo. Ko je zaslišala, da je nekdo vstopil v trgovino, se je pomembljivo ozrla preko ramena in nadaljevala s svojim lepotilnim delom. Ko je bilo na njej vse urejeno, je pristopila k meni in me vprašala, kaj bi rad...

Nepozaben je bil tudi primer v neki nacionalni restavraciji, kamor smo se zvečer pripeljali s takšnjem. Sedem nas je sedlo v avto in še danes mi ni povsem jasno, kako je bilo to mogoče. Ko smo

večerjali, smo hoteli načrtiše eno steklenico vina, ki je sicer na Poljskem zelo redek gost na mizah, predvsem domaćinov. Ko smo se ozrli po prostoru, da bi poklicali natakarico, so vse tri natakarice igrale v kotu restavracije — karte. No, smejam smo se temu dogodku, saj so nam kljub vsemu hitro in vladno postregle.

Na ulicah vlada mir. Ljudje hitijo vsak v svojo smer, običejni povsem sodobno in se po modi precej razlikujejo od Cehov. Knjigarne so polne, predvsem mladine in v vseh trgovinah, kjer so prodajali gramofonske

plošče, smo srečali vedno nasmejani obraz naše Tereze Kesovje. Zanimivo je tudi to, da smo videли njene plošče tudi v prodajalnah s klasičnimi deli. Namreč, v Varšavi je to v trgovinah vse ločeno. Ce zaideš v ulico, kjer prodajajo moderno glasbo, ne boš našel druge trgovine — recimo take, kjer imajo klasiko. Tako je tudi z drugimi rečmi. Je na primer cela ulica s trgovinami s tehničnim blagom ali pa špecerijo. Torej, treba je najti pravo ulico, pa niti problemov s trgovinami. Toda nekateri so jih imeli. Recimo Drago Poznič iz Švize, odkoder je

pripotoval v Celje, da je sel z nami na izlet. Steklenica vodke je navadno veljala okoli 100, največ do 150 zlotov. Toda Drago je hotel imeti najboljšo, predvsem najdražjo. Zato je kupil menda osem steklenic tiste po 200 zlotov. No, to šarlantanstvo se mu je kaj kmalu maščevalo. Ko smo se vračali proti domu, bi kakšna kapljica prišla prav, takole za slovo od Poljske. In ker Drago Poznič ni bil stiskač in je širokogrudno ponudil svojo kajkmalu na nemščini, pa niti drugim, li bridko resnico. Drago je v nakupovalni vneni kupil osem steklenic čistega spirita, ne pa vod-

ke. In je šic vse po zni Drago pa je spet zgubil priložnost, da bi se izkazal, kot velik gostoljubnež. Kaj je napravil s toliko spirita, je še danes skrivnost.

Varšavo smo zapustili po enodnevni bivanju. Težko je vse opisati. Premalo časa smo imeli za vse. Spoznali smo del vlikega mesta, ki ima malo primerjav v svetu. Z rastjo in predvsem obnovitvijo. Iskanje nekdajnih veličin ni težko. Na vsem koraku se pravzaprav čuti duh tistih velikanov češke ustvarjalnosti, ki nas vedno in znova opozarja na nemščost človekovega dela. Pa naj bo to Chopin ali Curieva. Ali pa geto in stotisoči padli v Varšavi, ki jo lahko imenujemo grobnico Poljske v zadnjem svetovni vojni. In prav zato je težko iz tako kratkega časa in tistega malej je kaj kmalu avtobus napolni smeh. Toda samo za trenutek. Steklenica še ni dobro krenila iz rok v roke, ko smo vsi spozna-

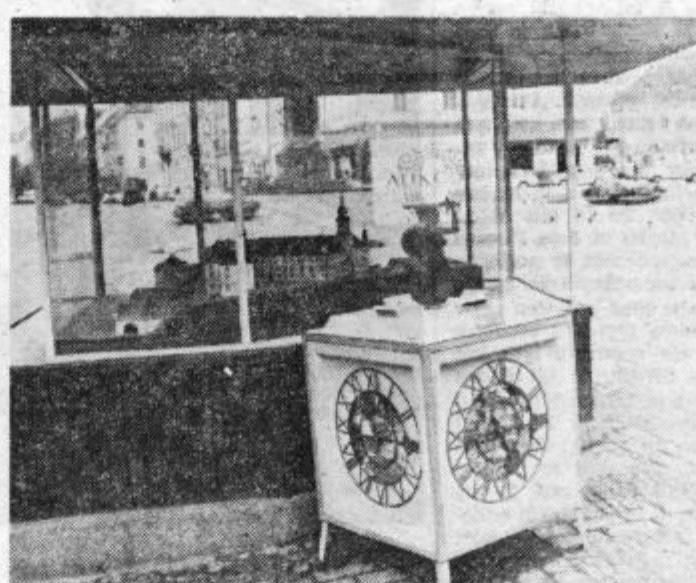
ga videli, zaključevati celovito podobo o mestu in ljudeh, ki jih ne bomo zlahka pozabili. Mislim, da je predvsem v tem vrednota našega, čeprav izredno kratkega izleta v Varšavo in na Poljsko sploh.

Ko smo se vračali proti Krakowu, temu biseru srednjeevropskih mest in arhitekturne lepote, stare ohranjene Poljske, smo imeli - priložnost spoznati tudi poljske avtoceste, ki po svoje nimajo primerjave. Vozili smo se po desnem pasu, ki se je v jugal s hriba v hrib, kadar je pad vse to oblikovala narava. Nikjer nadvoza ali viadukta. Malo obcestnih kamnov, takoj ob cesti, ko se konča asfalt, pa že raste pesa. Naš šofer Tone je samo zrnjeval z glavo. Toda dobro je to, da so si zgradili veliko avtocesto že sedaj, ko še ni tako gost promet kot pri nas. Nenadno je le to, ker najdeš na avtocesti vse — od konjske vprege, traktorjev in tovornjakov, do našega mercedesa, ki nas je tako potrežljivo prevažal. In najbrž ne bom zloben, če bom omenil anekdot, ki jo je povzročil naš Milan, ko je vprašal našo Graženo, kako Poljaki kličejo komarje. Vljudno mu je odgovorila v srbohrvaščini (ki jo je doštudirala na varšavski univerzi). Milan ji je odvrl: »Kod nas komarce ne zovemo. Oni sami dolaze!« No, smeha ni manjkal, pa tudi Graženo ni bila slabe volje, saj je dobro vedela, da ni bilo to zlonamerne.

Po skoraj celodnevnih vožnjih smo prispevali na večer v Krakow. To je bila tudi zadnja noč, ki smo jo prespal na tujem. Naslednji dan smo krenili dalje in z nekaj kratkimi premori prevozili razdaljo od Krakowa do Celja. O tem pa v naslednjem nadaljevanju, kjer se bo iztekel tudi naš podlistek.

Rojstna hiša Marie Curieve, je na desni strani z balkonom. Danes je v njej urejen muzej, posvečen tej veliki znanstvenici in Nobelovi nagrajenki za kemijo.

Pred nami je velika maketa kraljeve palače v Varšavi, ki so jo popolnoma obnovili po zadnji vojni, saj je bila do tal porušena. Notranjost še urejajo, v uri pa je polno denarja — prispevki turistov za ta obnovljena dela.

pisma

SODBA V IMENU LJUDSTVA — NE V IMENU DVEH URADNIC

Trda je bila zatožna klop. In tiste mesece, ko sem čakala na zaključno besedo Pravice, sem se ne stetokrat spraševala, ali imam kot zdravnik sploh pravico pomagati in skušati rešiti otroka. Saj mala Mojca ni bila akutna boležna, da bi ji moral nudiči prvo nujno pomoč, saj je bila mala Mojca pod tako skrbnimi svarstvoma socialne službe, da je lahko in je tudi prešla vse register pekla in mučenja. In ta ista mala Mojca se še vedno nahaja pri manih in očetu, ki sta obsojeni zaradi slabega in surovega ravnanja z otrokom. Ne gre več za zdravnico, ki po izjavah dveh uradnic socialnega varstva vse način hoče uveljaviti svojo voljo in si krojiti pravico samas (tu di izraz »histerični« ni izostavljen, vendar naj jima bo to oproščeno, ker laik pač ne more vedeti, kaj je to histerija kot bolezna in niti užaljena nisem zaradi tega, ker vsak vas pač res ne more užaliti), ker primarno popolnoma nerazumljivo stališče dveh predstavnici nekega foruma, ki sta si lastili pravico suvereno dajati Javnosti netočne in nepreverjene izjave.

Tej isti javnosti, ki me je ves čas borbe za malo Mojco podpirala, sem osebno dolžna obvestilo, sporočilo o epilogu, ki pa je šele začetek novega poglavja.

V svoji obrazložitvi, so disče v Trovijan, pod predsedstvom sodnice Marije Narad ugotavljajo med ostalim sledče: »Na podlagi izpovede Srečka Eržena in zakoncev Avra movič je sodišče ugotovilo, da je mačeha Avra movičeve prvič videla in jim je že takoj izročila Mojco. Temu kasneje ni nasprotoval niti Srečko Eržen, ki oditno tudi ni poznal razmer v družini Avramovič. Človek, ki ima svojega otroka resno rad in žanj skrbnatancanje prej poizve, v kakšno okolje bo prisel otrok. Tujemu človeku se ne izroči pri priči otroka. Dejansko sta se hotela Eržena Mojca znebiti, saj sta bila že v kazenskem postopku zaradi nje — imela sta torej sitnosti Mojčin oče in mačeha sta precej neodgovorna Obdolženka (dr. R. V.) je razmire pri družini Eržen nedvomno dobro poznala in je prišla do enakega zaključka kot sodišča. Po ročilu Skrbstvenega organa Smarje pri Jelšah je neobjektivno, to je pravzaprav zagovor, ker dolgo niso ničesar ukrenili za Mojco. S tem poročilom opravičujejo sami sebe. Bojanen obdolženke, da bo Mojca zopet v slabih rokah, je bila torej upravičena.«

Naprek :

»Sodišče se je prepričalo na podlagi gornjih dokazov, da je obdolženka vodila le človečnost in skrb za zanemarjenega otroka. Humana dejanja ne morejo postati kaznilna dejanja. Iz izpovedi Slavice Avramovič, zakon-

cev Zupušek in Falerjeve, pa je podan celo sum, da se je Erženovima šlo pri oddaji Mojce tudi za denaro.«

Nadalje:

»V Sloveniji je gotovo se precej otrok, ki živijo enako nesrečno življenje kot Mojca. Ce bi bila danes obdolženka obsojena, bi to pomenilo, da jo kaznujemo za humana dejanja. Obdolženka dela kot zdravnica v enem najbolj revnih predelov naše republike — na Kozjanskem. Ima odprte oči za človeško stisko. Marsikdo se zapira pred socialnimi problemi, kakršen je bil Mojčin. Med nami obstaja mnogokrat brezbriznost glede življenja drugih ljudi, kadar le ti potrebujejo pomoč. V primeru, da bi sodišče osvojilo stališča obtožbe, je potem vprašanje, ali bi sploh še kdo upal pomagati sočovelku. Pri obdolženinem ravnanju ni zalediti nobenih nizkotnih ali egoističnih nagibov.«

Stoje pač poslušaš razsodbo, bridkost grebe po notranjosti in v enem samem preblisku se ti zdi, da so vate uprte neštete, zbgane in nesrečne oči stoterih Mojč. In te oči so težke, zahtevajoče in obtožujejo ter pričakujejo pomoč, ljubezen, zahtevajo pravico do življenja in to srečnega in svetlega. In med tistega, ki hoče pomagati in med te oči se počasi plazi roka birokracije, ki jo MORAMO premagati. In zato, ponovno javno obtožujem socialno skrbstvo, da je malo Mojco izložilo težkemu trpljenju, da je skušalo vso javnost netočno informirati, obtožujem jih, ker niso za Mojco ukrenili nicesar, da so dovolili, da je Mojca ponovno pri starših, ki so obsojeni od dveh sodišč zaradi surovega ravnanja z otrokom, obtožujem jih, ker so hote prezrli trgovino z otrokom in se hote zapirali za visok zid in občinske in republike institucije.

Neka tovarišica, ki se vozi v Celje in izstopa nekje v spodnjem Savinjskem dolinom.

Zakaj tako, tovarišici? Ali gre za vajin ugled, ali gre za življenjem otroka, za ugled zdravnice? To so nealternativen, to so absurdni. Socialna služba in služba zdravnika naj bo stava enotni, naj stremita k reševanju težkih socialnih problemov. To je edina pot. Na mojo roko, sem vam jo ponudila, da SKUPNO rešimo otroka, ste skušali vredi blato. Ni vama uspelo. Menim, da ni sodišča, ki vama bi lahko sodilo. Vendar je eno sodišče, hujše od vseh. Vajina vest, ki prihaja potihoma, v nočnih urah, vest, ki se oglaša v protestih številnih mater in družbeno-političnih delavcev širok Jugoslavije, ki so me stalno in vseskozi podpirali v borbi za boljše življenje male Mojce Eržen.«

Nikoli več tako, tovarišici!

Trpinčeni otroci niso samo suhi akti, niso samo zgolj številke predmetov. Ce se bosta dokopali do tega spoznanja bomo mi, majhni, neznanji, vaški zdravniki lahko z vama sodelovali. V nasprotnem primeru pa vama bomo morali napovedati bitko za male, trpinčene in zanemarjene otroke. Prepričani pa boste, da bomo v tej bitki zmagali, ker je tako naše poslanstvo, ker je tak naš poklic zdravnika.

dr. Ruža Vreg
Kozje

AVTOBUSNA KONTROLA, KJE SI?

Sem dijakinja srednje šole v Celju in se vsak dan vozim z avtobusom od doma v šolo in nazaj. Ceprav se vozim že 4 leta, se nisem prišla v spor z nobenim šoferjem ali sprevodnikom. Toda vsak dan se na avtobusu dogaja nekaj, kar se mi zdi krivico.

Neka tovarišica, ki se vozi v Celje in izstopa nekje v spodnjem Savinjskem dolinom.

ski dolini, nikoli ne kupi vozovnice. Nekoč sem vprašala šoferja, zakaj ta ženska nikoli ne kupi vozovnice in mi je šofer odvrnil, da ima pač mesečno karto. Žal pa temu odgovoru ne morem verjeti, ker imam tudi jaz mesečno vozovnico, pa jo moram vsak dan redno pokazati. In prav je tako! Da je odgovor šoferja neresničen, mi dokazuje tudi dejstvo, da si ta tovarišica kupi vozovnico v primeru, ko vozi avtobus drug šofer in je ob njem tudi drug sprevodnik. Kaj tista njena »mesečna vozovnica« ne velja na vseh avtobusih?

Spršujem se: »Kdo neki si laže kupi vozovnico: dijak ali nekdo, ki je prav gotovo že v službi in mu morda tudi podjetje krije del stroškov?«

In k temu na rob naj napišem še dogodek, ki pa se je pripetil moji prijateljici, ki je pozabil doma mesečno vozovnico.

Prosila je sprevodnika, da ji ne bi bilo treba plačati vozovnico, saj jo je poznal in je vedel, da se redno vozi z mesečno vozovnico. Rekel ji je, da vozovnico mora dati, kajti v primeru, da pride avtobusni kontrolor, boste imela oba nevšečnosti. Denar pa mu lahko dà naslednji večer. Točkat je prav ta sprevodnik ukrepal povsem pravilno in še humano. Ob tem dogodku pa sem se spet spomnila tovarišice, ki pa se avtobusne kontrole prav nič ne boji in tudi sprevodnik ne misli nanj...

BRALKA M. T.
iz Savinjske doline

Odgovor:

Draga M. T., kot vidiš, smo vaše pismo objavili, čeprav smo se izognili vsem detaljnimi opisom ljudi in krajev. Upam, da se bodo prizadeti iz tega opisa prav tako razbrali; kajti, draga tovarišica, pozabila ste se podpisati s polnim priimkom in imenom. Drugič pa se le opogu-

mite in pod kakšno kritiko ali pohvalo, ki nam jo hoste poslali, pripiste še svoje polno ime.

JAMARJI, POZOR!

Vi pri Novem tedniku gotovo poznate kakšnega jamarja, ki bi mu lahko sporočili, da je tu v Luterjih tudi takšno brezno, ki bi ga bilo vredno raziskati. Jema je bližu Boču in že od nekdaj je zbujača strah med ljudmi. Kadar smo v bližini te jame grabili listje, smo v bližino jame vedno namestili suhljadi, da smo tako naznačili kraj, kjer je brezno. Za kakšnega radovnega jamarja pa bi utegnila biti ta jama zelo zanimiva. Okoli hriba pa teče čudovito čista in mrzla studenčna.

Ponkovljani smo dobri ljudje in radi bi podprteli tako raziskovanje. Ce je v Sentpetru jama Pekel, bi lahko bila tu v Luterjih jama Lucifer.

Bralka iz Ponikve

Odgovor:

Draga Ponkovljanka, lepo, da ste se oglastili! Gotovo je vaše pismo prebral kakšen nadobuden jamar in ga bo sla po osvajanju globin morda prinesla tudi k vam, v Luterje.

Oglasite se še kaj in ne pozabite se podpisati!

MESAR

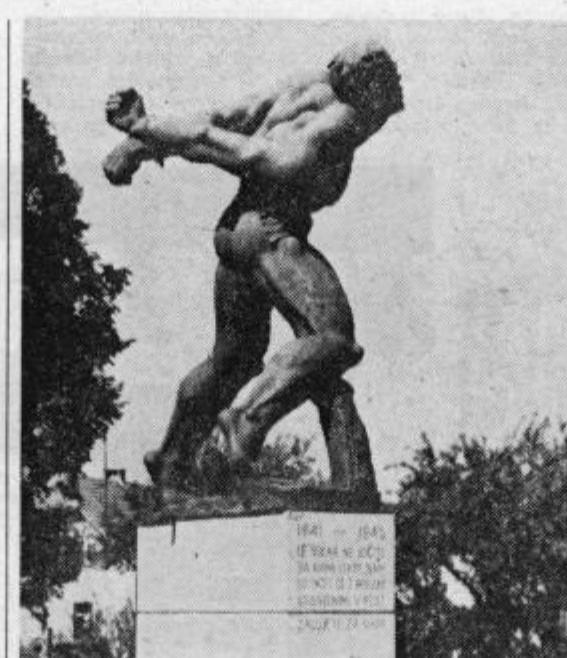
Dne 16. novembra sem obiskala mesnico »pri tržnici«. V mesnici sta stregla dva mesara: Milan in Srečko. Ker pa je Srečko nekam izginil, sem vprašala prvega mesara, če ne bo več strezel. Odgovoril mi je, da bo, zakaj vendar ne bi, saj je tukaj. Ko se je omenjeni mesar vrnil, sem ga vprašala, če je šel na zajtrk ali malico. Tedaj pa je začel rohati in mè zmerjati z vsemi mogocimi vzdevki. Medtem me je začel streči drugi mesar. Prosila sem ga za sklepno kost,

ZGORNJA SAVINJSKA DOLINA:

9

Ko so v Nazarjih sodelavci OF morali zapustiti svoja delovna mesta in domačije, so se vključili med partizane in frontne aktiviste.

O najaktivnejšem članu ilegalne poleg Viktorja Krča, kasneje v partizanih uglednega in spretnega borca Remičevega Toneta — Skrjanca, ki je bil v borbi ranjen in zanj, zatem ustreljen, smo že napisali, da je izpeljalo svojih dobrih lastnosti veliko prijateljev in da bi lahko, če ga ne bi Nemci zajeli, predstavljalo čedalje pomembnejšo osebnost v frontnem gibanju. Preživeli člani ilegale, od katerih so postali tekmo vseh članov komunistične partije, so doživljali pri svojem nadaljnjem delu v tistih hudi letih lepe uspehe, a tudi poraze. Pomagali so z vsem svojim znanjem in močmi in vsak na svoj način gibanju OF. To so bili Anton Zupan — Zvone, Ivan Mogu — Marko in Jože Planovšek — Jaka. Zvone je prevzel odgovornost za politično delo za področje Nazarj kmalu po prihodu II. grupe odredov na Stajersko, takrat, ko je imel političen aktiv na Dobrovljah v začetku septembra 1942 leta sestanek s komandantom Stanetom. Kasneje, spomlači 1943, kot se spominja Albin Vipotnik — Strgar, je bil Zvone sekretar rajona OF Dreta. Takrat je bil formiran novi okrožni odbor OF, enako tudi okrožni odbor KP. Tedaj je področje okrožja zajemalo vso Sp. in Zg. Savinjsko dolino in se je delilo na rajone. Vsekakor se bodo z aktivistom Zupanom še srečevali, kajti deloval je ves čas do osvoboditve v raznih frontnih in partijskih odborih in prav tako po osvoboditvi. Jože Planovšek — Jaka je veliko sodeloval v prvem letu ilegalstva, namreč že v partizanih, v povezovanju simpatizerjev gibanja, v raznih odborih, kasneje pa največ na področju oskrbovanja s hrano in ostalimi potrebščinami za aktiviste v Širšem merilu in sodeloval z vojaškimi intendantimi. Ivan Mogu — Marko je po odhodu v partizane opravljal samostojno ali v skupini dolga leta odgovorne in pomembne kurirske poti med političnimi forumi in

Na spomeniku v Nazarjih, ki stoji pred osnovno šolo, je sporočilo 49 padlih borcev, ustreljenih talcev in v internacijski preminulih žrtv.

»Le nikar ne jočite za nami, lepše nam bo pasti, če z rokami stisnjenimi v pest žalujete za nami!«

30 LET OSVOBODITVE

PIŠE: FRANJO

FIJAVŽ

vojaškimi štabi. Doživel je marsikaj hudega in zanimivega. V novembру 1942 je bil osebni kurir komandanata II. grupe odredov Franca Rozmana — Staneta. Zatem, do maja 1943 leta, so ga vodile kurirske poti med Koroško in Savo, od koder so naprej proti Dolenski prevzeli odgovornost za spremstvo političnih ali vojaških funkcionarjev spet drugi kurirji. Preko Save so prevažali potnike kurirji, ki so jim v sali pravili skurirji savske mornarice. V maju je bil Marko postavljen za komandirja vojaške kurirske postaje TV 23, ki je vzdrževala zvezo od Možirskih planin do Koroške, na Pohorje in Dobrovlj. Od meseca novembra 1943 do maja v naslednjem letu je bil Marko komandant linije za zvezo med Savinjsko dolino, Koroško in Pohorjem in je na tem področju ustanavljala nove kurirske postaje. Potem je postal inštruktor TV postaj III. rejonega sektorja za Stajersko. To je bilo področje Lenarta — Ptuja — Ormoža. Za ureditev in zagotovitev varnosti kurirske poti, spremstvo političnih delavcev in prenašanje vojaške pošte in propagandne literature, je bilo potrebno dosti spremnosti in vztrajnosti, kajti Nemci so bili za to področje še posebno občutljivi. Hoteli so ga obdržali na vsak način pod svojo kontrolo in so šli v akcije proti vsaki najmanjši partizanski skupini, če so jo le zasledili. V septembri 1944 leta je bil Mogu postavljen za načelnika odseka za gozdarsvo pri Okrožnem odboru OF za Celje in je to delo opravljalo do osvoboditve.

Kakorkoli že, četudi posamezni dogodki se danes niso povsem točno znani in opisani — zato jih v teh kratkih sestavkih tudi ni mogoče v dovolj živi luči in dostojno prikazati — izhaja povsem jasno, da je nazarsko osvobodilno gibanje pritegnilo v sodelovanje številne ljudi v samem Nazarju in širši okolici in da je skozi vsa leta kljubovalo okupatorjevemu nasilju, utrpeko v tem neenakem boju številne žrtve, a je vendar dočakalo lepše dni v svobodi.

pa mi je dal možgovo. Se enkrat sem ponovila svojo željo, tedaj pa je spet začel rohneti mesar Srečko in dejal, naj mi vrže kar eno smrdljivo kost. No, in to je tudi storil. Zavil mi je smrdljivo svinjsko kost.

Do omenjenega dne sem bila v tej mesnici stalna stranka, razen tega mislim, da imamo tuudi preprostij ljudje pravico do dobrega in svežega mesa. Smo namreč petčlanska družina in moramo shajati z eno plačo skozi ves mesec, prav zato mi tudi ni vseeno kaj prinesem domov.

LESNIK HEDI
Lisce, Celje

Odgovor:

Draga Hedi, verjetno se vam je medtem huda kri že polegla, mesarjema se je prav gotovo, in spet boste zavili v mesnico, kjer ste kupovala do sedja. Razen tega pa v današnjem času ni tako od muh poznati kakšnega mesarpa po priimku in imenu in drugič vam bo prav gotovo zavil lepo sklepno kost, kot boste želela. Z obnašanjem teh dveh mesarjev pa se res ne izplača kosati. Težko bi zmogli takega roh-

nenja in besed, ki ste nam jih navedli v pismu, pa jih žal nismo mogli objaviti.

NA POHODU

Vztrajno vzpenja se kolona naša brez besed in nema, trudna pne se v strmi breg iz kotanj, globac temačnih, kjer se dan z nočjo ujemata; skozi burjo, škozi metež in visoki sneg.

Leden v pljuča se zajeda zrak in kot svinec težak je korak. Tam za hribi dan ugaša, kakor tat za nami se priplazi mrak, z njim sopotnik naš usiljivi znanec v oči ščemeče si uporno isče pota spanec.

Nekdo se je spotaknil, noge v srobot zapel, preklet boga, sovražnika, hudiča in zdrsnil po strmini daleč v globel

Iz kolone se izvije komaj sišen vzduh:
Malo bom stope zaspal.
Potem njegov korak je za vedno v zametu zaostal.

IVO OSOLNIK

PASTIRCI

V pondeljek, 11. XI. 1974 smo si ogledali v kinodvorani v Kozjem film Pastirci. Film smo si ogledali učence osnovne šole-Kozje in Lesidno. Predstavo smo nestrpno pričakovali. Pogovarjali smo se med sabo in ugibali, kakšen bo film. Vsak je imel svoje mnenje. Med poukom nismo preveč sodelovali, ker smo bili preveč nestrpni. Učitelji so zmanjvali z glavo. Nazadnje smo se odpravili gledati film.

Film je režiral France Stiglic, ki je režiral že več drugih filmov in ima že veliko prakso. Film ni posnel natančno po pripovedi Frančeta Bevka. Režiser je dodal prizore s potepuhom, milin in dogodek v njem in se nekaj malenkosti. V filmu mi je bil najbolj všeč Lenart, in sicer zato, ker je dober prijatelj in tovarš. Okolje, katerega se odvijajo prizori, mi je ugajalo. Pokrajina je zelo lepa in značilna za slovensko alpsko hribovje. Za nase učence je pomemel ogled tega filma veliko doživetje, saj lahko le redko vidijo dober mladiški film.

GLAVAC BOZO,
8. b.,
osnovna šola Kozje

Dravske elektrarne Maribor s.p.o. Kovinarski obrat ELKOV Laško

objavlja

naslednja prosta delovna mesta za nedoločen čas s polnim delovnim časom:

1. 0915 — VODJA PRIPRAVE DELA — 1 delavec
Pogoji za zasedbo: VTS in 6 let ali STS in 10 let prakse (ponovni razpis)
2. 0959 — KLJUČAVNIČAR I — 1 delavec
Pogoji za zasedbo: K ključavnica in 4 leta prakse
3. 0960 — KLJUČAVNIČAR II — 3 delavci
Pogoji za zasedbo: K ključavnica in 3 leta prakse
4. 0961 — KLJUČAVNIČAR III — 2 delavca
Pogoji za zasedbo: K ključavnica in 1 leta prakse
5. 0956 — VARILEC II — 1 delavec
Pogoji za zasedbo: K varilec z atestom in 3 leta prakse
6. 0962 — PK KLJUČAVNIČAR — 1 delavec
Pogoji za zasedbo: PK ključavnica in 3 leta prakse
7. 0945 — PK PLESKAR — 1 delavec
Pogoji za zasedbo: PK pleskar in 3 leta prakse
8. 0946 — NK DELAVEC — 2 delavca
Pogoji za zasedbo: osmiletka in 1 leta prakse

Istočasno sprejme v uk 5 vajencev za ključavniciarsko stroko. Poskusno delo traja mesec dni. Po dogovoru je na razpolago stanovanje za kandidata, ki bo zasedel delovno mesto »vodja priprave dela«. Nastop dela je mogoč takoj ali po dogovoru. Kandidati naj vložijo prošnje na naslov:

DEM ELKOV Laško, 63270 Laško, Debro 13-c.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

ALPINIZEM: KADRI SO, DENARJA NI

Ciril Debeljak-Cic, znano ime slovenskih jugoslovanskih alpinistov, velik ljubitelj gora, ki je dvakrat (poleg ostalega) bil tudi v jugoslovanski odpravi v gorah Himalaje (1960 in 1965), je v razgovoru nekoliko prizadeto dejal: »Zdaj, ko imamo v našem — celjskem — alpinističnem odseku izredno dober in perspektiven kader, ki je sposoben za plezalne ture v najbolj nevarnih stenah svetovnih gora, pa nam primanjkuje denarja. Oktobra smo za letošnje leto prejeli 17 tisoč din od celjske TTKS, vendar je to dovolj samo za štiri zimske opreme naših alpinistov. Lahko bi sodelovali v jugoslovanskih in slovenskih ekspedicijah, ki gredo v tuja gorstva, vendar nimamo niti osnove samo za kandidaturo!«

In še, nekoliko v drugo smer:

»Ljudje se vračajo v gore. Pred petnajstimi leti se je začelo na cestah zbirati »plehovje« in nihče ni pomislil na naravo. Danes je že drugače. Samo poglejmo primer Korošice, kjer se poleti v enem dnevu zbere po 500 planincev. Pa tja se ne da priti z avtomobili, to je najpopembnejše! Ljudje so sami spoznali, da morajo nazaj...«

Uporabimo star, vendar priznan rek, nazaj k naravi...«

Tako. Po eni strani pesimizem, po drugi optimizem. Vse skupaj pa preveva volja, da bi bilo nihovo delo poznano in cenjeno, saj je marsikdaj (če ne vedno) težje od tekanja po travi. Gre za alpiniste, tiste fante, za katere mnogi govorijo, da gora ni nora, now je tihi, ki gre gor! Alpinizem je po eni strani šport, po drugi zopet ne in v tistih občinah, kjer drugega športa nimajo, jih smatrajo kot športnike, druge pa... Skratka gre za kopico nerešenih vprašanj, ki bi jih fantje, predani spoznavanju in spoprijemanju z gorami, radi posredovali javnosti.

Ni se tako dolgo tega, ko so se člani Alpinističnih odsekov Koroške in Stajerske zbrali v naši biserni dolini Logarski. Prišlo jih je več kot 110 iz Raven na Koroškem, Prevajl, Crne, Kozjaka — Maribor, TAM Maribor, Slovenske Bistrice, Saleškega alpinističnega odseka s sedežem v Šoštanju in Celju. Prišlo so zato, ker se vsako leto zberejo v drugem kraju in preglejajo delo, ki so ga opravili ter sprejmejo tisto, kar bi še radi naredili. Tokrat so bili gostitelji Celjani v naši Logarski. O alpinizmu in liku alpinista je spregovoril predsednik Planinskega društva Celje Dušan Gradišnik, nato pa so posamezni poročali o svojem opravljenem delu.

Predsednik Alpinističnega odseka Ciril Debeljak-Cic (Hevo) in predsednik Planinskega društva Celje Dušan Gradišnik.

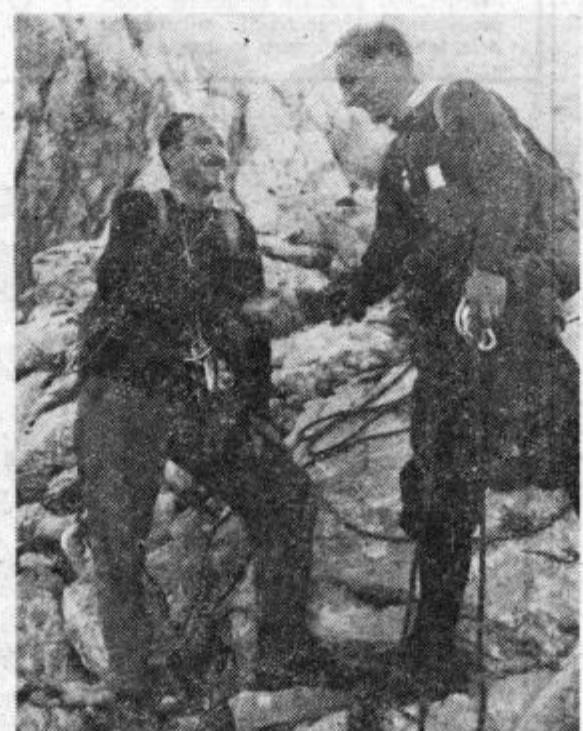
nega odseka (AO) Celje Ciril Debeljak-Cic, zastavljeni ljubitelj gora je v pogovoru kratko povodal:

»Kvaliteta obrobnih AO počasi dohaja najmočnejše tovorne centre v Sloveniji, tako po številu članov, kot po številu preplezanih težavnih stopenj v različnih gorah. Slednje velja zlasti za celjsko skupino, kjer je trenutno 20 zelo dobrih alpinistov, ki se že lahko pomerijo s, katerimkoli fantom je tudi v tem, da od drugod. Prednost teh so vsi po vrsti delavci in tako vedno naši člani, medtem ko to v prejšnjih letih ni bilo. Veliko smo imeli študentov, ki so po končani srednji šoli odšli iz našega AO. Znano je, da smo takoj po vojni bili med najmočnejšimi, če že ne najmočnejši AO pri nas, vendar so nas prav prej omenjene težave dopolnjene z ostalimi spravile do tega, da smo iz slave padli v neznamo, pot nazaj pa je težja, kot navzdol. Od Koroško-Stajerskih AO prednjačimo, saj imamo opravljene najtežje vzpone. Vendar se tako mi, kot vsemi ostali eterarni s problemom finančnih sredstev, ki jih ni ali vsaj primanjkujejo. Imamo odlične alpiniste, ki pa jih ne moremo zaradi pomanjkanja denarja postaviti niti za kandidate v razne naše reprezentativne ekspedicije. Z ustanovitvijo TTKS po občinah se

je postavilo vprašanje ali je alpinizem šport ali ne. V manjših občinah, tam kjer drugega športa ni, so alpinizem postavili na prvo mesto, drugje pa... Mi smo dobili od naše TTKS 17 tisoč din, kar je dovolj za štiri zimske opreme naših alpinistov. Vsa ostala dejavnost je podprtta s strani društva

in naši člani nosijo tudi po 75 odst. vseh stroškov. Mnogim velikim ciljem smo se morali odpovedati, kot n. pr. Alpam, ker — ponovno — ni bilo denarja.«

Potem spregovoril o tem, da je AO oziroma njegovi člani opravili od zadnjega zборa 355 vzponov vseh težavnostnih

Predsednik Alpinističnega odseka Ciril Debeljak-Cic (Hevo) in predsednik Planinskega društva Celje Dušan Gradišnik.

stopenj, od tega osem prvenstvenih. Te vzpone je opravilo 10 članov in prav toliko pripravnikov. Glavne akcije pa so bile naslednje: organizacija alpinistične šole, tabor v Peklenici, Dolomitih, udeležba članov v odpravi na Kavkaz, vodništvo na Matterhorn. Člani odseka so sodelovali pri sestajnih enodnevnih delovnih akcijah in sicer na Korošici, Okrešlu in bivaku. (Saleski alpinistični odsek je v istem obdobju s 14 člani in 18 pripravnikov opravil 106 različnih vzponov, njegovi člani pa so plezali tudi v Dolomitih in eden v odpravi na Kavkaz.)

In kje so opravili celjski alpinisti v zadnjem letu prvenstvene vzpone? Zimska sta bila dva: Alpinista Canžek in Crepinšek sta bila na turi Modoc Režek — Trska gora, Gabrovšek, Canžek in Knez pa v Dušanovem stebru. Letni: alpinista Canžek — Crepinšek Centralna smer — Rjavčev vrh, Canžek — Mesarec v smeri skozi kamn do Strelečeve peči. Mesarec v Poletni mali Rinki, Jošt iz Mihova do Planjave. Knez in Zupan iz smeri Franca Jožefa do male Rinke in ponovno ista dva alpinista ob slovesu Male Rinke.

Cic ne bi bil Cic, star gorski maček, če ne bi kot vodja celjskega AO zapisal in povedal:

»Pa še nekaj manjka, zlasti pri najboljših: kritična presoja lastnih možnosti. Lastnost, ki se po nekod in se že tudi pri nas včasih pokazala v negativnem smislu: plezanje preko svojih zmožnosti, da, nes pa nasprotno. Fantje so boljši, kot priznajo sami sebi. Vidim jih in poznam. Pojavlja si lahko razlagam samo na en način: občutijo bojanen stopiti v takoimenovan elito najboljših in zavestno ostajajo v drugi vrsti, če prav spadajo v prvo. Čakajo na injekcijo, ki jo bodo tudi dobili. Občutek

province v odseku ne sme obstajati, ker je neupravičen. Skromnost je lepa stvar, samo tu na napakenem kraju.«

In dalje:

»Poleg visokega števila vzponov je moč našega odseka v homogenosti, pridnosti, enotnem nastopu in popolnem razumevanju. Tega ne daje plezalna šola in nobeno predavanje, tudi sreča ne, da se slučajno najdejo dobr. Take ljudi naredi sredina v katero pridejo, kolektivno delo in kritika med seboj. Dokler se zapiira vsak vase in ne zupa odseku kot skupnemu prijatelju, dokler so v takšni družbi ločeni interesi in skupinice, odsek svoje vloge ne opravlja.«

Cic, ki skupaj z drugimi živi za gore, je zaseben se v drugo smer:

»Ljudje se vračajo v gore. To je za nas dobro, kajti dokazali bomo, da vse to kar počenjamamo, ni samo potreba posameznikov, njihovo izzivljanje v spolzkih skalah, kjer na vrvi in med klini visi v zraku, ki ti ga lahko tudi zmanjka.«

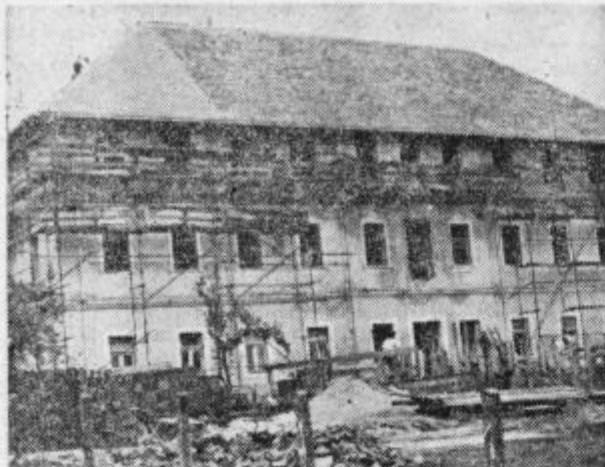
S Cicom, tem gorskim zanesenjakom in njegovimi privrženci, bi lahko klepetali v nedogled, kot to traja vzpon po spolzki, kot koža gladki steni, kjer izgubiš toliko energije, da obsesiš.

Več bi moral pisati o teh pogumnih ljudeh, ki v gorah in njihovem bistvu iščijo ne samo zadovoljstvo, ampak mnogo več. Mnogi gredo za njimi, samo do tiste meje, do koder fizično zmoredijo. Vsi pa se zadovoljni vračajo. In obljubljamo, več bomo pisali o teh fantih, o katerih prav tako malo verimo. S Cicom sva raznisljala o takšnem kotiku v Novem tedniku. Se vedno je lažje priti v NT, kot na vrh tri ali štiri ali več tisočka. Torej se bomo še srečali.

TONE VRABL

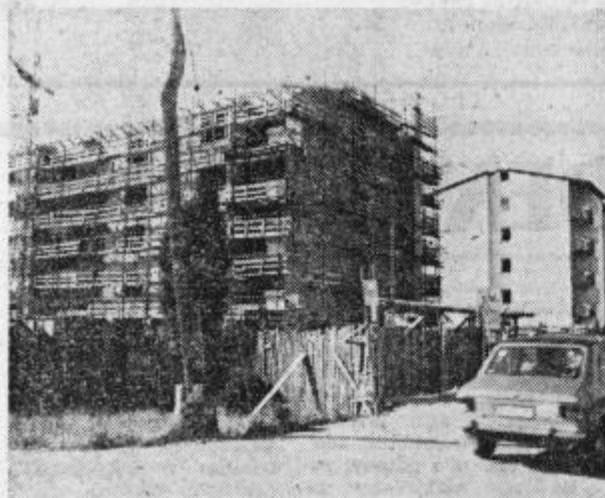
FOTOKRONIKA

V KONJICAH OBNAVLJAJO DOM

V Slovenskih Konjicah popravljajo stavbo Lambrehtovega doma. Leta 1971 je namerčno izšel zakon o socialnih zavodih in pravilnik o tehnični opremljenosti teh zavodov, ki načaja skupščini občine skrb za prenovitev doma. Alternative ni: ali zavod prenoviti, ali ga zapeti. V Slovenskih Konjicah potrebujejo za popravilo doma okrog 450 starih milijonov dinarjev, od tega 100 milijonov še ni zagotovljeno. Na zadnji seji so člani izvršnega sveta občinske skupščine razpravljali tudi o tem vprašanju. (Foto: BRANKO STAMEJCIC)

V POLZELI NOVA STANOVANJA

NOVA STANOVANJA — Gradbeno podjetje Ingrad iz Celja, gradi na Polzeli nov 23. stanovanjski blok, ki bo predvidoma gotov marca prihodnjega leta. V njem bodo dobili stanovanja delavci tovarne nogavic in Garanta. Če nekaj dni pa se bodo v nov blok, ki ima prav tako 23 stanovanj (na sliki desno) vselili delavci teh dveh kolektivov. S temi 50. stanovanji bodo vsaj deloma rešili problem stanovanj na Polzeli.

Foto: T. Tavčar

V CELJU NOV MLADINSKI KLUB

Mladi Celjanji so 15. novembra, odprli Mladinski klub. Ob tej priložnosti so imeli tudi redno leto konferenco, kratek kulturni program in zakusko. Za prijetno razpoloženje pa je poskrbel ansambel Elegija. Podelili so tudi številna priznanja za požrtvovalno delo in razumevanje klubskih dejavnosti. Na sliki trenutek, ko predsednik IS skupščine občine Marjan Ašič sprejema priznanje.

M. P.
foto: DAVORIN PODPECAN

DARUJTE KRI — REŠUJTE ŽIVLJENJA SAMO KRI — NADOMESTI KRI

Objavljamo seznam krvodajalskih akcij v decembru 1974, da bi se občani navedenih občin in krajev prijavili občinskemu odboru Rdečega križa, kateri dan želijo priti na odvzem krvi.

Ker samo kri nadomesti kri, je razumljivo, da si jo z darovanjem zagotovimo tudi sebi in svojim najbližnjim, če bi jo potrebovali.

Dolžnost zdravih prebivalcev je, da kri darujejo nekajkrat v življenju, saj je nehumano zanašati se samo na solidarnost drugih. Dajanje kri je odraz človečnosti, zato Rdeči križ pričakuje na odvzem krvi vse zdrave občane.

Decembra bomo dali kri: 10. in 11. decembra v Mokrušu in 12. decembra v Zalcu.

NAŠ KRAJ

● CELJE: ODPRT JE MLADINSKI KLUB

Mladi Celjanji so v petek, 15. novembra, svečano odprli mladinski klub, ob tej priložnosti pa so imeli tudi redno leto konferenco, na kateri so izvolili predsedstvo in si razdelili dolžnosti in načrte.

V novo opremljenih prostorih, na Cankarjevi 13, nasproti pošte, se je ta dan zbral veliko mladih gostov in članov kluba, ljubiteljev mladih in predstavniki družbeno političnih organizacij. Reči moramo, da je bilo vzdružje res svečano, da so se mladi na ta tako dolgo in težko pričakovan dan zares dobro pripravili. Za še boljše razpoloženje so poskrbeli člani amaterskega društva iz Trbovlja in člani ansambla Elegija.

Klubski prostori se raztezajo na 235 kv. m, vendar se vsi niso opremljeni, ker je pač zmanjkal denarja. To klubu tako ali drugače povzroča velike težave. Povedati moramo, da so se mladi adaptirali lotili kar sami in so tako opravili preko 2100 udarniških ur.

Ko smo se pogovarjali z nekaterimi od teh mladih ljudi, smo lahko spoznali in sišali o tem, kako je klub zares potreben in kako se ga veselijo in da bo delo v teh novih in dovolj velikih prostorih prijetno in tudi koristno, saj bodo lahko priredili raznemu predavanja, kulturna srečanja in poskušali pritegniti tudi mladino iz okoliških krajev.

Dobre volje in posluha za koristno delo mladim ne bo zmanjkal, tako je zatrjeval novi upravnik Ludvik Golob. Dosedanju upravniku, ki je to funkcijo opravjal 6 let in je tudi velik ljubitelj mladine, pa so podelili priznanje za opravljeno delo in skrb za mlade. Priznanje pa je bilo podeljeno tudi Marjanu Ašiču, za požrtvovalno delo in razumevanje klubskih dejavnosti.

Mladinski klub je torej odprt in vabi v svoje zares lepo opremljene prostore čim več mladih, ki so pripravljeni zaščititi pravo klubsko življenje; z udeleževanjem kulturnih prireditvev, strokovnih in političnih predavanj, družabnih igrampi in podobno. Klub je velika pridobitev za mladino; prosti čas je tako lahko s pridom uporabljen, še zlasti za dijake »svačice«, ki se medtem, ko čakajo na viak ali avtobus včasih nimajo kamdati.

Zelimo, da bi klub res služil svojemu namenu in da bi našlo njegova vrata tudi čimveč mladih iz bližnje in daljne okolice Celja.

MATEJA PODJED

● ZAHOM DOBIL ASFALT

V zaselku Zahom pri Grizeh, ki šteje vsega 42 hiš, so v soboto odprli novo asfaltno cesto. Otvoritve so se udeležili tudi predsednik in drugi predstavniki občinske skupščine Zalec, predstavniki organizacij združenega dela, krajevne skupnosti in drugi.

Precejšen del denarja so vaščani zbrali sami. Prispevali so od 1.500 do 7.500 din, tako da so skupaj zbrali 130.000 din. Občina je prispevala 180.000 din, zasebnik Cizej iz Grize 40.000 din, manjše vsote pa še upokojenci iz Grize, Minerva, Gozdnogospodarstvo Celje obrat Zalec in drugi. Precej pa je prispevalo tudi komunalno podjetje Zalec, ki je cesto tudi gradilo.

Ceprav je nova asfaltna cesta dolga le 1.300 metrov, je to hrivovsko vasio, ki je odigrala pomembno vlogo v času NOB, precej približala dolini. Glede na to, da so pri gradnji ceste v takšni ali drugačni obliki pomagali vsi vaščani, razen tega pa je speljana po zelo težkem terenu, pomeni otvoritev ceste novo pomembno delovno zmago za domačine, ki so se v podobnih akcijah že večkrat izkazali. Tako so pred dvajsetimi leti v zaselek napeljali električno omrežje, pred desetimi leti vodo, pred osmimi leti pa so asfaltirali prvi del ceste, ki je bil dolg 1.200 metrov. Samo za napeljavo vodovoda so porabili preko 6.000 delovnih ur. Pomagali pa so tudi pri gradnji Dragovega doma na Homu (608 m). Z asfaltiranjem dela ceste, ki vodi na Hom so to priljubljeno planinsko postojanko približali turistom, planincem in drugim obiskovalcem.

Kaže pa, da to ni bila zadnja akcija Zahomčanov, saj se dogovarjajo, da bi asfaltno cesto podaljšali še za 800 m, tako da bi vodiča tudi skozi zaselek.

Rajko Ocepek

● PREBOLD: ČRNI GALEB

Člani preboldskega jamarškega kluba »Črni galeb« so zbrani v društvu, ki raziskuje naš Kras, odkriva podzemne lepote in skuša z njimi seznaniti čimveč ljubiteljev, predvsem mladine. Zato je prav, da njihovo delo spoznamo v času, ko je pred nami razprava o programih interesnih skupnosti in njihovih dejavnostih.

* Pred kratkim so že dvakrat popeljali skupini pionirjev in mladincev iz Prebolda v Jane. Preteklo nedeljo so obiskali Dobrovje. Tu so odkrili tudi nov objekt. Še prej pa so bili na osamljenem Krasu med Veliko Pirešico in Ponikvo. Obiskali so Bezgačovo jamo (182 m), kjer so bile odkrite kosti jamskega medveda in še tri druge jame. Vodja izetja Darko Narglav je pionirjem in mladincem razlagal nastanek kraških jam, nastanek kapnikov in drugo. Skratka, bila je poučna ekskurzija, v kateri so pionirji in mladinci spoznali kakšna je jama, ki še ni odprta za turiste, kašto se jame odkrivajo, kako nastajajo in kakšne so njihove tvorbe. Tako jamarji tudi skrbijo za svoj naravnaj, saj se bo marsikdo, ki je spoznal lepoto in divjino neodkriti in neopremljene jame, še vračal v takšne jame.

FRANC JEZOVNICK

KJE SO ZLATI

Spet je tu čas, ko se je tudi starejši, pa se radi spomini, otravljali korenje, obrezovali in potem šli v hišo, jedli bučnice in roki se muzikant, so pete ur.

Ondan sem se oglašil pred vojno v Zakamniku partizani, ki je po dolini mobiliziralo in so bili to zares težki časi, po tega, ko so dobili od vrha ukaz, ki je sposoben za puško. Sanekateri so danes zamerijo, kdel na svojo roko, saj vende.

Vsi vemo, da je Rudi že v tem letu bilo prenekatero nedelje v Ajnemarjevi gostilni zares ves.

Cesto pa je pri njem igralo. Med njimi je bil tudi VREČAK, ki je na strune veličastne bedre, da smo se v smehu držali, da smo se v smehu držali, da pobrali prste, vendar ga sem ga obiskal in ga pobral, da kar pohvalil. Rekel je, da je otročka, berda pa počiva na vprašal, on pa je zamahnil in časi! Prmejkus, če se spomini, to je vse pelo in vrisko sredi vasi ureš, pa te že leta. Včasih nam, ponočnim vased pa te kvečjemu z goščem gnaj, jaz sem z živiljenjem zadovoljen, otroci kdaj začutili, kakšno je bila, je končal Vrečarjev Vanč in časi, kam hitite, se gotovo po.

Regionalni zavod Celje

razpisuje po prostu vodilno del

UPRAVNICA
služba splošne
Celje

Poleg splošnih pogojev izpolnjevati sledete pogone:

- visoka izobrazba med stičnim izpitom iz splošnih izkušenj,

- da je moralno-politične in zavodne zainteresacije in vodstvene sposobnosti,
- predloži program razvoja

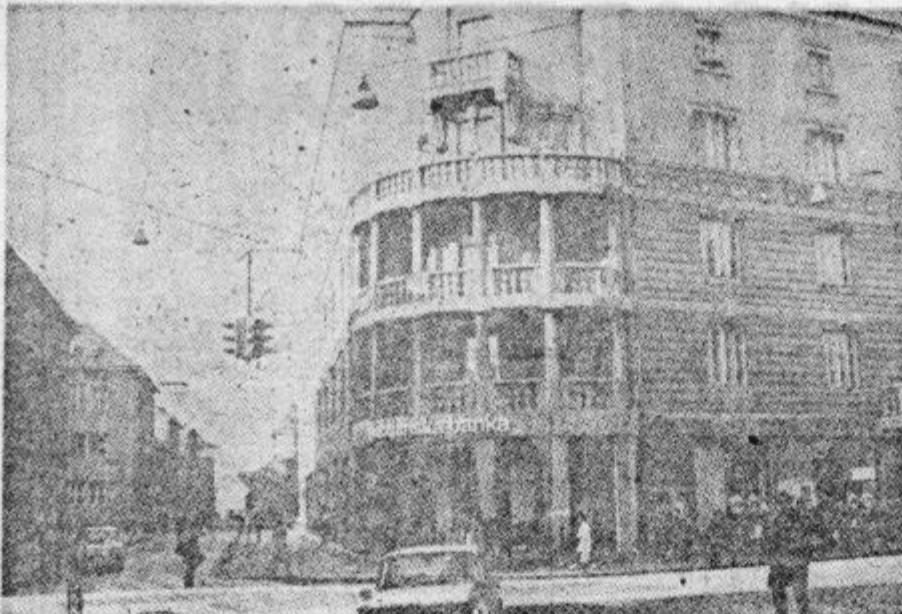
Prijave sprejema soci. celje, Gregorčičeva 5

CESTITAMO POSLOVNIM PRIJATELJEM ZA PRAZNIK
REPUBLIKE 29. NOVEMBER!

OD RINKE DO SOTLE — OD RINKE DO SOTLE

TISTI
CASI!

Ljubljanska banka

PODRUŽNICA CELJE

*Vsem
poslovnim
prijateljem,
delovnim ljudem
in občanom
čestitamo
ob dnevu republike
— 29. novembra*

Ljubljanska banka

PODRUŽNICA CELJE

... sprengel v vino, ...
kako smo ob večerih
upo, kožuhali koruzo,
mošt. Če pa je bil pri-
te ob kmečka tla.
rjevem Rudiju, ki je
čas pa je bil v sku-
partizane. Pravi, da
jesen štirinštideset-
ora pod orožje vsak,
le mu to mobilizacijo
emotnih mislih, da je
bil privatne vojne?
rad igral harmoniko
e živila žena Dora, v
el »Zahomski fantje«.
IN iz Pankraca. Bren-
ih pa kakero tako raz-
uhe. Ne vem, kje mu
mikanju ni motilo. Pa
aj zdaj živi. O, pa se
tridno ženko in dva
ščju. Zakaj? sem ga
Ja, kje so tisti zlati
nj, tegale jesenskega
anes je po takoo: eno
da kallš nočni mir.
vinca nalivali, danes
skropijo. V glavnem:
bi, da bi tudi moji
vo kmečko življenje.
kozarcev zapel: Zlatti

— dk —

eni dom

DZD

TOZD

medicine

... mora kandidat
meri s speciali-
ne in 5 let delov-

men in ima orga-
ni,

TOZD.

služba RZD —
objavlj.

MALA ANKETA

OBRNJENI K LJUDEM

Zalec je prva slovenska občina, ki gre že tretjič v referendum, s katerim nameravajo v prihodnjih šestih letih izgraditi v občini vrsto objektov splošnega in družbenega standarda in tako še trdneje utreti pot svoje občine med razvitejše občine v SR Sloveniji. 8. decembra se bodo občani občine Zalec na referendumu odločali za ali proti predlaganemu programu referendumske izgradnje. S tem se bodo v bistvu odločali za ali proti hitrejšemu razvoju svoje občine. Nas pa je zanimalo, kaj menijo o referendumu občani. Takole nekako smo »merili temperaturo« pred referendumom:

Marjan Langer iz Zaleca: Program izgradnje, h kateri naj bi prispevali tuji občani, poznam. Zdi se mi dober, saj resnično potrebujemo vse tiste objekte, ki jih navaja. Dobro je, da stopimo skupaj in zberemo denar za ureditev skupnih problemov. Vseeno se mi zdi prispevna stopnja 1,5 odstotka od dohodka le nekoliko previsoka. Bojim se, da se mi bo precej poznalo. Pa bo že nekako šlo. Seveda bom glasoval za.»

Angela Hegedis iz Petrovčic: Program, ki gre na referendum je zelo v redu. Se posebej kar zadeva šolstvo in otroško varstvo, pa srednje šolstvo in zdravstvo. 1,5 odstotka je sicer veliko, vendar če bodo imeli naši otroci zato lepo bodočnost, jih bomo dajali radi, kar se le da. Prav se mi zdi, da občani skupno in solidarno rešujemo takšne probleme, ki jih sami najbolj čutimo. Le poglejte, kako je danes v vrtci in koliko žena je zaposlenih. Glasovala bom za.»

Franc Kašus iz Prebolda: Program, ki gre na referendum je zelo v redu. Zajema tisto problematiko, ki ljudi najbolj tišči, čeprav seveda vsem le ni mogoče ustreči. S tem programom smo zadeli žebelj na glavo. Prispevek 1,5 odstotka je sicer visok, a vseeno prenizek, da bi zadovoljivo rešili vse probleme. Če se bo gospodarstvo razvijalo po načrtih, bo vse v redu in nas ne more biti strah. Prepričan sem, da bo referendum uspel.»

Danica Gruber iz Zaleca: »Referendum je potreben in nemim, da smo lahko vsi veseli, da smo se programa izgradnje lotili tako resno in ga dobro pripravili. Menim, da program zadeva v bistvu problematike, ki je v občini najaktualnejša. Predvsem podpiram izgradnjo otroškega varstva, saj kot vzgojiteljica tu najhujje čutim neurejeno stanje. Menim, da prispevek 1,5 odstotka ni previsok in da razlika med prejšnjo prispevno stopnjo ni pomembe vredna.»

Tako kot naših pet anketerancev meni tudi večina občanov v žalski občini. Zavedajo se, da lahko le z enotnim nastopom in solidarnostnim zbiranjem denarja dobijo tiste objekte, ki pomagajo vsem in vsakomur. Le s solidarnostjo je mogoče razvijati dejavnosti, ki ne smejo zaostajati za razvojem gospodarstva. In zato ne dvomimo v izid tretjega referendumu v žalski občini. Sadovi preteklosti obvezujejo in sadovi preteklosti so posejani po vsej dolini.»

Branko Stamejčić

OD RINKE DO SOTLE — OD RINKE DO SOTLE

NEUTE-MELJENI OČITKI

Cene kmetijskih pridelkov so odvisne od razmer na trgu

Nekateri radi iščejo špekulantne med kmetovalci. S takimi očitki jih obmetavajo, kadarkoli jim ne ugaja, četudi se ne prepričajo, ali bi to lahko dokazali. Tako se ustvarja mnenje, da je med kmetovalci več špekulantov kot med drugimi ljudmi, oziroma da veliko težav povzročajo prav oni.

Ob letošnji visoki ceni koruze so nekateri trdili, da so tega krivi špekulant, ki nočajo prodati svojega pridelka, da bi izsilili še višjo ceno. Ob določitvi intervencijske odkupne cene, 1,85 din za kg letošnjega pridelka, spti očitajo tistim pridelovalcem, ki je ne bodo prodali po takih ceni, da so špekulant. Na blagovni borzi bi po sklepku zveznega izvršnega sveta plačevala za njih materialne rezerve.

Nisem zagovornik previsoke cene koruze. Menim pa, da z žigosanjem pridelovalcev s špekulantami cene ne bomo znizali. Treba bo odkriti prave vzroke, zakaj je koruza predraga, in se lotiti tistih.

Zivinorejci in tovarne krmil so ocenili razmere na trgu tako: ko je bila spomladanska odkupna cena koruze okoli 1,50 din/kg in bi nekako ustreza živinorejem in pridelovalcem, so se pojavili izvozniki. V nekaj tednih je cena zrasla preko 2 din za kg. Pozneje je rasta še naprej. Torej so izvozniki in tisti, ki so odločali o izvozu, krivi, da je cena tako visoka. Pridelovalci so izkoristili le svojo pravico, da jo prodajo po najvišji možni ceni.

Ali je to špekulacija? Pričerjam! Ko je zvezni izvršni svet dovolil zvišati ceno premoga do 50%, je to rudnik zvišal do najvišje dovoljene meje. Nekaj dni pozneje pa so o tistem rudniku poročali, da se pojavit izvozniki. V prvem polletju ni imel izgube pri gospodarjenju. Ali je torej upravičeno zvišati ceno tako visoko? Nisem slišal, da bi mu kdo očital špekulacijo, saj ni prekršil predpisov. Za kmetijske pridelke pa cene niso omejene, torej kmetovalci tudi ne kršijo predpisov.

Nekateri so šli tako daleč, da so živinorejcem naprtili celo krivdo, zakaj cena govedine ni bila znižana. Baje zato, ker so priglasili več dopitane živine, kot so je imeli v hlevih. Pozneje se je celo pokazalo, da to nti bilo res. Živinorejci so ožigosali s špekulantami. A kaj so zagrešili? Živino bi radi prodali po takih ceni, kot so jo po določitvi zveznega izvršnega sveta morale plačevati materialne rezerve. Od sredstev, ki jih je republika nameravala dati za pocenitev mesa, ne bi dobili čisto nič. To bi koristilo le porabnikom, ki bi dobili cenejše meso.

Pri žigosanju s špekulantami je treba stvari dobro oceniti. Res je, da je uspešno živinorejo potrebna cenzija koruze. O ustrezni ceni bi se morali dogovoriti živinorejci in pridelovalci. Najlaže pa se bodo dogovorili takrat, ko bosta ponudila po priznanju na trgu uskladeni. Takrat bo odkupna cena koruze najbliže pridelovalnim stroškom. Kdor ruši tako razmerje z izvozom ali kako drugače, pa ovira dogovaranje. To bi bilo potrebitno upoštevati in ne pitati kmetovalcev le z očekoj.

Jože Petek

ŠMARJE

DOBRA KOOPERACIJA

Franc Strašek

je za območje eden glavnih proizvodov, vse ostalo pa naj bi bilo, kot že sedaj, vzdelenje.

Povedati moramo še, da je v sestavu njihove organizacije še 18 preskrbovalnih skladis z reprodukcijskim materialom, preko katerih oskrbujejo kmetovalce z vsem potrebnim pa tudi z gradbenim materialom.

V celotni Šmarski občini je cca 5000 kmečkih proizvajalcev, čistih kmetov pa je cca 3200. V Šmarju pravijo, da sodelujejo z cca 3000 kmeti, s katerimi imajo tesne kooperacijske pogodbe, s 1000 kmeti pa imajo sklenjeno člansko pogodbo.

Zaradi takšne strukture kmetijstva na Šmarskem je seveda dolžnost TOZD Kmetijstvo, da pomaga po svojih močeh čimprej rešiti, kar je povzročil juninski potres. Že zaradi tega so se, po besedah predstavnikov kombinata, akcije za ureditev kmetijskih gospodarstev zelo resno lotili skupno z vsemi ostalimi institucijami. Predvideno nameč je, da se v obdobju naslednjih štirih let na območju njihovega delovanja obnovi 800 kmetij, to je 200 kmetij letno, zaradi tega, ker je to pač nujno, ne samo zaradi posledic potresa, ki je položaj še poslabšal, hkrati pa so to izredno perspektivne kmetije.

Ta investicija bo seveda na ekonomski osnovi, pogojena z vračanjem kreditov pod ugodnejšimi pogoji, doba vršanja pa naj bi bila nekje med 15 in 20 leti, torej še kar ugodno. Obrestna mera

ostane normalna, takšna kot je že sedaj, enako bi veljalo tudi za nasade (okoli 10 let).

Po potresu je ena izmed osnovnih orientacij kombinata na tem območju obnova domačij in gospodarskih objektov, vendar tako, da kmetje ne bi le obnavljali, pač pa gradili tudi na novo, seveda v skladu z nasveti strokovnih služib in ob pomoči kreditov tako, da bi dobili kmetije, ki bi tudi v prihodnjih letih, da ne bi te gradnje predmetnizirali in tako zgrešili kmečke proizvodnje. Seveda bodo morali upoštevati tudi zmanjševanje kmečkega prebivalstva in pa naraščajočo mehanizacijo, razmere na tržišču in podobno.

Razvoj kmetijskega gospodarstva na Šmarskem in Kozjanskem po potresu torej naj ne bi bil le saniranje gospodarstev, temveč dočela načrtno usmeritev v novo in boljšo gospodarjenje, na novih temeljih in novih razmerjih.

Milenko Strašek

Nastelja je tista reč, za katero navadno vedno zmanjka časa, pa če je jesen lepa ali ne. Kazalo je že, da bo živila ležala na golih tleh, a se je vreme vendar toliko povrnilo, da bodo pridni še napolnili listnjake. Kaj pa na to, da spravljanje listja iz gozdov pomeni jemanje hrane drevju, ste kdaj pomislili? O tem kdaj drugič in o nizšenju gozdov tudi.

(Posnetek: Drago Medved)

PISMO IZ KOZJEGA

PRIJETNO, KORISTNO

Pred kratkim smo se v okviru poklicnega usmerjanja, ki je na soli v Kozjem zelo dobro razvito, obiskali šolo za mlade kmetovalce in gospodinje v Sentjurju pri Celju. Pridružili so se nam tudi mladi kmetovalci iz Buč in Podsrde. Ogledali smo si, kako gojeni in gojenke te šole živijo, delajo in kaj se učijo.

Najprej smo si ogledali sadni vrt, narejen v terasah, hlevs s pitanim govedom in kravami molznicami ter telički, medtem ko si perutninske farme zaradi karantene nismo mogli ogledati. Videli smo tudi rastlinjak, kjer imajo najrazličnejše vrste rož. Potem smo si ogledali prostore, kjer se dekleta pripravljajo za poklic gospodinje—kmetovalke. Tu se učijo kuhati

najpreprostejše slovenske jedi. Učijo se tudi o tem, kako se pogrinja miza. V sosednjih prostorih se učijo veži in šivati.

Po končanem ogledu nas je ravnatelj povabil na zakusko. Opisal nam je zgodovino šole. Ustanovljena je bila že leta 1910, pomembna pa je bila za tisti čas predvsem se zato, ker je bila to na Stajerskem ena od dveh šol, kjer je bil učni predmet slovenski jezik. Tako je postala ena od branikov slovenskega jezika na tem delu Slovenije v času Avstroogrške. Poleg drugega je omenil, tudi pomembnost kmetijstva kot gospodarske panoge.

Po tem uvodnem govoru smo predstojniku šole za stavljali vprašanja. Zanimalo nas je predvsem, kakšne so materialne možnosti za solanje, naziv, ki ga dobija, ko končaš to šolo, ali lahko nadaljuješ solanje in kaj lahko postaneš, kakšne so možnosti, da se mladi kmetovalci dokupljajo v poklicu kmetovalca... Tačnih vprašanj je bilo še veliko.

Po večerji smo se odpravili na avtobus. Za slovo pa se je vilia ploha dežja in nas spremjal do Grobelnega. Verjetno pa je ta ekskurzija marsikoga navdušila, da se bo odločil za šolo v Sentjurju in se nato spoprijel s težavami današnjega kmetovalca. Solo smo zapustili z najlepšimi vtisi.

Zavodu za zaposlovanje, ki nam je omogočil to ekskurzijo se za pomoč najlepše zahvaljujemo.

IRENA KODRČ, 8. a
Osnovna šola Kozje

MOZIRJE

ZADRUGA TOZD LJUBLJANSKIH MLEKARN

Samoupravni organi gornjesavinjske kmetijske zadruge so že večkrat opozarjali na nujnost tesnejše poslovne povezave z močnejšim partnerjem. Glede na to, da je zadruga že doslej uspešno sodelovala z Ljubljanskimi mlekarnami, ki so največja proizvajalna organizacija kmetijsko-zivilske stroke v Sloveniji in ker so že doslej veliko napravile za razvoj mlečne proizvodnje v Gornji Savinjski dolini, so na občnem zboru ob koncu oktobra imenovali posebno komisijo z nalogo, da pripravi vse potrebno za izvedbo referendumu o priključitvi zadruge Ljubljanskim mlekarnam.

Zadružni zbori so ugodno sprejeli pobudo in se seznanili ne le s položajem Ljubljanskih mlekarn, marveč tudi s programom investicijskih dejavnosti zadruge, ki jih menijo pod novo streho oziroma kot samostojna temeljna organizacija združenega dela v okviru Ljubljanskih mlekarn hitreje in uspešne rešiti. V tej zvezi gre za dograditev centralnega skladista s hladilnico v Spodnji Rečici, za izgradnjo obrata za predelavo mleka pri zbiralnici v Radmirju, za modernizacijo trgovske mreže in zgraditev nove trgovine v Solčavi, za modernizacijo gostinskega objektov pa tudi za pospešitev kmečkega turizma, za povečanje obsega kreditiranja zasebnih proizvajalcev, za sanacijo klavuncev, za modernizacijo mlečne farme Repenje in med drugim tudi za razširitev mehanične delavnice. Sicer pa zadruga v Mozirju terja od združenega podjetja tudi zagotovilo o odkupu vseh tržnih viškov svojih proizvodov za dalje obdobje.

Referendum o priključitvi gornjesavinjske kmetijske zadruge Ljubljanskim mlekarnam bo v nedeljo, 3. decembra letos.

agrotehnika

KMETOVALCI — GOZDNI POSESTNIKI!

V naši blagovnici lahko kupite verige za razne znamke motornih žag in sicer: STIHL, JONSEREDS, HOMELITE, HUSQVARNA, DOLMAR, JO-BU, ALPINA in PARTNER. Za večidel teh tipov žag so vam na razpolago tudi meči in pogonski zobniki.

Da boste pri svojem delu v gozdu imeli uspeh, si te nadomestne dele nabavite pravočasno. Se priporoča AGROTEHNIKA PE Celje!

PRISTANIŠČE KOPER

SLOVENIJA VEČJA ZARADI MORJA

Bil je zategel dan.

Siv.

Monoton.

Morje pa takšno, kot v vseh pristaniščih.

Leno in samo, pa tudi slano. Bil je samo »Peter Klepec« in njegova moč da poglobi morje in izvrže višek ter naredi prostor. Tako znotraj, kot tudi zunaj.

Pa zateglo je pihalo, da smo se ognili v plašče in iskali zavetrie.

Zgoraj je visela čudna sivina prepletena z zasenčeno modrino in vriškojča v preletu galebov (lahko tudi sestradih), vmes mi, spodaj pa umazano zelenkasto morje, ki se je nekako jezilo, ker po njem niso brodile ladje. Bilo je samo nekaj tečnih čolničev pa ribičev, ki so baje tekmovali, kdo bo več ulovil, potem pa velik dolgčas.

To pa ni vse.

Uvod je pravzaprav romantičen. Vsaj po svoje. Tako, kot je pač po svoje romantično morje in tisti čudoviti vonj po algah, po školjkah in ribah in vseh neprijetnih odpadkih, ki se nabirajo v pristaniščih. Sicer pa pojdimo lepo po vrsti. Zahvala gre predvsem prijetemu kolegu Dušanu Kralju, časnikarju pri tedniku Primorske novice v Kopru (izhaja v slovenščini in italijansčini), da smo zvedeli še nekaj več, kot samo poslovne rezultate, želite in načrte pristanišča (nekateri pravijo slukas, vendar to ni slovensko in naj se grejo slavisti svojo vojno dalje!) Koper.

Osnovni podatki so pravzaprav enostavnii:

Prvi začetki (kot beremo v prospektu »Luka Koper«) izgradnje koprskih luke segajo v leto 1957, ko je »Vodna skupnost Primorske« začela pregrajevati Skocijski zaliv in ko je sesalni bager »Peter Klepec« (še danes aktiven!) začel poglabljati morsko dno. Z odlaganjem izkopanega materiala za pregrado je pologoma nastajalo kopno, ki se je vedno bolj odmikalo od prvotne obale. Začeto delo je prevzelo in nadaljevalo podjetje »pristanišče Koper«, ki je bilo ustanovljeno 23. maja 1957. V tem letu so bili tudi odobreni glavni projekti za prvo operativno obalo. Ze naslednjega leta je v Luki Koper pristala prva čezoceanska ladja, desetisoč tonska »Gorica«. Vzpon razvoja Luke Ko-

per je bil mogočen, saj je že leta 1969 zasedla drugo mesto med jugoslovanskimi lukami, tako po prometu, kot po obsegu ustvarjenega dohodka. Razvoj luke pa ima tudi neposreden vpliv na slovensko gospodarstvo, saj prihrani občutna sredstva pri stroških transporta ter pri uskladiščenju blaga na območju luke.

Luka Koper razvija svojo dejavnost v skladu s konceptom in programi razvoja, ki upoštevajo prednosti geografske lege, predvidene izboljšave prometnih zvez luke z zaledjem, ugodne topografske pogoje (Koprski zaliv je obsežen nanos z morskim dnem, ki je primerno sidrišče globoko do minus 22 metrov in z obsežno nezazidano ravnino — 1600 ha — ki nudi možnost za postopno izgradnjo in razširitev trgovske in industrijske luke) in sodobne tendence v razvoju prometa in luke.

Toliko. Zaenkrat.

Vrnimo pa se malo nazaj, v zgodovino. Bodimo še malo pravljčni.

V Koprui (recimo tam okoli leta 1751) je bilo malo ribičev. Bilo je sicer nekaj solin, okoliški kmetje pa so se v glavnem ukvarjali z oljami, vinom in soljenim ribom. S tem so se ukvarjali predvsem Slovenci, ki so živelii v naselju Bošmarin. Po nekih izročilih je prišlo do tega, ker so živelii v bližnjih gozdovih. Gozd je »bosk«, marin pa mornar. To niso bila posebno organizirana ri-

ne smejo več loviti v pristanišču (tam, kjer je njihovo delovno mesto).

V prvih devetih mesecih letosnjega leta so v pristanišču Koper pretvorili milijardo in 440 ton generalnega blaga (v primerjavi z lanskim letom v istem času se je to povečalo za 8 odstotkov), 329 tisoč ton naftne (zmanjšalo za 8 odstotkov) in 16, tisoč ton suhozemnega prometa. Razveseljivo je, da gre navkljub vsem težavam za povečanje prometa tiste blaga, za katerega je pristanišče Koper specializirano.

To se pravi, da se počasi uresničuje zamisel, da bi posamezna večja jugoslovanska pristanišča sprejemala samo določeno vrsto blaga. V letosnjem letu se je zlasti povečal promet ribje moke, luščenega riža in podobnega. 85 odstotkov blaga gre (ali pride) v pristanišče preko železnice, ostalo pa preko ceste. Tako so lani prepeljali preko železnice milijard in 140 tisoč ton blaga, letos pa za 6 odstotkov manj. Povejmo še to, da pristanišče dejansko stoji samo tri dni v letu (1. januar, 1. maj in 29. november) in da so za prvih devet mesecov letosnjega leta poprečni osebni

dohodki 3218 din ali 16 odstotkov več, kot lani v istem obdobju. Dokaj visoki osebni dohodki (višji od republike poprečja) gredo na racun tega, da je treba pač ladjo iztovoriti ali natovoriti, kar pa — v večini primerov — ni možno samo v rednem delovnem času. Trenutni »potiček« gre tako na račun tega, da ladji enostavno ni, vendar se bo ta situacija že koncem meseca in v decembru izboljšala, tako da bodo letosnjem letu klub vse mu uspešno končali.

Pomudimo se še malo ob njihovih načrtih.

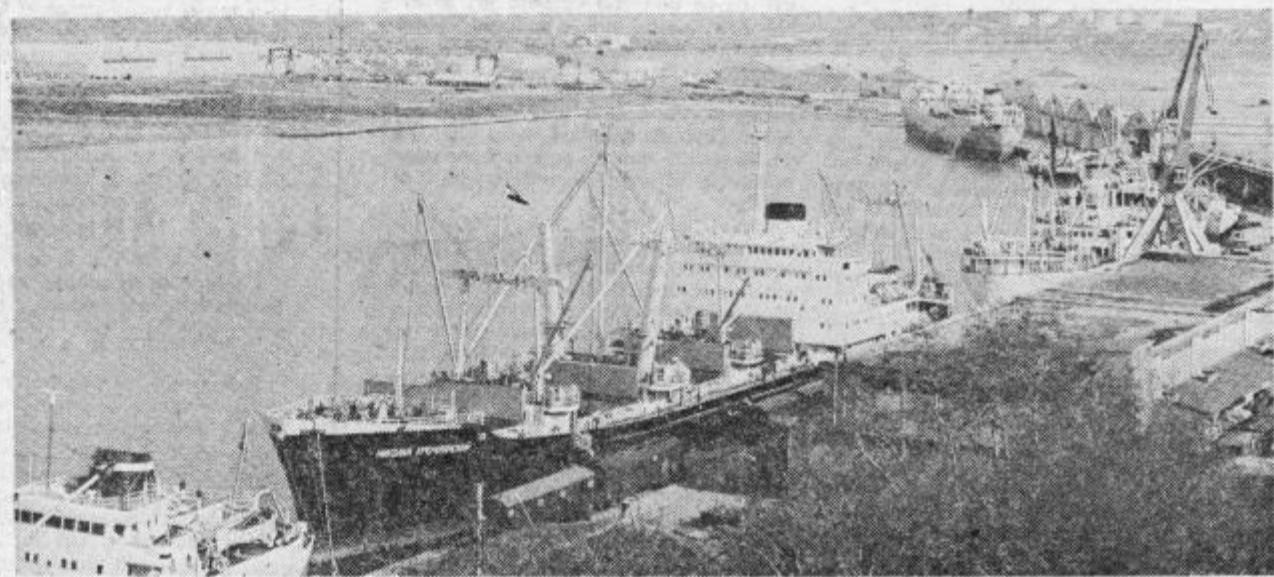
Sprejeli so desetletni razvojni program, ki v glavnem temelji na »kontejnerizaciji«, to je novi oblik (moderneši) transporta. Vsaka »luka« se mora na to pripraviti in v Jugoslaviji naj bi bile štiri takšne »lukes« — Koper, Reka, Ploče in Bar, ki bi bile usposobljene za »kontejnerski« promet. Obstaja predlog, da bi bilo na jugoslovanski obali več manjših zbirnih mest, glavno zbirno mesto (vsaj zaenkrat, za kasneje pa kansisira Reka in Koper, vsak s svojimi argumenti) pa grška »luka« Piraej. V Koprui že urejujejo nov del obale, kjer naj bi

prešli na kontejnerski promet. Treba je pohiteti, če želijo tudi v bodoče ostati sredi aktualnih dogajanj in da ne bodo umaknjeni na »stranski tire«.

S koprskim pristaniščem se je Slovenija povečala za približno 120 hektarov in prav za toliko je manjše morje. Ta številka pa bo v prihodnjih letih se večja, saj pristanišče še poglablja, material pa preko cevi izmetujejo iz morja in tako na drugem koncu ustvarjajo sumernos površino.

Ob zaključku.

Se bi lahko pisali o našem pristanišču, ki se »kot vsak priden« otrok dobro razvija. Zaključimo naj nekako tako romantično, kot smo začeli ta zapis. Mrtvi dnevi, kot so zadnji, naj v našem pristanišču čimprej minejo. Morje je okno v svet. In ker smo si Slovenci že nekoč želi v svet (predvsem preko morja — poznamo tisto staro narodno sle sekaj sekaj smrečico, da si napravi barčico itd.), upajmo, da bo ta naš start v svet Koper. Samo toliko. Dan pa je bil kljub prijetnosti še vedno zategel, siv, monoton, morje pa takšno, kot v vseh pristaniščih. TONE VRABL

CIGANKA

38

»Ali si znored? Ali se ti mesa?« je vplil Osojnik in žila na celu se mu je nabreknila.

»Ce si pameten, boš plačal,« je menil cigan. »Le krištilo ti bo.«

»Ne dam, še pare ne.«

»Tudi prav! Tedaj pojdem k Ravnjaku in mu razodem vso skrivnost o Vandiju... Pa boš z vso svojo družino moral ko garjev pes z Osoj in Ravnjak bo rekel neko drugo, ki mu je ljubša kot troja hči.«

»Haaa, ti misliš, da me boš s takimi svojimi grožnjami še kaj prestrasil?! Prevečkrat sem jih že cul.«

»Zdaj mi je resnica!«

»Le kar pojdi k Ravnaku! Ni besede ti ne bo verjet, nagnal te bo — ne, hlapce bo maščeval, da te primejo in orožnikom predajo.«

»Potem bom pa na sodniji vše povedit.«

»Tudi na sodniji ti ne bodo verjeli.«

»Priprjal bom tako pricé, da bodo morali verjeti.«

»Tedaj se pripravi na deset let ječe.«

»Tebe pa bodo zašili za dvajset let, če si jih toliko učakaš. Ko se izve, da si dekle zabaranital in tako velikansko goljuščo zgrešil, ne uideš več. Meni se ne more bogve kaj zgoditi.«

»Tvoja krivda ni nič manjša kakor moja.«

»Oh, to je drugač! Jaz otroka nisem ugrabil, ampak sem ga le od svojega strica Miška prevzel in ranj skrelbil.«

»Imaš še druge grehe. Glej, da se ne usteješ!«

»Kak mesec bom že moral sedeti, to vem; ampak zaradi tega me še ne bo konec. Ko odsedim, pojdem k Ravnaku in po platičio zato, ker sem mu pripomogel do njegove sreče. Ravnak ni tak stiskal kakor ti.«

»V Osojniku je vse vrelo, tako je bil jezen. Obraz mu je bil bleđ, roke so mu podrlitevale, v očeh mu je bliskal vrati ogenj.«

»Capin prekleti,« je zavpil, stožil te bom.«

»Od takega, kot si ti, ne bo sodnik sprejel tožbe.«

»Cakaj, mrcina, ti bom pokazal!«

»Kaj mi boš pokazal? Nase glej! Plačaj — ali pa bo twoje slave in časti konec.«

»Bola videla, koga bo prej konec. Alo! Izgubi se!«

Cigan se je obrnil in šel. Komaj pa je napravil dva koraka, ga je Osojnik od zadaj za roki popadel in ga pognal pred seboj naravnost k Hudji peči. Cigan je takoj spoznal, da ga hoče potisniti čez navpično skalo v deset ali še več metrov globoko sotesko. Ustavljal se je, upiral, cepetal in otepal — vse zaman. Osojnik je bil močnejši — korak za korakom ga je tiral bliže strašni smrti.

»Pomagajte! Morilec! Pomaaaaagajte! Morili!« je tulil cigan.

Grožno je odmeval njegov obupni krik, toda odgovora ni bilo. V jarku spodaj je bobnela Bistrica. Tedaj je zaklecal in v smrtnem strahu zastokal:

»Pusti me! Prosim te, pusti me! Življenje mi pusti! Nikomur ne bom nič rekel. Nikoli — nikomur —.«

»Da, nikoli — nikomur,« je rohnel Osojnik s svojim basom in ga gnal naprej.

Bliže in bliže sta lezla prepadu — le trije koraki so se do roba — le dva še — le eden še...

»Pomagaaaaajte! Morilec! Pomaaaaaa!«

Hladen dih veje iz globine. Smrt čaka.

Se enkrat se cigan obupno upre — v glavo mu šine misel — po bliskovito se nagne na Osojnikovo desnico, zasadi svoje ostre zobe vanje in mu docela odgrizne dva prsta.

Osojnik je zatulil, ranjena roka se mu je zašibila, cigan si je rešil svojo desnico, zamahnil in treščil morilca po glavi, da se je temu kri ulila iz nosa, skočil v stran in si sprostil tudi levico.

Se enkrat se je Osojnik zaletel v cigana, toda ta je bil

hitrejši; zdrvel je po stezi navzdol in pustil za seboj torbo, klobuk in pelerino.

Pobesnili kmet ga je še kakih dve sto korakov lovil, toda spoznati je moral, da ga ne dohit. Obstal je, pene so mu sile iz ust, strahovito je jel preklinjati. Vrnil se je k studencu, si opral kri in z robcem za silo zavezal ranjeno roko, potem je odračal domov.

Domačim je povedal, da ga je pri studencu nad Hudo pečjo neki potepuh napadel. Ko ga je razbojniček viden, da mu ni kos, ga je v roko ugriznil in mu utekel.

Cigan je brusil pete navzdol in je lomastil kar načrnost čez drn in strn in skozi les. Sele daleč spodaj se je sredi gostega smrečja sesedel, da bi si počil. Strah ga je vedno ni minil. Toda glasnejše od tega je bilo sovraščvo, ki ga je čutil, divje sovraščvo in goreča želja, da bi se maščeval nad tem prekletim zločincem, da bi ga zmlel, zdrobil, uničil — njega in vso njegovo vratio zaledo...

Zdaj mu je bilo vseeno. Se danes pojde k Ravnaku, da mu razodene Vandino skrivnost in vso peklenko hudoびjo Osojnikov...

Ne, k Ravnaku ne sme. Ta je jezen nanj in mu ne verjamne nobene besede. Morda je celo Osojnik že pri njem, da bi ga še bolj nahujskat. Ne! Če bi še enkrat prisel Osojniku v pest, bi mu živ ne ušel več.

Toda maščeval se mora. Uničiti mora tega zločeda. Kam bi šel, da bi ga razgal?

Na sodnijo?

Ne! Sodnije se tudi najpravilnejši cigan rajši izogne.

Saj tudi ni treba, da bi še sam silil v luknjo. Morda bo dovolj že to, da po okraju razglasí, kak človek je pravzaprav Osojnik. To reč bi mu najboljje opravila čevljars Cenc in njegova žena Urška. Da, k temu pojde! Ta dva bosta vse tako raztrobila, da Osojnik ne bo imel več kam.

ŠPORT NT — ŠPORT NT — ŠPORT NT — ŠPORT NT — ŠPORT NT

TTKS CELJE

MNOŽIČNOST, SELEKTIVNOST

V te tri besede bi lahko izdružili kompletan program izhodišč in osnovnih nalog Temeljne telesno kulturne skupnosti Celje za prihodnje leto. Poudarit: pa moramo, da programska izhodišča za prihodnje leto sledijo spremenjenim izhodiščem ustanovne skupnosti TTKS v letu 1973, ki so bila potrjena na široki razpravi družbenega dogovarjanja o finančiraju programu za letošnje leto. Seveda pa izhajajo tudi iz številnih republiških in zveznih dokumentov o telesni kulturi, vse v želji, da bi tudi temu pomembnemu področju zagotovili tisto mesto, ki mu gre.

Tako sprejeta izhodišča podvajajo čimširši razvoj množičnosti v telesni kulturi ter selektivnost in racionalizacijo tekmovalnega športa. Ta načela so začeli izvajati v letošnjem letu in bodo z njihovim izvajanjem nadaljevali tudi v prihodnje. Za izvedbo programa telesne kulture bo odgovorna zveza telesno-kulturnih organizacij z nesilci za posamezna področja:

— Zveza za temeljno telesno vzgojo

— Zveza za športno rekreacijo

— Zveza za tekmovalni šport z ustreznimi komisijami

mi ter strokovnimi združenji.

Kaj so glavni cilji in načelo posameznih področij?

Temeljna telesna vzgoja: Usmerjevalec in koordinator programa temeljne telesne vzgoje je zveza za temeljno telesno vzgojo, ki bo imela cilj dvigniti nivo telesne sposobnosti vse mladine. Razvila se bo z redno telesno vprašanje: »Kaj mi nudi program, ki ga financiram?« Za doseglo ciljev bodo financirali ali so usmerjali občane v naslednje oblike, kot redno organizirane oblike (SSI, vadba rekreacijskih skupin, interna tekmovanja v TOZD), občasno organizirane oblike (TRIM dnevi kolesarjenja, plavanja, hoje, TRIM športni znak, tečaji plavanja in smučanja, pikniki in izleti s športno rekreativno vsebinom itd.), usmerjene oblike (n. pr. z objekti in obveščanjem o možnostih rekreativne aktivnosti itd.) in individualne oblike (občasno organizirane akcije in druge oblike telesno-kulturnega osveščanja, ki temeljijo na dobrri propagandi).

Tekmovalni šport: nosilec programa bo zveza za tekmovalni šport. Izhajali bodo iz dosedanjega položaja in razširjenosti panoge v Celju iz vidika položaja v Jugoslaviji in v svetu, možnost tekmovalnega kadrovskega zaled-

sodelovanju komisije pri občinskem sindikalnem svetu. Osnovni cilji programa so skrbeti za dvig nivoja telesne sposobnosti in vedrega izpopolnjevanja prostega časa vseh občanov s takšnimi programi, ki bodo lahko odgovorili vsakemu delavcu na vprašanje: »Kaj mi nudi program, ki ga financiram?« Za doseglo ciljev bodo financirali ali so usmerjali občane v naslednje oblike, kot redno organizirane oblike (SSI, vadba rekreacijskih skupin, interna tekmovanja v TOZD), občasno organizirane oblike (TRIM dnevi kolesarjenja, plavanja, hoje, TRIM športni znak, tečaji plavanja in smučanja, pikniki in izleti s športno rekreativno vsebinom itd.), usmerjene oblike (n. pr. z objekti in obveščanjem o možnostih rekreativne aktivnosti itd.) in individualne oblike (občasno organizirane akcije in druge oblike telesno-kulturnega osveščanja, ki temeljijo na dobrri propagandi).

Sportna rekreacija: usmerjevalec in koordinator je zveza za športno rekreacijo ob

ja v programih šolske telesne vzgoje in SSD ter pogoji za dejavnost (strokovni kader, objekti, vodstveni kadar itd.).

Se naprej pa bodo prisotni principi, kot odpiranje prioritetenih panog in principa enega kvalitetnega nosilca določene panoge, obvezno izvajanje zgodnje selekcije in športnih šol po dogovorenem programu, doseganje uspehov predvsem z domaćim kadrom, zagotavljanje kvalitetnih strokovnjakov in drugo.

Tu so še pogoji za dejavnost, kot objekti, strokovni kadri in finančiranje. Skratka, vse je zastavljeno tako, da se v novih pogojih realizira osnova za uspešno telesno vzgojo: množičnost, selektivnost in racionalizacija. Za vedati pa se moramo nečesa: dobro zastavljeni programi ne bodo rodili sadežev, če ne bodo z aktivnim delom (ne samo govorjenjem) sodelovali vsi za to področje zainteresirani. Akcija, ki hiti k boljšemu, zahteva polno prisotnost. Realizacija mora prve rezultate dati že prihodnje leto, čeprav tudi takrat vsega se ne smemo zahtevati. Takšen je pač proces.

TONE VRABL

ZBOR SMUČARSKIH STROKOVNIH KADROV

V Celju že vrsto let uspešno deluje področni zbor smučarskih vaditeljev, trenerjev in učiteljev, ki združuje vse smučarske strokovne kadre iz osmih občin celjske regije. To vzorno delovanje je prišlo do izraza tudi na zadnjem skupščini zborov, kjer sta predsednik in tajnik Peter Faktor in Marjan Nuncić seznani delegati iz vseh osmih občin o bogatih rezultatih dela. Zbor šteje 36 smučarskih učiteljev, 4 trenerje in 139 vaditeljev. Najmočnejša strokovna zasedba je v občinah Celje, Velenje, Mozirje, Slovenske Konjice in Zagorje, v Sentjurju, Laškem in Smarju pa močno pričlanjuje tega kadra za organizacijo smučarskih šol in tečajev. Da bi v novo smučarsko sezono stopili strokovno pripravljeni vsi kadri in izvajali svoje delo po enotnih sodobnih konceptih poučevanja, se bo 7 smučarskih učiteljev udeležilo republiškega seminarja v Kranjski gori, kjer bo predelava smučarske začetniške in nadaljevalne šole, na kar bodo takšni seminarji tudi v celjski regiji. Letos bodo takšni seminarji tudi za vse pedagoge za telesno vzgojo na osnovnih in srednjih šolah. Takšni obnovitveni seminarji so že sedaj bili nadvse koristna oblika povezovanja smučarskih strokovnih kadrov, pa tudi potrebna šola za izboljšanje metod poučevanja smučanja. Letos bodo strokovnjaki na terenu posneli na filmski trak tudi več smučarskih šol, pripravili nov tečaj za smučarske vaditelje v prihodnjem letu marca (če bo dovolj kandidatov), nadaljevali z akcijo tekmovanja na Golteh za značko »Belega zajca«, prisostvovali pa bodo tudi strokvenemu seminarju, ki ga bo na Golteh v izvedbi SD IZLETNIK vodil priznani avstrijski smučarski strokovnjak Malknecht.

Na skupščini so sprejeli nove samoupravne akte za delovanje zborov, pri volitvah pa so ponovno izbrali za predsednika Petra Faktorja, za sekretarja pa Marjana Nuncića.

K. JUG

SKRB ZA KADRE

NOGOMET

KLJUB PORAZU TRETI

Nogometni Kladivarji so zaključili jesenski del prvenstva. V zadnjem kolu niso bili uspešni, saj so v Ljubljani visoko izgubili s Stajivo 1:4. Kako in zakaj pa nam je povedal Bojan Ulaga, krivek enajstmetrovke, po kateri so domačini povedli 2:0.

»Igrali smo slabo. Toda kljub temu smo bili na terenu enakovredni. Domačini so zlahka prihajali pred naša vrata in ko je naš vratar Alunović v začetku srečanja nerodno stopil in si poskodoval vezi, smo srečanje izgubili. V preostalih dveh zadetkih je namreč samo statiral in ni mogel reagirati. Pozneje ga je zamenjal Andjelović. — Najstrožjo kazen sem dosegel s tem, da sem igral z roko. Skupaj z domačimi napadalci sem skočil v zrak in žoga me je zadelna v razprtje roke. Skoda!«

Vse kaže, da so Celjani imeli tečaj smole. Sicer pa letos se nikoli niso dobro igrali v dopoldanskih tekmaških. Torej bo potrebno imeti tudi kakšno prijateljsko tekmo v dopoldanskem času!

Trener NK Kladivar Bogdan Stipe je z igralci, ki jim na razpolago dosegel letos dovolj. Fantje so s 15. točkami tretji skupaj z Ilirijo. Vedeči Mercator jim beži za deset, drugi uvrsčena Mura pa pa pet točk. Težko dosegljiva prednost! Zato je potreben spomladni pripraviti čim bolj perspektivno možnost, ki bi lahko poselil za še boljšim mestom šele v sezoni 1975-76. Vsem igralecem NK Kladivarja pa za letošnje predstavitev kljub vsemu hvala: Alunović, Kroflički, Kitaku, Ulagi, Puhner, Posavec, Černiču, Reberšaku, Osojniku, Andjeloviču, Dobravcu, Kudru, Nikolčiku, Hriberniku, Kurežu, Faiferju in Bosidi. Zaradi njihove igre smo večkrat veseli zapuščali Glazijo. J. Kuzma

Igrana vsa srečanja. Z ekipo Jedinjstva, ki je odpadla pred treimi kol, bomo igrali še enkrat in to verjetno še letos. Remi v Zagrebu bi nam prinesel priznanje uvrstitev v prvo možno pomladili svoje vrste.

HOKEJ N. L.

REPREZENTANCA

V soboto je bila v Celju druga mednarodna hokejska tekma. Torkat so nastopili v mladinskih reprezentanci proti Sveci nad Štirje celjski mladinci: Zorko, Vajdečič Antelj, in Ograjenšek. Skupaj z ostalimi mladimi igralci najboljih jugoslovanskih hokejskih moštev so dosegli visok poraz 2:11. Poraz je zaslužen, kajti gostje so lansko leto bili v I. evropski kvalitetni mladinski ligi najboljši. Pri tem pa ne moremo mimo igre celjskih pred-

stavnikov. Selektorja državne mladinske reprezentance Franc Rosina in Dušana Brun sta dala zaupanje celjski četverki, le-ta pa tega ni opravljala. Dobro in borbeno je igral samo Zorko, medtem ko so Vajdečič, Ograjenšek in Antelj popolnoma razočarali.

Za vsakega športnika je nastop v državni reprezentanci velik uspeh in priznanje za delo. To so si celjski igralci tudi zasluži. Toda, ko v garderobi običejno modre majice z državnim grbom, se mora zavedati, da zastopajo naso državo in da si izbran med najboljše. Vsega tega pa se celjska trojka ni zavedala. Igralo je medno, neborbeno in dobilo smo včas; da igrajo fantje za sestavljeno moštvo, ne pa za državno reprezentanco. Zato Antelj, Vajdečič in Ograjenšek: da vas bosta Rosina in Brun se kdaj povabila v izbrano državno mladinsko vrsto, potem se zavedate svoje dolžnosti ali pa pustite lepo modro majico z državnim grbom drugim, ki se bodo vsa borili. J. Kuzma

IZ DELA SSD

USPEŠNO DELO

Pred dnevi so zborovali v novi šoli Slavka Sländra v Celju mladi športni delavci SSD na bivši II. osnovni šoli. Nad 100 delegatov iz razrednih skupnosti in številnih gostje, med katerimi so bili tudi predsednik in sekretar republiškega centra SSD tov. Fabjančič in Rozman iz Ljubljane, zastopstvo TTKS in ObčZTK Celje, vrhunska športnica Nataša Urbančič-Bezjak, večje število učiteljskega zborov z ravnateljico na čelu, so spremajali z največjo pozornostjo poročila o bogatem društvenem delu. SSD šteje nad 400 članstva, od tega pa je bilo aktivnih v sedmih sekcijah nad 50 odstotkov vseh učencev na šoli. Najbolj množično so zastavili svoje delo mladi planinci in šahisti, najbolj kvalitetne tekmovalne rezultate pa so dosegli v gimnastiki, kjer so bili pionirji in pionirke občinskih prvakinje in so se preko področnega prvenstva uvrstili tudi na republiško prvenstvo. Tudi v rokometu so bili pionirji najboljši v občini in na celjskem področju, na republiškem pa so bili tretji. Izreden uspeh so dosegli tudi pionirke v atletiki kot občinske prvakinje.

Nov program predvideva razširitev društvenega delovanja, saj razpolaga nova šola s prostorno televadicino in drugimi prostori, ki bodo omogočili vključevanje pionirjev in pionirk v vsejtem številu krožkov in sekcij. Z urejanjem okolja šole, kjer še ni urejenih igrišč, pa bo članstvo SSD vsekakor prispevalo svoj delež s prostovoljnimi delom. Občni zbor SSD so postrleli se s predvajanjem barvnega filma iz množične letošnje akcije v Celju svsi na kolo — za zdravo telo! in s pripovedovanjem Nataše Urbančičeve, nekdanje učenke te šole, o njeni športni poti doma in v tem v dolgem 15-letnem obdobju.

Za novega predsednika SSD je bil izvoljen Benčina Janko.

K. JUG

TRIM VESTI

Tudi letošnjo zimo bo zveza za športno rekreacijo in oddih organizirala plavalni tečaj za odrasle neplavalece v zimskem bazenu v Posebni šoli ob Ljubljanski cesti. S prvim tečajem naj bi začeli že 2. decembra oz. takrat, ko bo dovolj prijav. Tečaj traja 10 dni brez sobot in nedelj v večernem času. Prijavnina je 150 din. Tečaji bodo trajali tako dolgo, dokler bodo prijave.

Ponovno obveščamo vse, ki so letos izpolnjevali TRIM modri karton, da ga vrnejo

na Zvezo za športno rekreacijo v Celju najkasneje do 1. decembra, osebno ali po pošti. Kasneje vrnjenih kartonov ne bodo upoštevali. Podelitev priznanj — zlatih, srebrnih in bronastih znakov — bo januarja prihodnjega leta.

V teku je cela vrsta tekmovanj SSI. Zveza za športno rekreacijo in oddih organizirala plavalni tečaj za odrasle neplavalece v zimskem bazenu v Posebni šoli ob Ljubljanski cesti. S prvim tečajem naj bi začeli že 2. decembra oz. takrat, ko bo dovolj prijav. Tečaj traja 10 dni brez sobot in nedelj v večernem času. Prijavnina je 150 din. Tečaji bodo trajali tako dolgo, dokler bodo prijave.

tv

ROKOMET: KERAMIK 1.

Tekmovanje v medobčinski rokometni ligi je končano. Jesenski prvak je postal ekipa Keramike iz Liboj, ki je zmagala v vseh srečanjih in ima tako možnost, da postane član štajerske rokometne lige. Rezultati zadnjega kolja: Prebold — Minerva B 19:29, Laško B — Velenje B 0:10 in Celje plo. — Keramik 26:29.

Lestvica jesenskega dela:

Keramik	9	9	0	0	243:164	18
Petrovče	9	5	0	0	296:117	16
Minerva B	9	5	0	4	169:167	10
Celje plo.	9	5	0	4	172:173	10
Kovinar	9	4	0	5	147:157	8
Velenje B	9	4	0	5	112:126	8
Prebold	8	4	0	4	137:131	8
Sempeter	8	2	0	6	185:194	4
Šoštanj ml.	9	2	0	7	150:174	4
Laško B	9	0	0	7	89:150	0

Rokometni Keramiki iz Liboj (od leve proti desni stoje): Gregor Cukl, Danilo Herman, Danilo Kač, Boris Verbič, Bojan Novak in Borut Godler. Cepijo: Vlado Kline, Zdenko Germadnik, Branko Kotar, Ivan Jurak, Vojko Prisljan in Milan Planinšek.

Tekst in

NAGRADNA SLIKOVNA KRIŽANKA

Med reševalce s pravilnimi rešitvami nagradne slikovne križanke bo žreb razdelil naslednje nagrade:

1. nagrada: 500 din
 2. nagrada: 300 din
 3. nagrada: 200 din
 4. nagrada po 100 din

Izrezek z rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo NOVEGA TEDNIKA

tvo NOVEGA TEDNIKA,
63000 Celje, Gregorčičeva
5. Na pisemski ovitek na-
pišite NAGRADNA SLI-
KOVNA KRIZANKA. Pri-
žrebanju bomo upošteva-
li vse rešitve, ki bodo v

uredništvu do četrtna, 5.
decembra.

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za nagradno slikovno uganko, objavljeno v Novem tedniku 7. novembra, smo dobili 139 rešitev. Žreb je razdelil nagrade.

take off:

1. nagrada (100 din):
MIRKO GAJSEK, 63240
 Smarje pri Jelšah, Pre-
 danca 5
 2.—6. nagrada (po 50 din)
 prejmejo:
TANJA PETROVIC, 63000
 Celje, Miklošičeva 11 b
BOGOMILA KOSEC, 63270

Laško, Tičova 7
ANICA LAPORNIK, 63270
 Laško, Harje 3a
MARIJA SKEGRO, 62390
 Ravne na Koroškem
ANDREJA VIDALI, 63270
 Laško, Podsmihel 9
 Vsem izzrebancem bomo
 nagrade poslali po pošti.
 Čestitamo!

REŠITEV NAGRADNE
SLIKOVNE UGANKE
2-a, 4-e, 5-i
REŠITEV IZ
PREJSNJE STEVILKE
MALA KRIZANKA
VODORAVNO: arkada,
teater, akt, 20, Juan,
klas, ae, tla, Rafael, pra-
šek

PROGRAMI

samoupravnih interesnih skupnosti občine Šmarje pri Jelšah

Socialno skrbstvo

Dejavnost socialnega skrbstva je bila doslej v celoti odgovornost in skrb družbenopolitičnih skupnosti občin in republike, ki so tudi materialno pokrivale to dejavnost iz proračunov, v letu 1975 pa bo ta odgovornost v celoti prešene na skupnosti socialnega skrbstva.

Skupnosti socialnega skrbstva naj bi pomenile tudi premik v dejavnosti od pretežno reševanja že nastalih socialnih problemov, ki ga opravlja socialna služba s specifičnimi delovnimi metodami — socialnim delom, k širše zanosvanih dogovorjenim akcijam vseh dejavnikov za ustvarjanje pogojev za popoln razvoj sleherne osebnosti in s tem za preprečevanje socialnih problemov in odpravljanje njihovih posledic.

Socialno skrbstvo ima kot eno izmed področij socialne politike posebno nalogo, da zagotavlja pomoč ogroženim občanom, posameznikom, družinam in skupinam ljudi oziroma občanom, varstvu mladoletnikov, za katere ne skrbijo starši in varstvo osebam, ki niso zmožne skrbeti same zase ter preprečuje nastajanje motenj v njihovem življenju.

Občina Šmarje pri Jelšah steje skupno 30.608 prebivalcev, od tega skupnega števila prebivalcev pa je aktivnega 15.594 oseb. V družbenem sektorju je zaposlenih 5.074 oseb, v zasebnem kmetijstvu pa 8.525 oseb. Otrok v občini starši do 15 let je 8162, od tega šoloobveznih 4.426 otrok. Oseb, starši nad 65 let, je v občini 3.773 ali 12,3 odstotka. Občina Šmarje pri Jelšah sodi med 11 manj razvitih občin v Sloveniji z nizkim narodnim dohodkom (v letu 1973 — 8.105 din na prebivalca). Vse navedene okoliščine se odražajo tudi v socialnem razvoju, kajti slaba ekonomska moč nekega območja vpliva na razvoj tistih dejavnosti, katerih razvoj in položaj vpliva na socialne razmere ter socialno problematiko.

SKUPNOST SOCIALNEGA SKRBSTVA PREDVIDEVA V LETU 1975 NASLEDNJI PROGRAM:

1. Zagotovitev skrbništva mladoletnim osebam in skrbništvo odraslim, ki niso sposobni skrbeti sami zase, za svoje pravice in koristi ter za izbor skrbnikov;

2. Zgodnje odkrivanje telesno in duševno prizadetih otrok:

— zagotovitev razvrstitev telesno in duševno prizadetih otrok, napotitve v posebne šole in zavode;

— nuditi pomoč pri usposabljanju otrok in vključevanju telesno in duševno prizadetih otrok v zaposlitve;

— zavzemala se bo za vzpostavitev zavodov za delovno usposabljanje umsko manj razvitih otrok;

— sodelovati s humanitarnimi organizacijami pri pripravljanju za izboljšanje položaja prizadetih otrok in mladine;

— zagotoviti plačilo stroškov zavodske oskrbe za 12 otrok.

3. Zagotoviti družbeno denarne pomoči 370 socialno ogroženim osebam ter zagotoviti 400 enkratnih družbeno denarnih pomoči in zagotoviti denarne pomoči družinam — kadrovcom;

4. Zagotoviti zdravstveno zavarovanje 250 prejemnikom družbeno denarne pomoči;

5. Namestiti in nuditi pomoč pri namestitvi v domsko oskrbo 18 občanov in namestitev 4 občanov v posebnem zavodu v Hrastovcu;

— zagotoviti plačilo oskrbe 85 oskrbovancem v domovih za ostarele in zagotoviti plačilo 26 občanom, nameščenih v specializiranem zavodu v Hrastovcu.

6. V občini imamo en socialni zavod, to je Dom počitka »Jelšingrad«, kateri pa je dotoran in se bo v prihodnjem letu gradil novi zavod v naselju Šmarje pri Jelšah;

7. Nuditi pomoč telesno in duševno prizadetim odraslim in iskati izvenzavodske oblike varstva zanje;

8. Spremljati rejništvo mladoletnikov in rejništva starejših oseb in zagotoviti plačilo rejništva za 52 otrok;

9. Zagotoviti primerna sredstva za vzdrževanje počitniškega doma za letovanje otrok v Izoli;

10. Nuditi pomoč vedenjsko in osebnostno motenim mladoletnikom, voditi strožji nadzor nad mladoletniki, ki jim je izrečeno strožje nadzorstvo skrbstvenega organa in voditi nadzor nad izvajanjem strožjega nadzora stašev;

— sodelovati s sodišči in sodniki za prekrške v postopkih obravnavanja mladoletnikov;

11. Namestiti v vzgojne zavode teže problematične mladoletnike, ki jim je izrečena zavodska oskrba ter zagotoviti plačilo zavodske oskrbe. Predvidevamo namestev štirih mladoletnikov v zavod;

12. Nuditi pomoč materam in otrokom, rojenim izven zakonske zveze, urejanje družinskih odnosov, odnosov med otroci in starši ter pri urejanju preživnin otrokom in družinam zdomcev;

13. Nuditi pomoč asocialnim osebam;

14. Sodelovati v postopkih za posvojitev otrok;

15. Zagotoviti plačilo stroškov zdravljenja za nezavarovane ogrožene občane;

16. Izvajanje zakona o nekaterih vrstah žrtev nekaterih kategorij žrtev fašističnega nasilja in vojnega materiala in civilnih žrtev vojne.

PROGRAM DELA JE PRIFRAVLJEN NA OSNOVI ANALIZE POSAMEZNEGA PODROČJA DELA IN SICER:

Skrbstveni ukrepi zajemajo skrbništvo mladoletnikov brez staršev ali otrok za katere starši niso sposobni skrbeti in skrbništvo odraslih oseb, ki niso sposobne skrbeti same zase, za svoje pravice in koristi. V letu 1974 je pod skrbništvom 18 mladoletnih otrok in 41 pojnoletnih oseb, predvidevamo pa, da se v prihodnjem letu število ne bo bistveno spremeno.

Usposabljanje telesno in duševno prizadetih otrok predstavlja področje dela pri odkrivanju, spremjanju in nudjenju pomoči teže in lažje telesno in duševno prizadetih otrok. Ker se opravlja odkrivanje še vedno pretežno le pred vstopom v šolo, težimo k zgodnejšim odkrivanjem motenosti otrok. V letu 1974 je bilo kategoriziranih 54 otrok, zato bo verjetno tudi v letu 1975 potrebno razvrstiti do 60 otrok z motnjami in telesnem in duševnem razvoju s tem, da jim je potrebno zagotoviti predlagano obliko usposabljanja oziroma šolanja. V letu 1974 je na posebnem šolanju 27 otrok v zavodih, za katere delno ali v celoti krije oskrbne stroške Temeljna izobraževalna skupnost Šmarje pri Jelšah. Posebno šolo v Rogaski Slatini, kamor trenutno hodijo tudi otroci iz Šmarje ter na oddelku posebne šole v Podčetrtek pa obiskuje skupaj 152 otrok. Predvidevamo, da bo v prihodnjem letu naraščalo število novokategoriziranih otrok, tako da bo prišlo v poštev za zavodske oskrbe 35 otrok. Zavzemati se je potrebno za zavode za usposabljanje umsko manj razvitih otrok, ker navedeni kategoriji otrok ni mogoče zagotoviti ustreznega varstva. V Zavodu za teže duševno prizadete otroke v Dornavi so nameščeni štirje otroci, v Zavodu za delavno usposabljanje mladine v Črni na Koroškem pa so trije otroci. V prihodnjem letu bo potrebno zagotoviti še oskrbo petim lažje prizadetim otrokom v imenovanih zavodih. Za vse navedene primere pa je potrebno zagotoviti tudi plačilo oskrbnih stroškov.

Družbeno denarne pomoči so oblika nudjenja materialne pomoči občanom brez dohodkov, ki nimajo nikogar, ki bi bil po zakonu dolžan skrbeti zanje. V letu 1974 je prejemalo redno družbeno denarno pomoč 336 socialno ogroženih občanov. Povprečna družbena denarna pomoč znaša 250 din na osebo. Najvišja družbena denarna pomoč znaša 500 din, najnižja pa 150 din. Ugotavlja se, da število prejemnikov družbene denarne pomoči iz leta v leto narašča, zato predvidevamo, da se bo v prihodnjem letu povečalo to število na 370. Sporazum o dodeljevanju družbeno denarnih pomoči, ki je bil sprejet v letu 1972 določa višino denarne pomoči za prejemnike, ki so brez dohodkov v višini polovice varstvene pokojnine. V letu 1974 v občini zaradi premajhnih sredstev, sporazuma ni bilo mogoče realizirati. Družbene denarne pomoči bo potrebno v letu 1975 realizirati po družbenem sporazumu in bodo te pomoči znatno višje. V občini je 67 podpirancev takšnih, katerim je družbene denarna pomoč edini vir za preživljvanje, 45 podpirancem pa je nujno potrebno dodeliti varstveni dodatek za tujo pomoč in nego, kateri znaša 75 odstotkov dodatka, ki ga izplačuje skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Izplačujejo se še tudi začasne in enkratne družbeno denarne pomoči. Enkratne pomoči so namenjene socialnim podpirancem za nabavo ozimnice, predvsem kurjave,

zimskih oblačil itd. Dodeljuje se v nujnih primerih tudi osebam, katerim lastna sredstva ne zadoščajo za preživljvanje, npr. bolezni, študijska pomoč itd.

Začasne družbeno denarne pomoči pa se dodeljujejo osebam, ki so sicer sposobne za delo, iz raznih objektivnih razlogov pa so se znajde v trenutnih težavah in jim je potrebna začasna družbeno denarna pomoč za preživljvanje. Te pomoči so predvsem deležne materje samohranilke. K tej skupini družbeno denarnih pomoči moramo obravnavati tudi podpore kadrovemu. Kadrovsko denarno pomoč pa so po zakonu upravičeni sprejemati družinski članji, katerih hraničec družine se nahaja v obvezni vojaški službi in je s tem ostaja družina brez sredstev za preživljvanje.

Osebe, katere sprejemajo družbeno denarno pomoč ali se nahajajo v zavodih, domovinah, imajo pravico do posebnega zdravstvenega zavarovanja, kateri prispevki se plačuje v mesečnem pavšalcem znesku.

V zavodih za odrasle se trenutno nahaja 114 oseb, za katere v celoti ali delno plačuje občina.

V Domu »Jelšingrad« se nahaja	53 oskrbovancev
V Domu »Jožeta Potrča« Poljčane	11 oskrbovancev
V Domu v Polzeli	6 oskrbovancev
V Domu Impolja	7 oskrbovancev

V specializiranem zavodu za duševno in življenjsko bolezen v Hrastovcu pa se nahaja 26 oskrbovancev. V letu 1975 bo potrebno zagotoviti plačilo za 114 starejših oseb v zavodih ter za 22 novih primerov.

Za potrebe občine imamo dom odprtega tipa, to je Dom počitka »Jelšingrad«, ki posluje kot socialni zavod. Trenutno je kapaciteta zavoda zmanjšana zaradi tremesa na 90 postelj, in sicer je v njem 76 oskrbovancev iz občine Šmarje pri Jelšah, iz občine Sentjur pri Celju je 10 oskrbovancev, ostali pa so iz drugih občin Slovenije. Oskrbni dan je trenutno za pokretne 45,00 din dnevno, za nepokretne pa 51,00 din dnevno. Zavod za socialno zavarovanje pa nam plača za zdravstveno oskrbo še 6,00 din dnevno no zavarovanca. Letna realizacija od oskrbnin bo 1.850.000 din za leto 1975. Skladi zavoda se ustvarjajo v skladu z veljavnimi predpisi. Osebni dohodki pa se izplačujejo skladno s samoupravnim sporazumom.

Z ozirom na odločitev Skupščine občine Šmarje pri Jelšah in Sentjur pri Celju, bomo škodo, ki jo je napravil potres, nadomestili tako, da bomo zgradili nov zavod v naselju Šmarje pri Jelšah. Novo grajeni zavod bo imel kapaciteto 150 oskrbovancev, ki bodo oskrbovani v šestih negovalnih enotah. Stroški za novogradnjo bodo znašali predvidoma 23.000.000 din. Zavod bo dograjen leta 1976 in bo zaposljeval 30 delavcev. Oskrbni dan bo v novem zavodu ostal na isti višini kot je danes, zvišan bo le za povečano amortizacijo. Sredstva za novogradnjo bo zagotovila SPIZ Ljubljana do višine 10.000.000 din, 13.000.000 pa bo prispeval Republiški Štab za odpravo škode po potresu.

Rejništvo je oblika pomoči nudjenja varstva mladoletnim otrokom v tujih družinah, in sicer za otroke, za katere ne skrbijo starši in za otroke, za katere starši ne morejo skrbeti. V letu 1974 je bilo v rejništvu 39 otrok in so zarne rejniški prejemniki od 200 do 1.200 din mesečno (1.200 din je bila rejnina za dva otroka v rejništvu v Mariboru, ker na usposabljanju zaradi tujevne prizadetosti). Predvidevamo, da se bo število otrok v prihodnjem letu povečalo za 13 otrok. Višine rejnini bo potrebno v prihodnjem letu povišati, saj ugotavljamo, da rejnne ne zadoščajo niti za minimalno pokritje stroškov zadrževanja otrok.

Letovanje otrok je že nekaj let ustaljena organizacija oblike 15-dnevnega varstva in vzgoje šolskih otrok. Letno se zagotavlja brezplačno letovanje 150 socialno in zdravstveno ogroženim otrokom. Pred leti so ti otroci letovali v Rovinju, zadnja tri leta pa letujejo v Izoli. Stroški letovanja otrok se krijejo iz skladu za otroško varstvo, investicije pa se krijejo iz proračuna občine. Za leto 1975 predvidevamo 60.000 din, s tem, da bomo zagotovili letovanje 150 otrokom.

Skrbstveni organ Skupščine občine Šmarje pri Jelšah obravnavava povprečno 70 mladoletnikov zaradi raznih dejav, ali prekrškov. Organ je izvajal strožje nadzorstvo v letu 1974 nad 28 mladoletnimi prestopniki. Pred sodišči je bilo obravnavano 47 mladoletnih prestopnikov, starši nad 14 let. V vzgojnih in poboljševalnih zavodih imamo trenutno 5 mladoletnikov, za prihodnje leto pa predvidevamo vključiti še 4 mladoletnike.

Socialna služba v občini mora zagotoviti pomoč nudjenja pomoči pri urejanju družinskih odnosov, urejanju odnosov med otroci in starši ter pri urejanju očetovstva nezakonskim otrokom (letno okoli 35 primerov). Nadalje je potrebno nuditi pomoč materam pri urejanju preživnin za nedoletne otroke ter nuditi pomoč prevžitkarjem pri urejanju njihovih odnosov.

Vzgoja in izobraževanje

Dejavnost vzgoje in izobraževanja načrtuje sistem vzgoje in izobraževanja. Vsebina programa za leto 1975 pa pomeni uresničevanje družbenih ciljev in nalog na področju vzgoje in izobraževanja v občini. Obsegata dejavnosti:

a) dejavnosti predšolske vzgoje: mala šola, testiranje šolskih novincev in del dejavnosti vzgojno-varstvenega zavoda

b) dejavnosti osnovnih šol in posebne osnovne šole: pouk po predmetniku za šolsko leto 1974/75, podaljšano bivanje, prevozi učencev in varstvo učencev vozačev, vzdrževanje učencev v domovih, šolske svetovalne službe, prehrana učencev in brezplačni učbeniki nove matematike

c) izobraževanje odraslih

d) nižje glasbene šole

e) kadrovska vprašanja

Poleg navedenih dejavnosti je potrebno družbena pričadevanja v letu 1975 usmeriti v:

— izenačenje družbeno ekonomskoga položaja izobraževalne dejavnosti z drugimi področji združenega dela.

— povečanje učinkovitosti izobraževanja

— ZAGOTAVLJANJE SOLIDARNOSTI IN VZAJEMNOSTI FINANCIRANJA VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

— Poglabiljanje idejnosti vzgojno-izobraževalnega dela

— izenačenje pogojev za pridobitev osnovnošolske izobrazbe

— načrtno poklicno usmerjanje učencev,

— z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi zagotoviti stimulativno vrednotenje pedagoškega dela

PEDAGOŠKA VZGOJA

Ta vzgoja obsegata različne oblike vzgojno-varstvenih dejavnosti in pripravo otrok za vstop v osnovno šolo. Skrb za to področje je poverjeno Svetu za otroško varstvo pri Temeljni izobraževalni skupnosti, v letu 1975 pa bo to delo prevzela TSOV. Razvoj otroškega varstva v letu 1974 in 1975 prikazujejo programi usmeritve in izhodišča za uresničevanje programa razvoja in financiranja Skupnosti otroškega varstva. Izobraževalna skupnost se v to področje vključuje s tem, da finanira vzgojno dejavnost, stroške male šole in testiranje šolskih novincev. Povečana kapaciteta v vzgojno-varstvenem zavodu zahteva večje število strokovnih kadrov. V letu 1974 je zapošlenih 13 vzgojno-varstvenih delavk, 5 varuhinj in 12 tehničnih delavcev. V letu 1975 bo zgrajen objekt otroškega varstva v Ratanski vasi s kapaciteto treh igralnic za otroške jasli in 6 igralnic za predšolske otroke od 3. do 7. leta, ter v Podčetrtek dve igralnice (nadomestna gradnja). Za normalno delovanje vzgojno-varstvenega delovanja v novih zavodih bo zapošlenih 8 vzgojiteljev, 3 medicinske sestre (otroške negovalke) ali vzgojiteljice za delo v oddelkih do 3. leta.

Nove šole na Vinskem vrhu, Sentvidu, Mestinju, Kristan vrhu in Pristavi, bodo imele tudi po eno igralnico za predšolsko varstvo.

V njih bo s 1. 9. 1975 organizirano predšolsko varstvo mešanih oblik (od 3. do 7. leta starosti). Za normalno delovanje le-teh bodo dodatno zaposlene še 4 vzgojiteljice.

OSNOVNO SOLSTVO

V šolskem letu 1974/75 je organizirana osnovna šolsko-vzgojno-izobraževalna dejavnost v 7 centralnih, 3 samostojnih 11 podružničnih osnovnih šolah. Vzgojno-izobraževalno delo opravlja zaradi nezasedenih vseh delovnih mest pa potrebujemo 264 učiteljev. Manjka nam torej 65 učiteljev. Vse Temeljne izobraževalne skupnosti v SR Sloveniji so se dogovorile za vsebinsko enoten program, ki poleg dejavnosti osnovnih šol vključuje tudi dejavnosti posebnih osnovnih šol, ki se vrednoti po enotnih kriterijih. S tem je delno odpravljena razlika v vrednotenju vzgojno-izobraževalne dejavnosti, istočasno pa tudi izenačenje kvantitete in kvalitete osnovnega šolskega po vsej Sloveniji. Posebno skrb bomo morali v letu 1975 posvetiti: zmanjševanju kombiniranega pouka, modernizaciji pouka, kadrovski zasedbi osnovnih šol in prehajjanju osnovnih šol v celodnevno šolo.

Težje duševno in telesno prizadeti učenci in mladostniki so vključeni v različne zavode za usposabljanje izven območja občine Smarje pri Jelšah, kot so: zavodi slušno in govorno prizadetih, slabovidnih in slepih, telesno invalidnih in dolgotrajno bolnih, vedenjsko motenih in težje duševno prizadetih. To izobraževanje in usposabljanje financira Temeljna izobraževalna skupnost.

POSEBNA OSNOVNA SOLA

V šolskem letu 1973/74 je bila ustanovljena posebna osnovna šola Smarje pri Jelšah s sedežem v Rogaški Slatini. V njej se vzgajajo in izobražujejo kategorizirani lažje duševno prizadeti učenci. V šolskem letu 1973/74 je potekal pouk v tej šoli v Rogaški Slatini in Smarju pri Jelšah. Ker sta šolski zgradbi v Smarju prizadeti od

junijskega potresa, se vozijo učenci iz tega kraja v Rogaško Slatino. Dislocirani oddelki te šole je ustanovljeni tudi v Podčetrtek. Šola ima 13 oddelkov od 1. do vključno 7. razreda, pouk v njej pa obiskuje 137 učencev.

OSNOVOSOLSKO IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

To izobraževanje organizira Delavska univerza Smarje pri Jelšah, ki opravlja tudi druge oblike izobraževanja, (šola za stare, šola za življeno, kulturno-estetska vzgoja, gospodinjski tečaji in več drugih oblik izobraževanja.)

V LETU 1974/75

Mnogi niso končali osnovne šole v rednem času. Pri vključevanju v delovni proces v samoupravljanje in poklic postaja nedokončana osnovna šola problem.

NIZJA GLASBENA SOLA

Ker še ni ustanovljena nižja glasbena šola v občini, je osnovna šola Smarje pri Jelšah ustanovila v šolskem letu 1974/75 oddelki nižje glasbene šole v Smarju pri Jelšah ter dislocirani oddelki te šole v Rogaški Slatini. Učenci osnovne šole Kozje so vključeni v glasbeno šolo Krško, Bistrica ob Sotli pa v glasbenu šolo Krapina — dislocirani oddelki Klanjec. Del sredstev za izvajanje pouka krije izobraževalna skupnost, del pa starši učencev.

KADROVSKA VPRASANJA

Kadrovske problemi na osnovnih šolah v odročnih krajih in v vzgojno-varstvenih zavodih ter strokovnost učiteljev so še vedno zaskrbljujoči. Potrebno jih bo reševati s prizadevanji vseh nosilcev politike na področju vzgoje in izobraževanja. Kritično kadrovske stanje je odraz večletnega nekontinuiranega prizadevanja družbenih faktorjev v republiki in občini.

Za postopno reševanje tega problema si bo izobraževalna skupnost v letu 1975 prizadevala za:

— izenačenje družbeno-ekonomskoga položaja pedagoških in vzgojiteljskih delavcev:

— enakopravno in sprotno reševanje materialnega vprašanja, ker se le tako lahko zajezi odliv pedagoškega in vzgojiteljskega kadra v nepedagoške poklice:

— izboljšanje možnosti strokovnega in dopolnilnega izobraževanja:

— skrb za dokvalifikacijo:

— nadaljevanje in dopolnjevanje sistema štipendiranja študentov za pedagoške poklice:

— izvedba prožnega sistema izrednega študija za pridobitev pedagoške izobrazbe:

— nadaljevanje stimulacije na težavnih delovnih mestih na šolah v odročnih krajih, da bi s tem ublažili odhajanje učiteljev.

DRUGE DEJAVNOSTI

Izobraževalna skupnost bo kot prejšnja leta tudi v letu 1975 posvetila posebno skrb izenačevanju pogojev šolanja učencev. Z investicijskim vzdrževanjem šolskih prostorov, kuhinj in šolske opreme v starih šolskih objektih se bo zboljšalo počutje učencev tudi v starih, nefunkcionalnih šolskih zgradbah.

Planiранje investicij v šolski in vzgojno-varstveni prostor so v letu 1974 v celoti izostale, razen nadomestnih gradenj šolskih zgradb in stanovanjskih enot delavcev osnovnih šol in VVZ zaradi posledic potresa z dne 20. junija 1974. To gradnjo vsebuje posebni program izobraževalne skupnosti, financiranje pa teče po principu solidarnosti.

Otroško varstvo

Naloge, ki jih po novi ustavi opravljajo samoupravne interesne skupnosti otroškega varstva, so zelo obsežne. Nekateri izmed teh nalog programirajo in izvajajo same, druge pa programirajo in izvajajo samoupravne interesne skupnosti za socialno varstvo, zdravstvo, vzgojo in izobraževanje ter drugi samoupravni organi in družbene politične skupnosti.

Delo skupnosti otroškega varstva je usmerjeno k družini, ki je v naših razmerah polno zaposlena, k varstvu in vzgoji predšolskih otrok, ekonomsko in socialno varnost družine, zdravstvenega varstva otrok in njihovega usposabljanja.

Po sprejetem zakonu o Temeljnih skupnostih otroškega varstva, ki je bil sprejet koncem leta 1968, opravlja naloge, ki se nanašajo na dejavnost skupnosti otroškega varstva, svet za otroško varstvo pri Temeljni izobraževalni skupnosti Smarje pri Jelšah.

V minulem obdobju so bili doseženi vidni uspehi pri organiziranem dnevnem varstvu otrok, saj smo zgradili tri otroške vrte: v Smarju pri Jelšah, Rogaški Slatini in Rogatcu; s kapaciteto za 200 predšolskih otrok. Uspeli smo tudi pri drugih oblikah: letovanje socialno in zdravstveno ogroženih otrok, kategorizacija otrok z motnjami v duševnem in telesnem razvoju, zdravstveno varstvo otrok, šolska prehrana in dodeljevanje denarnih pomoči otrokom iz socialno ogroženih kmečkih družin.

REALIZACIJA PROGRAMA OTROSKEGA VARSTVA V LETU 1974

Programska dejavnost je bila usmerjena na naslednje oblike varstva in vzgoje otrok:

— dnevno varstvo predšolskih otrok v VVZ

— varstveni oddelki za učence osnovnih šol

— rejniška služba

— organizacija prehrane šolskih otrok, predvsem otrok vozačev

— letovanje socialno in zdravstveno ogroženih otrok

— sistematični zdravstveni pregledi predšolskih in šolskih otrok

— kategorizacija otrok v ustrezne posebne osnovne šole in vključevanje v ustrezne posebne osnovne šole

— dodelitev otroškega dodatka, otrokom iz socialno ogroženih kmečkih družin in kmečkim otrokom prizadetim po potresu.

V organiziranim dnevnim varstvu predšolskih otrok je bilo ob koncu leta 1973 161 otrok, ali 3 % odstotku vseh predšolskih otrok, ob koncu septembra pa 209 ali 14,5 odstotka predšolskih otrok, in to: v VVZ Smarje pri Jelšah — 55 otrok, v VVZ Rogaška Slatina — 98 otrok, v VVZ Rogatec — 46 otrok in v vzgojno varstvenem oddelku v Podčetrtek — 10 otrok.

Največje potrebe po organiziranim varstvu predšolskih otrok se kažejo predvsem v KS Rogaška Slatina, kjer je zaposlitev staršev največja. Zaradi nezadostnih kapacitet v VVZ Rogaška Slatina je bilo v tem letu odklonjenih nad 60 predšolskih otrok, 17 otrok pa se dnevno vozi v VVZ Rogatec, kar vsekakor otežkoča delo VVZ.

V tem letu smo predvideli novogradnjo otroškega vrtca v Ratanski vasi za kapaciteto 156 otrok, od tega za varstvo dojenčkov do 2 let starosti za 36 otrok. Do realizacije programa pa ni prišlo. Predračunska investicijska vrednost objekta znaša 4.600.000 z nabavo opreme in komunalno ureditvijo pa 5.590.000 dinarjev. Potrebnih finančnih sredstev ni bilo na razpolago.

V šolskem letu 1973/74 se je prehrana šolskih otrok občutno izboljšala. V ta namen je TIS prispevala večja finančna sredstva. Strmeti je za tem, da bi v šoli malice prejemali vsi otroci z dodatkom sezirka za otroke vozače na centralnih šolah. Prizadevali si bomo, da bodo otroci — vozači dobivali tudi zajtrk.

V obmorskem letovišču Izola je letos letovalo 144 zdravstveno in socialno ogroženih šolskih otrok. Oskrbiški stroški smo v celoti krili iz skладa za otroško varstvo in prispevka Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje. V kategorizacijskem postopku je bilo zajetih 50 otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju. Vsem kategoriziranim otrokom smo dali možnost vključevanja v ustrezne šolske zavode.

Za odpravo socialno-gmotnega razlikovanja med delavskimi in kmečkimi otroci je RSOV v Ljubljani iz solidarnostnega skладa v tem letu prispevala znatno večja finančna sredstva za dodelitev otroškega dodatka otrokom iz socialno ogroženih kmečkih družin.

Na podlagi sprejetih kriterijev za dodeljevanje otroškega dodatka je v tem letu sprejelo OD 1.178 kmečkih otrok v mesečnem znesku po 95 din kar znaša 84,3 odstotno povečanje od leta 1973. Poleg teh upravljencev so zaradi potresa dodatno sprejeli enkratno denarno pomoč v višini 1.000 din 503. kmečki otroci, katerih KD ne presega letno 2.000 dinarjev.

PROGRAMSKE USMERITVE DEJAVNOSTI SKUPNOSTI OTROSKEGA VARSTVA ZA LETO 1975

Naloge in dejavnost skupnosti otroškega varstva bodo v letu 1975 usmerjene v krepitev medsebojnih odnosov družbene skrbi in solidarnosti do varstva družine, varstva zaposlenih mater, v razširitev organiziranega dnevnega varstva in vzgoje predšolskih otrok.

Skupnost otroškega varstva bo zagotovila, da se s sredstvi, ki jih bodo dajali delovni ljudje v ta namen, doseže največji učinek.

Naloje na področju varstva predšolskih otrok:

— prizadevati si za razširitev prostorninskih kapacitet za organizirano varstvo predšolskih otrok v VVZ.

— zbrati potrebna investicijska sredstva za novoogradnjo otroškega vrtca v Ratanski vasi po že izdelanem načrtu.

— določiti diferencirane cene vzgoje in varstva otrok glede na dohodek staršev

— subvencionirati stroške oskrbe otrok iz socialno šibkih družin

— zagotoviti varstvo in vzgojo predšolskih otrok v krajih, kjer ne obstajajo VVZ,

— skrbeti za potrebno število vzgojiteljskega kadra v VVZ z ustrezno politiko štipendiranja.

Na področju vzgoje in izobraževanja:

— zagotov

Telesna kultura

Ocena realizacije v letu 1974 in programska usmeritev v letu 1975

S sprejetjem nove ustave in izvajanjem njenih določil so se na telesnokulturnem področju ustvarili osnovni pogoji za razvoj telesne kulture. V TTKS se združujejo interesi delovnih ljudi pri urejanju razmer v telesni kulturi, finančira pa se tudi hitrejši razvoj telesne kulture v občini.

Naša naloga za leto 1975 je: izboljšati nemogoče razmere v telesni kulturi in omogočiti delovnim ljudem dostop do telesnokultурne dejavnosti. Ugotavljamo, da so bile naše programske usmeritve pravilne, saj so se razmere na področju telesne kulture že bistveno spremenile. Napor, ki jih je pri tem vložila TTKS niso bili zmanjšani. Za prihodnje obdobje pa predvidevamo še temeljitejšo vsebinsko usmeritev. Telesna kultura je pravica in dolžnost sihernega delovnega človeka, zato je potrebno še naprej ustvarjati možnosti za udejstvovanje na tem področju čim širšemu krogu delovnih ljudi, zlasti mladini, in uveljavljati in razvijati take samoupravne odnose, ki bodo telesni kulturi zagotovili hitrejši vsestranski razvoj.

Omenjeni je treba nekatere letošnje rezultate na področju telesne kulture:

- razvoj tekmovalnega in vrhunskega športa

S sofinanciranjem razvoja tekmovalnega in vrhunskega športa so se posamezne športne organizacije rešile osnovne skrbi: finančiranja dejavnosti.

- razvijanje množičnosti telesne kulture.

Akcijo za razvoj množičnosti je potrebno temeljitejše organizirati v TVD Partizan in ŠSD. Akcija TRIM je pokazala izredno zanimanje delovnih ljudi za tovrstno dejavnost.

- gradnja športnih objektov

Zgrajeni ali v gradnji so nekateri objekti, ki bodo omogočili še hitrejši razvoj telesne kulture.

Združena sredstva so omogočila, da smo postavljene cilje tudi dosegli. Naša skupna prizadevanja iz preteklega leta bomo vnaprej usmerili na naslednja področja:

1. **Množičnost**, ki postaja osnova usmeritev vseh naših prizadevanj in akcij na področju telesne kulture. Posebne pozornosti bodo deležni telesna vzgoja in športna aktivnost v vzgojnem izobraževalnem procesu, športna rekreacija delovnih ljudi ter tekmovalni in vrhunski šport. Skrbeli bomo tudi za športno rekreativno dejavnost delovnih ljudi. V ta namen bomo organizirali naslednje akcije:

- a) množična tekmovanja in akcije v boji.

b) Teki v obliki jesenskih in spomladanskih krosov ter organizacija TRIM tekmovanja na obstoječih objektih.

c) Akcijo »Naučimo se plavati« je potrebno razširiti v šolah, OZD in krajevnih skupnostih.

d) Smučanje: poseben poudarek bo na rekreativnem smučanju.

- e) Kolesarjenje.

2. **Vzgoja kadrov**, z načrtno politiko moramo vzgajati in izpopolnjevati kadre za telesno-kulturno aktivnost.

3. **Izgradnja objektov**.

4. **Sofinanciranje in razvoj tekmovalnega športa**.

5. Z družbeno akcijo in vključevanjem vseh dejavnikov moramo pristopiti k izdelavi srednjoročnega programa.

Kultura

Kulturna skupnost pospešuje in razvija tiste kulturne zvrsti, za katere se občani zanimajo in so potrebne za njihov kulturni standard.

V letu 1974 smo skušali čim bolj zajeti vse vidike kulturnega življenja in razvijati naslednje dejavnosti:

1. Nudenje kulturnih dobrin najširšemu krogu občanov s področja dramske, glasbene in likovne dejavnosti.

- 2. Krepitev knjižnične mreže.

3. Pospeševanje amaterske dejavnosti v prostvenih društvih.

4. Opremljanje, adaptacije in novogradnje kulturnih domov.

5. Sahacija kulturno-zgodovinskih spomenikov.

6. Sofinanciranje regijskih kulturnih ustanov.

V letu 1975 bomo določevali in razvijali dosedanje programske usmeritev.

1. GLEDALISKA DEJAVNOST

a) Sofinanciranje Slovenskega ljudskega gledališča Celje.

b) Redna dejavnost gledaliških skupin: v letu 1975 bomo posvetili vso pozornost dejavnosti društev, ustanovili bomo kulturne skupine v vseh krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah ter tako sledili kulturni akciji sindikata, na osnovnih šolah nameravamo ustanoviti podmladke prostvenih društev.

c) Akcije:

- 6 gostovanj poklicnih gledališč za mladino in odrasle,
- abonma Kozjansko,
- 2 predstavi za delovne organizacije v celjskem gledališču,
- 2 predstavi za učence 7. in 8. razredov v celjskem gledališču,
- gostovanje lutkovnih gledališč,
- gostovanja domačih gledaliških skupin,
- gledališka vzgoja in srečanja,
- obisk novoletne predstave v celjskem gledališču.

2. GLASBENA DEJAVNOST

a) Redna dejavnost glasbenih skupin:

b) Akcije:

- 8 gostovanj vokalnih in instrumentalnih skupin za mladino in odrasle,
- 2 operni predstavi za odrasle,
- 1 opera predstava za šolsko mladino,
- 1 opera predstava za delovne kolektive,
- gostovanja domačih glasbenih skupin,
- glasbena vzgoja in revija šolskih pevskih zborov.

3. KNJIŽNICA DEJAVNOST

a) Sofinanciranje Studijske knjižnice v Celju.

b) Materialna in kadrovska krepitev knjižnic:

c) Akcije (pogovori z bralci, literarni večeri).

4. SPOMENISKO VARSTVO

a) Sofinanciranje osnovne dejavnosti Zavoda za spomenisko varstvo v Celju.

b) Akcije:

- obnova in zaščita kulturno-zgodovinskih spomenikov in spomenikov NOB.

5. ARHIVSKA IN MUZEJSKA DEJAVNOST

Sofinanciranje muzejske in arhivske dejavnosti.

6. LIKOVNA IN GALERIJSKA DEJAVNOST

Sofinanciranje likovnih razstav v Rog. Slatini in v drugih krajih.

7. KINEMATOGRAFSKA DEJAVNOST

Opremljanje kinodvoran s kinoprojektorji.

8. DEJAVNOST KULTURNIH DOMOV IN KLUBOV

Opremljanje domov kulture in zagotavljanje redne dejavnosti.

9. DEJAVNOST ZKPO

a) Zagotavljanje redne dejavnosti ZKPO.

b) Akcije (izobraževanje amaterskih delavcev, proslave, prireditve).

10. INVESTICIJE

a) Novogradnja kulturnih domov v Lesičnem, v Smarju pri Jelšah in izdelava projektov za dom kulture v Rogaški Slatini.

b) Adaptacije kulturnih domov in knjižnic.

SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI SMARTNO V ROŽNI DOLINI

razpisuje delovno mesto

TAJNIKA sveta krajevne skupnosti Šmartno v Rožni dolini

POGOJI:

- da ima ekonomsko ali njej enako šolo
- da ima delovne izkušnje v samoupravnih ali družbenih organizacijah, zlasti v krajevnih skupnostih,
- da ima moralnopolitične kvalitete in da je družbeno politično aktiven.

Osebni dohodek je zajamčen po dogovoru.

Nastop delovnega mesta s 1. 1. 1975 ali po dogovoru.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili v roku 15 dni po objavi razpisa oz. do zasedbe delovnega mesta na naslov: Krajevna skupnost — razpisna komisija, Šmartno v Rožni dolini.

SKUPŠČINA OBČINE ŽALEC

je na podlagi 66. in 125. člena statuta občine Žalec (Uradni list, SRS, št. 9/74) ter na podlagi 4. člena zakona o referendumu (Uradni list, SRS, št. 29/72) na seji zborna združenega dela, zborna krajevna skupnost in družbeno-političnega zborna dne 15. novembra 1974

sprejela

ODLOK

o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka za financiranje izgradnje določenih objektov družbenih dejavnosti na območju občine Žalec v obdobju od leta 1975 do leta 1979.

1. člen

Za območje občine Žalec se razpiše referendum za uvedbo samoprispevka za financiranje izgradnje določenih objektov družbenih dejavnosti: objekte za predšolsko in šolsko varstvo, objekte za osnovno, posebno, srednje in poklicno šolstvo, objekte za zdravstvo, objekte za dejavnosti krajevnih skupnosti ter komunalne objekte — vodovod, kanalizacijo in ceste.

2. člen

Na referendumu glasujejo vsi občani, vključno mladoletniki, ki so v rednem delovnem razmerju in so vpisani v volilni imenik.

3. člen

Referendum bo v nedeljo, dne 8. decembra 1974 od 7. do 19. ure na glasovalnih mestih, izvede pa ga občinska volilna komisija po načelu splošnih volitev.

4. člen

Na referendumu se glasuje neposredno in tajno z glasovnico, na kateri je naslednje besedilo: Samoprispevki za financiranje izgradnje določenih objektov družbenih dejavnosti v občini Žalec bo uveden za dobo petih let, to je od 1. januarja 1975 do 31. decembra 1979. Samoprispevki se bo plačeval:

— 1,5 % od neto osebnega dohodka iz delovnega razmerja zaposlenih in s stalnim bivališčem v občini Žalec;

— 1 % od prispevka osnove zavezanci, ki samostojno opravljajo gospodarsko, oziroma negospodarsko dejavnost;

— 1,5 % od davne osnove (od ostanka dohodka) zavezanci, ki samostojno opravljajo gospodarsko oziroma negospodarsko dejavnost;

— 10 % od odmerjenega davka zavezancev, ki samostojno opravljajo gospodarsko oziroma negospodarsko dejavnost in plačujejo davek v pavšalnem znesku;

— 2 % od katastrskega dohodka in ed. vrednosti poseka odkazanega lesa zavezancev od kmetijske dejavnosti;

— 1,5 % od izplačanih zneskov pokojnin.

GLASUJE SE

»ZA«

»PROTI«

Glasuje se tako, da glasovalec obkroži besedo »ZA«, če se z uvedbo samoprispevka strinja, sicer pa besedo »PROTI«.

5. člen

Zavezanci, ki ne presegajo 60 % poprečnega osebnega dohodka v SR Sloveniji v preteklem letu, so oproščeni plačevanja krajevnega samoprispevka. Enak kriterij velja tudi za občane, ki prejemajo pokojnino.

Zavezanci od kmetijske dejavnosti, ki so po odloku o davkih občanov oproščeni davka od kmetijske dejavnosti, so oproščeni tudi krajevnega samoprispevka.

6. člen

Za postopek ob referendumu se smiselno uporablja določila zakona o volitvah delegacij in delegiraju delegatov v skupščine družbenopolitičnih skupnosti.

7. člen

S samoprispevkom zbrana sredstva se bodo uporabljala izključno za izgradnjo objektov določenih družbenih dejavnosti, ki jih vsebuje poseben program in se bodo zbirala na posebnem skladu, s katerim bo upravljal odbor za uresničevanje programa.

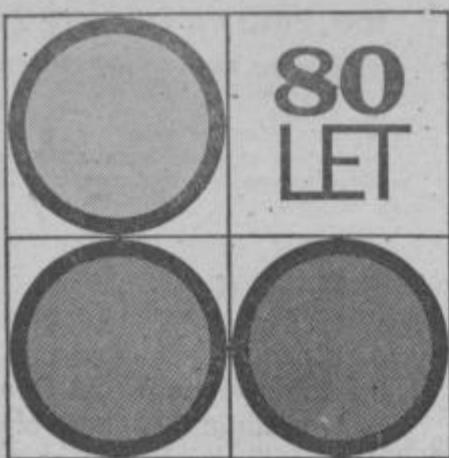
8. člen

Finančna sredstva za izvedbo referendumu se zagotovijo iz proračuna skupščine občine Žalec.

9. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.
št. 014-1/74-2/2
Žalec, dne 15. novembra 1974

Predsednik skupščine občine Žalec
Vlado Gorišek, dipl. kmet. inž., l. r.

EMO

EMO žanje pomembne uspehe, tako v gospodarjenju, utrjevanju samoupravnih odnosov, novih delegatskih razmerijih in političnih dejavnostih.

V integracijski tvorbi **EMO-ISKRA**

*Ob dnevu republike
iskrene čestitke
vsem delovnim ljudem
in poslovnim sodelavcem*

in **GORENJE** je jasna perspektiva. **EMO** je pri tem obdržal korak z razvojem in je v vseh svojih bistvenih programskeih področjih vodilni jugoslovanski proizvajalec

kemična, grafična in papirna industrija
CELJE

*Delovni ljudje
kolektiva **AERO Celje**
čestitajo vsem občanom,
delovnim ljudem
in poslovnim partnerjem
ob DNEVU REPUBLIKE*

63210 Slovenske Konjice
Mariborska 12
Telefon: 063/75 000
Brzovaj: KONUS, Slov. Konjice
Telex: 033-526
Tekoči račun:
SDK Slovenske Konjice 50720-601-17223

KONUS

OZD KONUS
SLOVENSKIE KONJICE

*iskreno čestita
vsem delovnim ljudem
in sodelavcem
ob DNEVU REPUBLIKE*

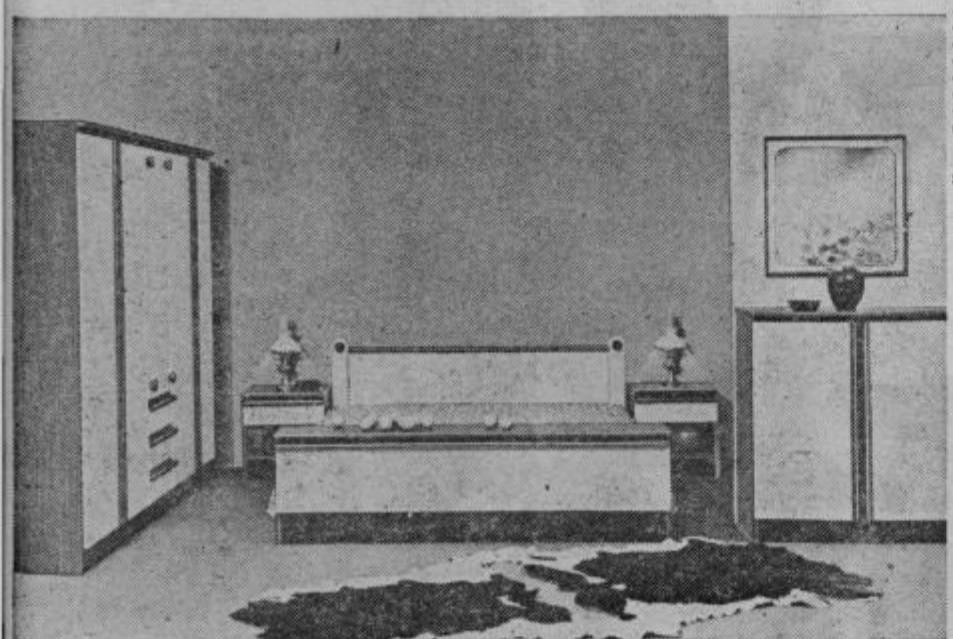

*pogostimo
vas
s kavo*

*Za vsak nakup nad 100,00 din
v vseh prodajalnah »T« v Celju
in izven Celja —
degustacijski kupon za kavo.
Izkoristite ga v Veleblagovnici »T«!*

T **TEHNO-MERCATOR**
CELJE

**En ogled je vreden
več kot 1000 besed ...**

SPALNICA »PETRA»

PRIVOŠČITE SI VEĽIKO UDOBJE NA MAJHNEM PROSTORU

Zadošča vam že 14 kvadratnih metrov, da si omislite eno izmed načic spalnice PETRA: kombinacija furnirja tanganjika in belo obarvanih površin (na sliki), vso v furnirju tanganjika ali pa v hrastovem furnirju. V petdelno omaro lahko shrani oblačila tudi veččlanska družina. Prostor za posteljino ob vznožju postelje.

KREDIT DO 15.000 DINARJEV, OB NAKUPU Z DEVIZAMI 3-ODSTOTNI POPUST.

PETRO si lahko ogledate v naši prodajalni. Za dodatne informacije pišite na naslov: Lesnina, SJEP, 61000 Ljubljana, Farmova 53.

lesnina
CELJE, ČUPRIJSKA 1

NOVI
tednik

**OD NAROČNIKA
DO NAROČNIKA**

Kmetijsko živilski kombinat Kranj
TOZD Komercialni servis — enota Agromehanika
Cesta JLA 1, tel. 24-778, 23-485

Priljubljene male hribovite in vinogradniške traktorje PASQUALI — TOMO VINKOVIC vam nudimo do 25. decembra 1974 na kredit.

Udeležba po dogovoru od 30 do 50 %, ostalo kredit od 18 do 24 mesecev. Kreditira se tudi vse priključke.

Rezervne dele za te traktorje dobite v naši trgovini v Kranju na Koroški c. št. 25, tel. št. 24-786, lahko pa naročite rezervne dele pismeno z označbo kataloške številke, nakar vam jih pošljemo po pošti najkasneje v dveh dneh.

Iz lastnega proizvodnega programa vam nudimo na kredit pod gornjimi pogoji:
 — izkopalnike krompirja
 — škropilnice 200, 300 in 500 litrov (40 atm. pritiska)
 — kultivatorje z drobilci
 — polavtomatske sadilnice za krompir.

Na kredit tudi lahko kupite vse ostale priključke in traktorje URSUS, DEUTZ itd.

tolo

TOVARNA LAHKE OBUTVE

63230 ŠENTJUR PRI CELJU

Delovni kolektiv tovarne lahke obutve
TOLO v Šentjurju čestita ob dnevu
republike vsem delovnim ljudem.

OZD TOLO je edina specializirana tovarna lahke obutve, katere proizvodni program zajema copate, natikače, sandale vseh vrst. S poprečno 300 zaposlenimi bo v letošnjem letu proizvedla 1,200.000 parov tovrstne obutve in presegla plan za 10 %. Svoje izdelke prodaja širom Jugoslavije!

**OPEKARNE
LJUBEČNA
LJUBEČNA PRI CELJU**

**VAM PRIPOROČAJO
SVOJE KVALITETNE
IZDELKE!**

GRADITELJI!

Odločite se za pravočasen nakup opečnih in klinker izdelkov, ki vam jih nudimo v kompletni izbiri.

Poleg vseh vrst zidne opeke izdelujemo še stropne elemente, porolit plošče, fasadno opeko in visokokvalitetni klinker.

Posebno priporočamo montažni MAP strop, katerega gradnja je izredno hitra in enostavna.

S predplačilom si zagotovite sedanje ugodne cene in kratek dobavni rok.

Naši izdelki pomenijo jamstvo kakovosti. O tem se sami prepričajte in nas obiščite.

Vse informacije daje prodajni oddelek v Ljubečni, telefon 22-601 in 25-800.

Za praznik republike — 29. november iskreno čestitamo vsem delovnim ljudem.

to je zlato pivo!

Iz kristalno čiste pohorske studenčnice, ječmenovega sladu in izbranega hmelja smo zvarili pivo, na katerega smo ponosni.

To je pivo, ki je za svoj izjemno bogat in poln okus z usklajeno DE LA QUALITE 1974 v Bruxellesu. prijetno grenkovo prejelo zlato medaljo MONDE SELECTION

To je zares ZLATO PIVO. Za tiste, ki vedo, kaj je dobro pivo.

EXPORT PILS — po izvirnem receptu pivovarne HP TALIS, Maribor.

TMC SVETUJE

Predstavljamo vam nekaj novitet iz Tehnomercatorjevih trgovin s ploščami.

PRO ARTE — REKLA SI DA ZIMU NE VOLIS

Po dolgi spavz je obnovljen ansambel Pro Arte zopet pričel s snemanji in to seveda s popularnim Cobijem. Ta plošča pomeni preokret v delu ansambla. Glasbo za vse skladbe je napisal Djordje Novković, besedila Zeljko Sabal, pri-

redbe pa R. Ruić. Na snemanjih so sodelovali znani glasbeniki, kot so: Pop Asanović, Pero Ugrin in še mnogi drugi. Ta LP plošča pomeni osvežitev na polju jugoslovanske pop glasbe, zato vsi čimprej k Tehnomercatorju. Prepričani smo, da vam bo všeč in da bo zašla

tudi v vašo zbirko gramofonskih plošč.

CHARLIE RICH — BEHIND CLOSED DOORS

Po precej priljubljeni skladbi »The most beautiful girl« na malo plošči Charlie Richa, je že v prodaji njegova nova LP

plošča, ki čaka na vas na Tehnomercatorjevih policah s ploščami. Torej vsi ljubitelji lahkega in prijetnega petja, čimprej k Tehnomercatorju.

NEIL SEDAKA — LAUGHTER IN THE RAIN

Neil Sedaka je že tudi pri

sheriff

2. Pro Arte — Da ti znaš kako tvrja majka plače

3. Velvet Glove — Sweet was my rose

4. John Lennon — Whatever gets you thru the night

5. Abba — Honey honey

Lestvico T boste lahko poslušali v mladinski oddaji, ki bo na sporedu Radia Celje v petek, 29. novembra ob 17.30.

Med dopisnicami, s katerimi ste glasovali za popevki, ki vam je najbolj všeč, smo takrat izzrebal Marjetko Nosan, 63000 Celje, Ul. bratov Vojnika. Marjetki iskreno želite, da plošča za katere je glasovala pa dobi po pošti.

Tistim, ki ste ostali brez nagrade, želimo, da nam se pridno pišete, saj je lahko naslednje nagrada prav vaša. Pa še to! Nagrada je plošča, za katere glasujete.

Naš naslov: Radio Celje, Gregorčičeva 5, 63000 Celje — s pripisom »za mladinsko oddajo«.

LESTVICA

Po vaših predlogih smo se

stavili takšno T lestvico:

1. Eric Clapton — I shot the

DOM POHIŠTVA CELJE

Obiščite največji razstavni prostor pohištva v Celju — dom pohištva, Zidanškova ulica 10

Nudimo vam bogato izbiro pohištva večine jugoslovenskih proizvajalcev

ugodne kreditne pogoje

brezplačna dostava do 30 km

brezplačen strokovni nasvet

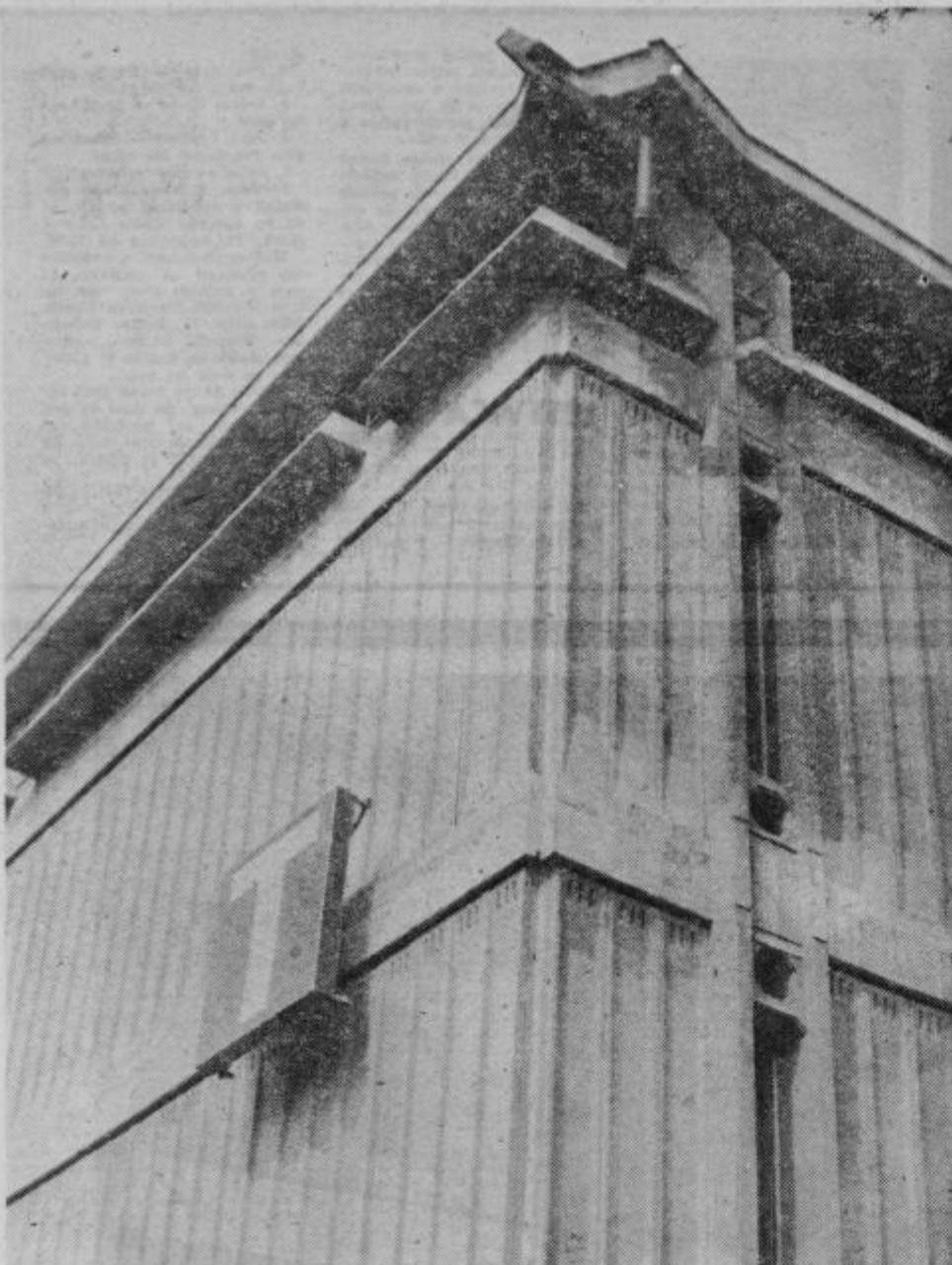
po želji tudi montaža na domu

talna obloga ITISON je bodočnost talnih oblog, režemo po meri

posebej opozarjam na vrtne garniture in pisarniško opremo

sprejemamo individualna naročila za opremo šol

Obiščite nas in se prepričajte o kvaliteti naših uslug in izbirajte med širokim izborom vseh vrst pohištva

**GRADIS
LJUBLJANA**
**TOZD CELJE,
GRADBENA ENOTA CELJE**

**ČESTITA
K PRAZNIKU REPUBLIKE
— 29. NOVEMBRU**

— vsem delovnim ljudem
in poslovnim partnerjem
ter jim želi še veliko delovnih
uspehov.

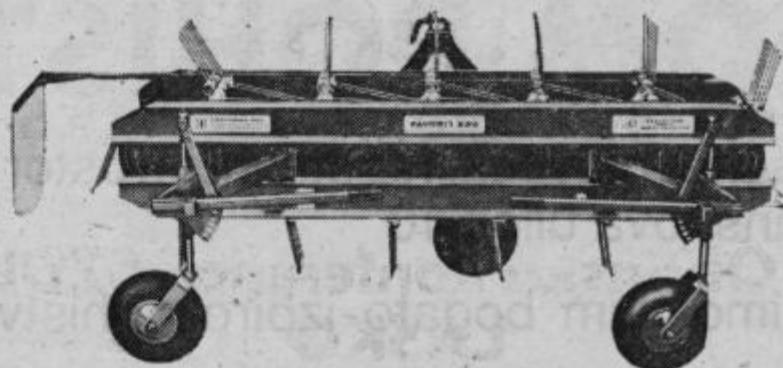
*Iskrene čestitke
ob dnevu republike
želi kolektiv*

EXPORT - IMPORT
TEHNO-MERCATOR
CELJE

KMETOVALCI!

- Dober gospodar pametno nalaga svoj težko prihranjeni denar, zato ga nalaga v SIP-ove kmetijske stroje, saj ve, da je v teh strojih več vreden.
- Sedaj je najprimernejši čas, da se oskrbite s kvalitetnim, učinkovitim in sodobnim strojem za spravilo sena

TRAKTORSKI OBRAČALNIK
FAVORIT 220

Miren tek, dolga življenjska doba in univerzalnost.
Za moderno tehnologijo spravila suhe in zelene krme.
Trosi, obrača in zgrablja.
Velik delovni učinek.
Servis in rezervni deli takoj pri roki.

**STROJNA INDUSTRIJA
63311 ŠEMPETER
V SAVINJSKI DOLINI**

slovenske železarne

tovarna žičnih izdelkov
Celje, I pavčeva 20

*Vsem
poslovnim partnerjem
in delovnim ljudem
čestitamo
ob dnevu republike*

**VSEM OBČANOM IN DELOVNIM LJUDEM
ČESTITAMO OB DNEVU REPUBLIKE —
29. NOVEMBRU**

**Skupščina občine
LAŠKO**

**Občinska konferenca ZKS
LAŠKO**

**Občinska konferenca SZDL
LAŠKO**

**Občinski sindikalni svet
LAŠKO**

**Občinski odbor ZZB NOV
LAŠKO**

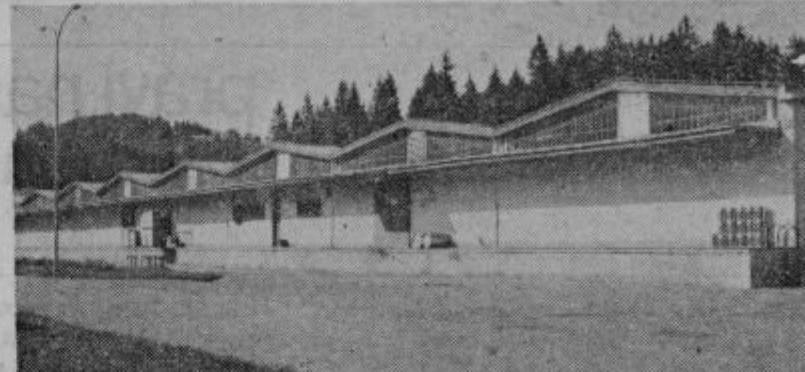
**Občinska konferenca ZMS
LAŠKO**

TOVARNA AROM IN ETERIČNIH OLJ

ob 50. obletnici

Maloštevilni kolektiv praznuje letos svojo 50. obletnico razvoja in obstoja. Pred 50. leti, to je leta 1924, se je v bivših mizarskih delavnicah formirala filiala z 90 odstotk. avstrijskega kapitala in 10 odstotki jugoslovanskega privatnega kapitala, v kateri se je v tem času zaposlilo 8 delavcev. Do leta 1940, ko je proizvodnja znašala vsega 4000 kg, se podjetje kot takrat ni posebno hitro razvijalo. Prve znake hitrejšega porasta beležimo z leti po vojni, predvsem pa se je začela zunanjja podoba spremnjeni z letom 1956, ko je kolektiv izvršil prvo adaptacijo zgradbe in nato čez 2 leti še drugo. Leta 1961 beležimo ob zaključku leta 600 starih milijonov realizacije, oziroma nekaj manj kot 200 ton količinske proizvodnje. Zaradi nevzdržnih delovnih razmer, se je kolektiv v letu 1963 odločil za gradnjo novih proizvodnih prostorov na novi lokaciji v Škofji vasi — tako je leta 1966

začel obratovati prvi obrat na tej novi lokaciji. Tako je kolektiv pristopil k izgradnji proizvodne hale, ki je v celoti začela z obratovanjem leta 1968. V tem času je kolektiv zabeležil 2 stari milijardi realizacije in 730 ton proizvodnje. Danes, nekaj več kot 10 let, je kolektiv ponosen na svoje uspehe in dosežke, saj je v preteklem letu pričela poskusno obračavati naprava za predelavo sadja in tako pričakujemo letos skupno realizacijo v višini 8 starih milijard, oziroma več kot 2000 ton količinske proizvodnje.

Vzporedno s tem, da je kolektiv vložil maksimalne napore za povečanje proizvodnje in produktivnosti ter si močno povečal tudi svoj vpliv na domačem, prav tako pa tudi na tujih tržiščih, sedaj danes v novimi napori poskuša utrditi svoj položaj predvsem tudi v mednarodni delitvi dela.

Danes je zaposleno v kolektivu 160 delavcev, ki od svoje tovarne pričakujejo, da se bo njem razvoj tudi v bodoče maglo pospeševal in da si bodo s tem zagotovili trdno pozicijo za svoj boljši jutrišnji dan.

Maloštevilni kolektiv se pridružuje čestitkom vseh štrom naše domovine in vsem delovnim ljudem čestita k dnevu republike 29. novembra.

alpos

Osnovna za gostinstvenino in športno potrebo. Pro-
izvajanje turističnih izdelkov ter jutrišnjih proizvodov

63230 Šentjur pri Celju

tovarna kovinskih izdelkov in opreme

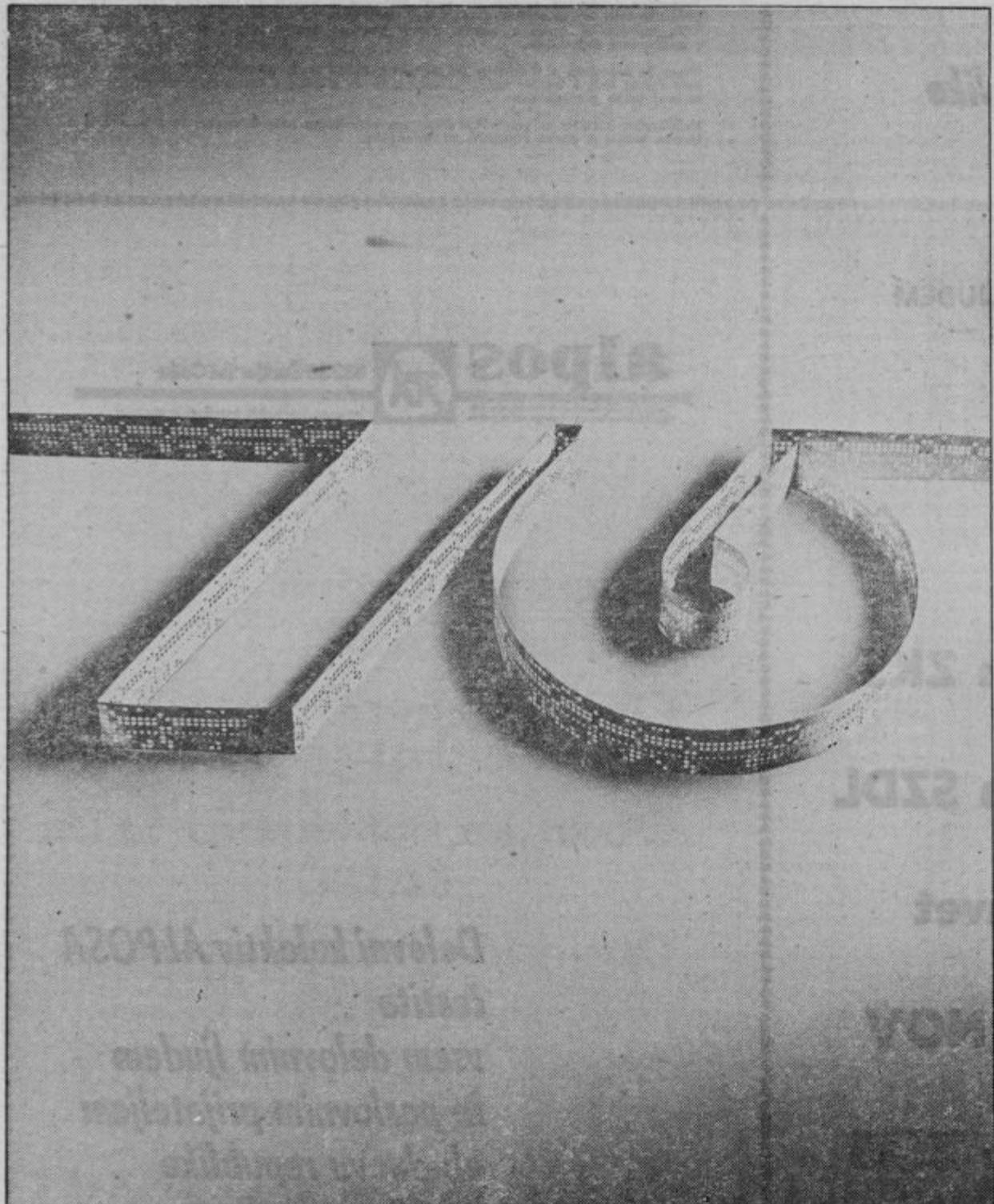
**Delovni kolektiv ALPOSA
čestita
vsem delovnim ljudem
in poslovnim prijateljem
ob dnevu republike
— 29. novembra**

SKUPŠČINA IN DRUŽBENO POLITIČNE ORGANIZACIJE OBČINE MOZIRJE

ČESTITAJO VSEM DELOVnim
LJUDEM IN OBČANOM OB DNEVU
REPUBLIKE — 29. NOVEMBRU.

pravi naslov za denarne zadeve

ker smo naše poslovne enote
prek terminalov povezali
z našim elektronskim računskim centrom,
poslujemo še hitreje, učinkoviteje in zanesljiveje,
zdaj imamo se več časa,
da prisluhnemo vsaki vaši želji

Ljubljanska banka

C
„SIGMA“
-ŽALEC

SAVINJSKA INDUSTRIJA OPREME
IN GRADBENA MONTAŽA

VSEM DELOVnim LJUDEM, OBČANOM
IN POSLOVNIM PRIJATELJEM ISKRENO
ČESTITAMO OB DNEVU REPUBLIKE —
29. NOVEMBRU IN SE PRIPOROČAMO
S SVOJIMI IZDELKI!!

Gazdno gospodarstvo Celje
CELJE, Ljubljanska 13

Delavci Gozdnega gospodarstva
Celje in kmetje — lastniki
gozdov čestitajo vsem delovnim
ljudem in občanom ob
DNEVU REPUBLIKE.

elektrotehniško
podjetje
elektrosignal celje

UPRAVA, Gregorčičeva ul. 6,
telefon 22-078, SDK 50700-601-10899
ELEKTROINSTALACIJE — NEON,
Cuprijska ulica 9, telefon 22-393
SERVIS — RTV in mehanike,
Vodnikova 6, telefon 22-121

ki opravlja elektro instalacije, popravila gospodinjskih strojev in naprav, klimatskih naprav, črnobelih in barvnih televizorjev ter previjanje elektromotorjev in montira skupinske TV antene — CESTITA VSEM DELOVnim LJUDEM OB DNEVU REPUBLIKE.

**od naročnika
do naročnika**

VELETRGOVSKO, GOSTINSKO-TURISTIČNO IN PROIZVODNO PODJ.

VAM **čestita** ZA

29.NOVEMBER

PRAZNIK REPUBLIKE

zarja

proizvodno podjetje
ŽALEC p. o.

ENOTE ZDRUŽENEGA DELA

- POHIŠTVENA INDUSTRija PETROVČE
- MODNA KONFEKCIJA ŽALEC
- KLJUČAVNIČARSTVO
- PLESKARSTVO

VSEM DELOVNIM LJUDEM IN POSLOVNIM PARTNERJEM
ČESTITAMO ZA PRAZNIK REPUBLIKE.

Za novo tovarno enote združenega dela POHIŠTVENA
INDUSTRija PETROVČE vabimo k sodelovanju:

VEČJE ŠTEVILo KVALIFICIRANIH MIZARJEV,
NEKVALIFICIRANIH DELAVEV IN KLJUČAVNIČARJEV.

Zglasite se v kadrovski službi ŽALEC, Savinjska cesta 6.

ČESTITAMO OBČANOM IN DELOVNIM LJUDEM
ZA PRAZNIK REPUBLIKE — 29. NOVEMBER

**Skupščina občine
ŽALEC**

**Občinska konferenca ZKS
ŽALEC**

**Občinska konferenca SZDL
ŽALEC**

**Občinski sindikalni svet
ŽALEC**

**Občinski odbor ZZB NOV
ŽALEC**

**Občinska konferenca ZSMS
ŽALEC**

MALI OGLASI

ZA OGLASE, OBJAVLJENE POD OZNAKO (SIFRO), NAMAMO NASLOV: ZANJE NAPISITE PISME NO PO NUDBO, KI JO, ZAPECATE NO V PISEMCKEM OVTIKU IN Z OZNACBO SIFRE — OZNAKE NA OVTIKU, PRINESITE ALI POSLJITE V NAS OGLASNI ODDELEK, KJER JO BO DVIGNIL PRINASALEC OGLASA, S TEM PA BO PREVZEL TUDI VSE NADALJNE INFORMACIJE. ZATO NAPROSAMO, DA OD NAS NE ZAHTEVATE NASTOVA.

S SPREJEMANJEM OGLASOV ZAKLJUCIMO VSAK PONEDELJEK OB 12. URI. HKRATI OBVESCAMO VSA PODJETJA IN POSAMEZNIKE, DA NE POSREDUJEMO PREKLICOV ZA ZDRAVSTVENE IZKAZNICE IN OSTALE OSEBNE LISTINE, KI JIH PREKLICUJE LE URADNI LIST SRS LJUBLJANA, VESELJAVA II IN ZVEZNI LIST BEOGRAD, JOVANA RISTICA 1.

PRODAM

ZASTAVO 750 — 1969, ugodno prodam. Ogled od 15. ure da je. Drago Horvat, Vrbov 25 A — pri Sentjurju. Zamenjam tudi za posojilo.

HADILNIK Gorenje, zastavo 750 — karambolirano, nevzono ugodno prodam. Sentjur, Nova vas, nova hiša. HIS — enostanovanjsko, komfortno, z nekaj zemlje, v Pečovniku pri Celju, prodam ugodno. Informacije pri: Novačan, Breg 46, Celje.

KRAVO — 8 mesecev brejo, prodam. Felicijan, Migojnice 108.

ZASTAVO 750, letnik 1973 — 19.000 km, v brezilnem stanju, prodam. Ponudbe na telefon 21-400 — Centrih, samo dopoldne.

LEPA zimska jabolka vseh sort prodam po ugodni ceni, do 300 kg. Ana Srabotčan, Brezova 5, pri Smartnem v Rožni dolini.

BETONSKO železo 8 in 10, skupaj 2.000 kg, prodam. Alfonz Polajzer, Arja vas 48, Petrovče.

PUCH roller motor, registriran, prodam pocni. Janko Cafuta, Celje, Tovarniška 31.

AVTO «mazda» 1500, letnik 69, zelo dobro ohranjen, prodam ugodno. Ogled od 18. do 20. ure, vsak dan. Alojz Bastl, Parižje 61, Braslovče.

SPALNIKO, 2 fotelja, kraljico reč ter novo EMO 5, prodam. Boiba, Ceje, Mariborska 147 a (v hiši — »Cevljaru«).

PONY expres, star leto in pol, prodam. Dobro ohranjen. Ogled od 15. ure da je. Herat Jesenek, Lopata 41, Celje.

KRAVO s tejetom, ali brez, prodam. Zg. Roje 23, Seni Peter.

FIAT 750, letnik 1970, registriran do 14. 11. 1975, prodam ugodno. Gorjan, Celje, Slomškov trg 4, pri Fotolik.

RENAULT 12 TL, letnik 1970, prodam ugodno. V račun vzamem 20.000 petrošniškega posojila. Gorjan, Celje, Slomškov trg 4.

ELEKTRICNI štedilnik in televizor prodam. Bezenšek, Celje, Dolarjeva 24.

HIS — z večjim vrtom, štedilnik, moško kolo in večje race, prodam. Skale, Zagrad 103, Celje.

KRMILNO peso, večjo količino, prodam. Sevnkar, Smartno ob Paki, 95. FIAT 750, letnik 1964, karamboliran, prodam. Ogled mogoč vsak dan od 15. do 18. ure. Jože Hauptman, Babno 19, Celje.

ZASTAVO 750, dobro ohranjen, prodam. 31.000 km. — Jože Kotnik, Celje, Smrekarjeva 2.

KOLESA z uvoženimi zimskimi gumami, za Zastavo 750, prodam. Celje, Pardizanska 5.

ELEKTRICNI štedilnik prodam. Ana Kiker, Zagrad 95, Celje.

MOTOR MZ 175, dobro ohranjen, v šivalni stroj sva dranka, prodam. Helmut Boršič, Novake 22, Strmec.

TELEVIZOR, dobro ohranjen, prodam. Gros, Stane tova 19 — III — Celje.

OMARO za dnevno sobo, srednje velikosti, lepo ohranjen, oreho les, prodam po znižani ceni. Polutnik, Dolgo polje, Smrekarjeva 10, Celje.

PLETIHLNI stroj — nov »Regina«, prodam. Pinter, Griže 67.

STEDIHLNIK Tobi, skoraj nov, na trdo gorivo, prodam zaradi selitve in posameznika prostora. Cena zelo ugodna. Ogled pri Ivanu Stimošku, Strmec 46 pri Vojniku.

DVA KOMPLETNATA akvarija, od 70 do 90 l in vvice, prodam. Ivan Roman, Za lec, novo naselje (pri Pe tričku).

SMUCI, skoraj nove, dolge 1,40 m z vezmi in paticami ter polpancarje Stev. 37, prodam. Informacije po telefonu 24-589, ali na naslov: Jan, Copova 4.

ONEVNO sobo, zelo dobro ohraneno, prodam zaradi selitve po zelo ugodni ceni. Zglasite se na naslov: Avgust Cakš, Rogaška Slatina 68.

PRASICE za zakol, od 100 do 150 kg težke, prodam. Vinter, Celje, Lopata 55.

ELEKTRICNI rabljen štedilnik, prodam ugodno. Ogled: Marija Jazbec, Celje, Kajuhova 11.

TELEVIZOR »Gorenje« Avtomatik 900, skoraj nov, brezhiben, prodam ugodno. Čilka Medved, Celje, Kočevska 4.

GLOBOK in športni voziček — italijanski, zelo dobro ohranjen, prodam. Kličite na telefon 21-301, po 15. uri.

PLETIHLNI stroj »Standard«, nov, prodam. Javite se na telefon 21-247.

TELICO — 8 mesecev brejo, prodam zaradi bolezni. — Lojzka Sivka, Vrbov 23, Sentjur.

REZERVNE dele za avto znamke NSU 1300, prodam. Janez Mrak, Seče 79, Prebold.

KUPIM

HIS — z nekaj zemlje v okolici Celja, Laškega ali Sentjurja, kupim. Jože Mlakar, Breze 92, Laško.

TRAKTOR Stayer 18 KM, se rajaš pa Ferguson 35, kupim. Ponudbe z navedbo cene pošljite na naslov: Franc Krulec, Runtule 7, Skofja vas.

STANOVANJA

SOBO, kuhinjo, kopainico, opremljeno, v okolici Zalcu, oddam. Ponudbe pod »Zlino«.

VEČJO prazno sobo nujno potrebujem. Ponudbe pod »Decembra«.

VDOVA — upokojenka, dobroščena, mirna, išče večji prostor, ali dva manjša pri starejši osamljeni osebi ali zakoncem. V poštov pride okolica Celje — Zalec. Ponudbe pošljite na označbo »Samo na deželi«.

ENOINPOLSOBNO stanovanje zamenjam nujno za dvo ali trosobnega. Nudim lepo denarno nagrado. Ponudbe pod označbo »Zlino na Stajerskem«.

ZENSKA ura je bila najdena. Silva Krajnc, Celje, Greščiceva 2.

DNE 14. 11. ob 19.50 je bila ob pretepu na Pomščevem trgu 18 v drugem nadstropju izgubljena data verižica z medaljonom. Poštenega najditelja naprošamo, naj jo vrne proti na gradi.

KDOR bi mi nudil ogrevano sobo s souporabou kopalnice — iščem. Ponudbe pod označbo »Poštenas«.

OGREVANO sobo v centru mesta iščem. Ponudbe pod označbo »Cimpres«.

OGREVANO sobo z možnostjo uporabe kopalnice — iščem. Ponudbe pod označbo »Poštenas«.

MIRNA, čista, miljša upokojenka, išče prazno sobo, ali sobo s kuhinjo, najraje pri starejših ljudeh, za manjšo pomoč. Ponudbe pod označbo »Upokojenka«.

BRIVCA ali brivko prejme takoj brivsko frizersko podjetje Nega Celje, Čankarjeva 5. Ponudbe pošljite na upravo podjetja ali se zglašite osebno.

PRIDNO, pošteno dekle (tudi starejše) dobri zaposlitev v tovarni, ogrevano sobo ter prijeten dom, za delno pomoč v gospodinjstvu. Ing. Sekavčnik, Smarca 85, Kamnik.

RAZNO

ENODRUŽINSKO nišo z njivo v lepem kraju blizu

ZAHVALA

Ob tragični izgubi ljubega moža in očeta

VIKTORJA VRBOVSKA

se iskreno zahvaljujem sočnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, darovali toliko vencev in cvetja. Prisrčna hvala vaščanom za vso pomoč v najtežjih trenutkih, enako tudi zdravilišču Laško za izkazano čast in tople poslovilne besede, osnovni organizaciji Rdečega krizža Marija Gradec, godbi in duhovniku. Se enkrat vvesem, ki so me tolažili in mi stali ob strani v najtežjih urah — iskrena hvala.

Zahvaljujem:
Žena z otrokom, bratje
in sestre

Ljubljane, zamenjam ali prodam. Ponudbe pod označbo »Zlino na Stajerskem«.

PRED DOBRIM mesecem se je v parku pri Muzejskem trgu v Celju izgubil siamski muc. Najditelja prosimo, da ga proti nagradi izroči na naslov: Kamber, Vodnikova 9, Celje.

AVTOMOTO društvo Slander, Celje, prične v torek, 3. decembra 1974 tečaj cestnoprmetnih predpisov. Prijave sprejema Avtomoto društvo Slander, Celje, Ljubljanska cesta 37, vsak dan do 18. ure, ob sobotah do 12. ure. Za tečaj v Smarju pri Jelsah se prijavite tovarisci Jelenovi v poslovalnici Tekstil Smar-

ko »Nujno potrebujem«.

je, za tečaj v Preboldu se prijavite tovaršu Viherju v tekstilni tovarni Prebold, Vabljeni!

SRCNA HVALA tov. dr. Miljanu Zuntarju za odlično operacijo prostate. Enaka hvala tudi ostalim ožuj sodelavcem. Ivan Bole, Celje, Jurčičeva 6.

DNE 7. 11. sem med 14. in 16. uro izgubila v žalcu zlato zapestno uro »Omega«. Najditelja naprošam, da jo odda na naslov: Frančka Silc, Slandrov trg 24 (postopek pošte), Zalec. Dobri nagrado v vrednosti ure, ker mi je zelo drag spomin.

KONFEKCIJA OBLAČIL ROGAŠKA SLATINA

ČESTITAMO ZA DAN REPUBLIKE —
29. NOVEMBER — VSEM DELOVNIM
LJUDEM IN POSLOVNIM PARTNERJEM

Proizvajamo kvalitetno moško, žensko in otroško težko konfekcijo po najnovejši modi.

Naše izdelke lahko kupite v vseh večjih specializiranih trgovinah.

kava - izbrana za vas

DOMAČA KRONIKA

POROKE

CELJE

Poročilo se je 6 parov, med njimi: BRANKO JAZBINSEK, in MARJETA RUDOLF, oba iz Celja ter BRANKO ZAKOŠEK, Celje in MARIJA CEPIN, Sempeter.

SLOVENSKE KONJICE

AVGUST MARGUČ, 22, Tepanje in NADA POZEB, 21, Dobrava.

ZALEC

STANISLAV VRANSKER, 24, Gorjana vas in MARIJA MASNEC, 22, Latkova vas; DRAGO KLEC, 25, Pečovje in JUSTINA PRAŽNIKAR, 30, Matke; EMIL GRM, 32, elektroinstalater, Pongrac in MIRA OBLAK, 23, nastakrica, Migojnica; VINKO ELLERO, 25, Šofer, Liboje in VIDA ZALEZINA, 22, pakirka, Liboje; FRANC PERGER, 27, operater, Kasaze in ANA SENCAR, delavka, Prebold STANISLAV JESENKO, 21, rezalec, Smarje in ZORA BOŽIČ, 20, frizerka, Polzela ter ALOJZIJA PODVRSNIK, 24, delevac in MARIJA SMARCAN, 20, vasilika, oba iz Zavrha.

SMRTI

CELJE

FRIDERIK GACNIK, 53, Zg. Zreče; BERNARD LEDNIK, 87, Arja vas; FRANC URANCIC, 62, Celje; MARIJA VASLE, 79, Podkraj; VENCESLAV PREVOLNIK, 48, Celje; RUDOLF KOVSE, 68, Skomarje; VINKO PAVLIC, 20, Log; NIKOLA TRIVAN, 61, Celje; ALBIN JANCIC, 63, Loka pri Zid. mostu; JOZE LESKOVSEK, 65, Zg. Ložnica; ALOJZIJA OZVALDIC, 72, Rogatec; MIHAEL PRELOŽNIK, 76, Dramlje; AMALIJA KUSTER, 75, Jernej; FRANC MASTNAK, 78, Celje; JOZEF ZAVNIK, 42, Trnovlje; MARIJA FIJAVZ, 67, Parož; VIKTOR VRBOVSEK, 29, Požnica; JANEZ FLORJAN, 78, Pesje; GABRIELA MIRNIK, 55, Ruše; VIKTOR ZELEZNICK, 74, Celje; MATILDA BRINOVSEK, 71, Gavce; MARIJA TEKMEC, 59, Prerad; MARIJA MAJCEN, 66, Trnovlje pri Socki; BERTA AGRICOLA, 77, Celje in IVAN CEPEK, 77, Cača vas.

GORNJI GRAD

FRANCISKA STREMSEK, 51, gospodinja, Bočna.

SLOVENSKE KONJICE

FRANC IRSIČ, 67, Bezina in MARIJA FURMAN, 86, Skalce.

SMARJE PRI JELSAH

EMILija MAJER, 69, Kamna gorača.

ZALEC

KATARINA PETROVIĆ, 73, preužitkarica, Dobriša vas; KARL ROGOVNIK, 48, rudar, Lipje; ALOJZ MIKEK, 45, inv. upokojenec, Letuš; ANDREJ ZAUBI, 59, upokojenec, Tešova; IDA MANDIC, 54, upokojenka, Polzela; ALOJZIJA PUCHL, 75, upokojenka Dobriša vas; FRANC POSEDEL, 86, preužitkar, Gotovlje; FRANCISKA NEJVSEK, 75, kmetovalka, Marja Reka; FRANCISKA SKORNSEK, 76, upokojenka, Gornja vas; MARIJA GRABNER, 71, upokojenka, Lopatnik; FRANCISKA GRABNER, 68, gospodinja, Kale in FRANCISKA RIBIC, 78, upokojenka, Polzela.

TRŽNICA

Sprehodili smo se med stojnicami celjske tržnice, ki je ta teden dovolj dobro založena, tako da ne boste imeli težav pri zbiranju in nakupovanju vseh vrst zelenjav in tudi sadja je dovolj. Seveda se cene spreminjajo iz dneva v dan; zlasti ob koncu tedna. Za orientacijo pa vam navajamo nekaj cen zelenjav in sadja. Čebula je po 6 din, česen je po 30 din, krompir je po 2 din, solata je po 10 do 15 din, radič je po 10 do 20 din, špinaca je po 40 din, rdeča pessa je po 7 din, kislo zelje in kisla repa sta po 4 do 6 din in glavnato zelje po 2 din za kilogram.

Zelo različne so cene jabolkom, saj jih lahko dobite že za 2 din za kilogram, grozdje pa je od 8 do 12 din za kilogram. Se vedno lahko kupite tudi kostanj, ki je od 7 do 10 din za kilogram.

KINO

Union: od 25. do 27. novembra: Ubijte Charlija Varricka, ameriški barvni film.

od 28. novembra do 8. decembra: Učinka republika, jugoslovanski barvni film.

Metropol: od 25. do 27. novembra: Prišel bo moj dan, angleški barvni film.

od 28. nov. do 1. dec.: Represalija, italijanski barvni film, od 2. dec. do 4. dec.: Pojem pesem Dominique, ameriški barvni film.

Dom: od 26. do 28. novembra: Tarzanov iziv, ameriški barvni film,

od 29. nov. do 2. dec.: Plamen in puščica, ameriški barvni film, od 3. do 8. dec.: Popaj in njegova družina, ameriški barvni film, ob 16. uri

Dom: ob 18. in 20. uri: Dekle iz Hong-Konga, nemški barvni film.

SLG

Sreda, 27. novembra od 18. uri: Janez Zmavc, Pavliha in malo čez les. Otoška komedija. Premiera in krstna predstava.

Izven abonmaja, vstopnici bodo v prodaji pri blagajni gledališča. Režija: Dušan Miškar, scenar: Melita Vovk-Stihova, kostumi: Miha Jarčevna, glasba: Darijan Božič, koreografija: Jaka Hufner. Igrajo: Alujevič Horut, Bešak Ljerka, Bermež Janez, Gorišč Marija, Kumer Anica, Mencej Maja, Podjed Miro, Potisk Stanko, Veras Bogomir.

3. decembra ob 19.30 uri: Tone Partljič, Ščukice pa mi, za 6. mlad. abonma.

4. decembra ob 11. uri: Janez Zmavc: Pavliha in malo čez les. Zaključena predstava za osnovno šolo Braslovče.

NASVETI

Ce se vam je sol prijela v kepe, jo boste najlaže razdrobili, če jo boste dali za nekaj časa v ne pretoplo pedico. Nadaljnje sprnjemanje pa preprečimo, če primešamo soli nekaj zrnja ali graha.

RECEPTI

Omaka iz skute in zelišč vam bo prav gotovo ugnjala. Za štiri osebe potrebujemo: 250 g pustega sirčka, 1/8 litra sladke smetane, 1/8 litra mleka, sol, curry, 4 jedilne žlice drobnih vloženih čebulic, 2 šopka petršija in nekaj lističev melise.

Sirček, smetano in mleko dobro zmešamo, posolimo in dodamo curry.

Cebulice odcedimo in damo v omako. Na koncu dodamo še drobno seseljan peteršilj in previdno premesamo. Ta omaka najbolje tekne h krompirju v oblicah in hladni pečenki. Dobr tek.

DEŽURNI VETERINARJI

Celje: dežurstvo na veterinarski postaji, telefon 23-164

Zalec: dežurstvo na veterinarski postaji, telefon 71-952; lahko kličete tudi na postajo milice, telefon 71-922.

Slov. Konjice: od 23. do 29. novembra, vet. Golcer Stanko.

Sentjur: od 23. do 30. novembra, vet. Stiglic Jože

Smarje: od 22. do 28. novembra, vet. Jože Popleka, od 29. novembra do 7. decembra, vet. Stefan Kupec.

LAŠKO:

od 25. do 28. novembra, vet. Zeleznički Egon; od 29. novembra do 1. decembra, vet. Kolman Jakob; od 2. decembra do 7. decembra, vet. Kolman Jakob

DEŽURNI ZDRAVNIKI

Slov. Konjice: 25. novembra, dr. Pahilna Božo, 26. novembra, dr. Stefič Branka, 27. novembra, dr. Kolar Anka, 29. in 30. novembra, dr. Stefič Dimitrij in 1. decembra, dr. Topolšek Božo

Zalec: 25. novembra, dr. Bogomila Krajnc, 26. novembra, dr. Ivan Svilben, 27. novembra, dr. Andrej Ločniškar, od 28. do 30. novembra, dr. Janez Cukjati, od 30. novembra do 2. decembra, dr. Ivan Svilben

Smarje: 25. in 26. novembra, dr. Piafaj Dragica, 27. in 28. novembra, dr. Graner Erna, 29. in 30. novembra, dr. Flirt Bogdan.

Sentjur: 25. novembra, dr. Svetina Ante, 26. dr. Prebil Hilda, 27. novembra, dr. Moser Ivan, 28. novembra, dr. Prebil Hilda, 29. novembra, do 1. decembra, dr. Svetina Ante

TV SPORED

NEDELJA

8.30 Svet v vojni — serijski dokumentarni film (Lj);
9.10 Otoška matinica: Zgodbe o dedici Margareti. Življenje v gibljanju, barvna filma (Lj);
10.05 Porodična (Lj);
10.10 Kmetijska oddaja (Bgd);
10.55 Proslava ob obletini: obsovitve Kosovske — prenos Pristina (do 12.25) Nedeljsko popoldne:
Prvi aplavr
Mešani pevski zbor Stefan Kovč iz Murske Sobote
Za konec tedna
17.40 Košarka Robotniki: Crvena zvezda — prenos (Sk-Lj);
18.00 Porodična (Lj);
18.30 Vidoc — serijski barvni film (Lj);
19.15 Barvna risanca (Lj);
19.20 Cik-cak (Lj);
19.30 TV dnevnik (Lj);
19.55 3-2-1 (Lj);
20.05 Cvetje v jeseni — I. del (Lj);
21.00 Bomba — celovečerni film (Lj);
21.30 TV dnevnik (Lj)

PONEDELJEK

9.30 TV v soli: Zemljepis, Srbohrvaščina (do 10.35) (Bgd);
10.10 TV v soli — ponovitev (Zg);
10.30 TV v soli — ponovitev (Bgd);
16.30 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.50) (Bgd);
17.35 E. Majaron: V znamenju dvojčkov — III. del (Lj);
17.55 Obzornik (Lj);
18.10 Moški pevski zbor iz Čecknice — barvna oddaja (Lj);
18.40 Človek v družbi (Marksizem) (Lj);
19.00 Odločamo (Lj);
19.10 Barvna risanca (Lj);
19.30 Cik-cak (Lj);
19.30 TV dnevnik (Lj);
19.55 3-2-1 (Lj);
20.05 B. Shaw: Posi posope Warrenove — predstava MG Ljubljana (Lj);
21.50 Šodobna oprema — barvna oddaja (Lj);
22.00 TV dnevnik (Lj);
22.15 Polfinale v namiznem tenisu (Lj)

TOREK

8.10 TV v soli (Zg);
9.35 TV v soli (Sa);
10.05 TV v soli: Prirodoslovje, Glasbeni pouk (do 11.20) (Bgd);
14.10 TV v soli — ponovitev (Zg);
15.35 TV v soli — ponovitev (Sa);
17.05 TV v soli — ponovitev (Bgd);
16.30 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.50) (Bgd);
17.40 F. Forstnerič: Jabolko (Lj);
17.55 Obzornik (Lj);
18.10 Človek v družbi — barvni film (Lj);
18.35 Mošnik (Lj);
18.40 Ne prehrati: Reki in pregovori (Lj);
19.15 Barvna risanca (Lj);
19.20 Cik-cak (Lj);
19.30 TV dnevnik (Lj);
19.44 3-2-1 (Lj);
20.05 Nekaj postati — akt dok. oddaja (Lj);
20.40 Propagandna reportaža (Lj);
20.45 Kam in kako na oddih (Lj);
20.55 Barvna propaganda oddaja (Lj);
21.00 T. Hardy: Mračni Jude — barvna TV nadaljevanja (Lj);
21.50 TV dnevnik (Lj)

SРЕДА

8.10 TV v soli (Zg);
16.30 TV v soli (Otroški vrtec do 11.25) (Bgd);
15.25 TV v soli: Glasbeni pouk, Otroški vrtec (Bgd);
16.30 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.50) (Bgd);
17.25 Vikingi — serijski barvni film (Lj);
17.55 Obzornik (Lj);
18.05 Po sledih napredka (Lj);
18.35 Mošnik (Lj);
18.40 Mlad: za mlade — oddaja TV Sarajevo (Lj);
19.10 Barvna risanca (Lj);
19.20 Cik-cak (Lj);
19.30 TV dnevnik (Lj);
19.55 3-2-1 (Lj);
20.05 Film tedna: Umberto D — Italijanski celovečerni film (Lj);
21.35 Barvna propaganda oddaja (Lj);
21.40 Minature: J. M. Lettač: Koncert za violino in godala v D-duru (Lj);
21.55 TV dnevnik (Lj)

CETRTER

16.30 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.50) (Bgd);
17.30 T. Selškar: Brasovčina Sinjega galeba — barvna nadaljevanja (Lj);
18.00 Obzornik (Lj);
18.15 Mošnik (Lj);
18.20 Svet v vojni — serijski dokumentarni film (Lj);
19.10 Barvna risanca (Lj);
19.20 Cik-cak (Lj);
19.30 TV dnevnik (Lj);
19.55 3-2-1 (Lj);
20.05 M. Vitezović: Dimitrije Tučović — barvna TV nadaljevanja (Lj)

20.55 Hof — vrednote nekega izreda (Lj);
21.35 Revolucija in glasba (Lj);
22.00 TV kazpot (Lj);
22.30 TV dnevnik (Lj)

PETEK

9.10 TV kazpot — ponovitev (Lj);
9.30 A. Harris: Androkles in lev — mladinska igra (Lj);
11.00 Revolucija in glasba (Lj);
11.45 Spominski dom borcev in mladine Jugoslavije — prenos iz Kumrovec (do 12.45) (Zg-Lj);
13.15 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 13.25) (Lj);
14.15 Nogometni finale — prenos (Bgd-Lj);
16.15 Narodna glasba (Lj);
16.30 Lepi Zabli Dol — mladinski barvni film (Lj);
17.55 Porodična (Lj);
18.00 Na svidjenje — dovidjenja (vrak bratstva in enotnosti) (Lj);
18.30 To je levi pesem svetega in vročega jedra (Lj);
19.10 Barvna risanca (Lj);
19.20 Cik-cak (Lj);
19.30 TV dnevnik (Lj);
19.55 3-2-1 (Lj);
20.05 Cvetje v jeseni — I. del (Lj);
21.00 Bomba — celovečerni film (Lj);
21.30 TV dnevnik (Lj)

SOBOTA

9.00 Porodična (Lj);
9.05 Potovanje v daljno Arktiko — film (Lj);
10.00 Praznična estrada — prenos (do 12.00) (Bgd);
12.00 Program za mlade gledalce (Lj);
12.30 Koncert orkestra Jugoslov

POGLEJMO NA OKROG

VESELE IZ TEŽKIH ČASOV

Ob nedavnem obisku na Henini smo iz pogovorov s člani prvega Narodnoosvobodilnega odbora na osvojenem Stajerskem čuli marsikatero veselo, kljub težkim časom, v katerih so ti ljudje delali. Tako je omenila Kozmusova Marija ali Mica, kakor jo domačini klicejo, da so kljub strahu in naprom le vse delali z velikim optimizmom. Ko smo vprašali njeni priletni mamo, če je kaj kuhalo partizanom, je rekla, da boj malo, ker so vedno imeli s seboj kuharico. Je pa enkrat nahranila cel bataljon in so ji dobesedno njeni starci štedili v razgledih in vrazkurilih. Pravi, da so ji še danes dolžni ta štedilnik! Tudi komisarji ni čisto verjela, ko je dejal, da po vojni ne bo več davkov. Camlohoata pa je imel težave s hrano, saj so v hišo prihajali partizani, Nemci in belčki. Zadnjic je pomordoval: »Vsakemu sem dal kaj jesti, če je prišel s puško, le to nisem povedal, komu najraje dajem...« dm

Tole pa je posnetek naše novinarske ekipe, ki se je v torek mudila v Henini pri Jurkloštru. Od leve proti desni: Mateja Podjed, Drago Medved, Jure Krašovec in Milenko Strašek. Svoj štab smo imeli kar v kuhinji vodje osnovne šole Henina Francija Jontesa, sicer pa smo več ali manj bili na terenu, v iskanju za aktivisti in borci. Kljub napornemu delovniku, smo preživeli lep dan na Henini.

Foto: Samosprožilec

LJUBEZEN PO SVETU

DUH PO LJUBEZNI

Vonj velja za enakovredno čutilo v ljubezni kot vid in sluš. Toda takšne vloge, kot ga igra pri Apenojih na Novi Zelandiji, najbrž vonj nima nikjer več na svetu. Apenoi so papuanski rod in živijo v porečju planinskih rek na vzhodu Nove Zelandije. V svojih kočah iz ličja se v vlagi rojevajo in prehitro umirajo. Se pa tudi zelo hitro množijo, čeravno rojstva ne dohitevajo smrtnne kose.

V Evropi so se poiskusili z vsemi mogočimi znaki, malimi kljukicami za perilo, ki naj bi pomenile to in ono, če zavzeta sem, isčem partnerja, ljubezni si želim. Pa ni bilo nič s tem. Toda če si pri Apenojih dekleti nameže nos in čelo z rdečo barvo, to zanesljivo pomeni, da isče moškega, da ga želi imeti, čim prej!

No pa stvar le ni tako enostavna, kot bi kdo mislil. Ce se dekleti pobarva rdeče po nosu, še to dolgo ne pomeni, da jo bo imel prvi, ki si vzame čas za to. Kje pa. Navadno se pobarva ena, potem se

Da bi pojasnil, zakaj je človeško življenje polno bolesti in bede, je Ezop dejal:

»Ko je Prometej oblikoval ilovico, da bi napravil človeka, za gnetenje gotovo ni imel pri roki vode, zato jo je nadomestil s solzami.«

xxx

Francoski pisatelj André Gide je na vpravljanje neke gospodične, ali je zelo težko pisati verze, odgovoril:

»Kje pa! To je ali cisto lahko ali pa cisto nemo goče.«

NOVO

ANSAMBEL UNIOR

Nihče ni do danes zasledil v časopisih ime ansambla UNIOR, kar pa ne pomeni, da tega ansambla nihče ne pozna. Prav nasprotno! V Celju in njeni okolici je ansambel zelo poznan, njegovih ljubiteljev, »mladih in starejših, ne manjka. S svojo zelo komercialno glasbo so vabljeni na vse strani, kjer se vedno potrudijo, da je publika z njimi zadovoljna in da jih rada sprejme.

Ob samem imenu Unior, ste verjetno že pomislili na Zreče in tamkajšnjo tovarno. Da, prav tam so korenine naših fantov. Aktiv mladih delavcev, Kovačke industrije Zreče, je maja leta na lastno pobudo ustanovil ansambel in seveda pomagal pri nakupu najnujnejše opreme. No, ker smo že pri opremi, je prav, da predstavimo člane ansambla. Vodja ansambla je star prekaljen glasbenik Vinko Dolžan. V ansamblu prepeva ob igranju na orgle, tu pa tam vzame v roke tudi trobento. O njegovi dosedanjem glasbeni dejavnosti pa še to, da je bil eden od ustanoviteljev ansambla »Vokalist« in z njim nastopal tudi v tujini.

Milan Hren je včasih nastopal kot samostojen pevec pri raznih ansambihi, no, pri Uniorjih je mnogo bolj »produkтивen«, saj ob petju igra tudi bobne.

Zarko Samec je tudi prekaljen glasbenik, spoprijemal se je s celo vrsto instrumentov, dokler se ni posvetil sakofonu. Seveda pa na raznih zabavah vzame v roke tudi harmonik in jo prav veselo raztegne.

Zadnji član ansambla, najmlajši in seveda tudi glavni pevec je Haberman Hugo, med prijatelji Mišo. Ker ansamblu igra bas-kitaro, naš povemo, da je predvsem dobr solo kitarist.

Glasbeni entuziazem in prijateljstvo sta močna vez

med fanti. Žejajo, da bi igrali res dobro glasbo, jih je priprjaljalo do tega, da uvrščajo v svoj program vedenje več svojih skladb, ki niso slabe, saj jih po Celju že marsikdo pozvižgava po ulici. V načrtu imajo samostojen koncertni program, v katerem bi sodelovali: Franjo Bobinac, vokalna skupina Ultra ter vokalni kvartet mladinske organizacije iz Zreče.

V kratkem pa bodo posneli nekaj lastnih sklad tudi na našem radiu. Fantom pa hko rečemo: »Le tako naprej.«

Ansambel Unior, od leve proti desni: Zarko Samec, Haberman Hugo-Mišo, Vinko Dolžan in Milan Hren.

V vsak dom.
NOVI
TEDNIK